

NAAR SNEEUW EN ZON

EMMY BELINFANTE - BELINFANTE

NAAR SNEEUW EN ZON

Daar komen ze aan! riep Fritzl'.

NAAR SNEEUW EN ZON

DOOR

EMMY BELINFANTE-BELINFANTE

TEKENINGEN
VAN HANS BORREBACH

OMSLAG VAN RO LOBATTO

TWEEDE DRUK

AMERSFOORT — VALKHOFF & CO.

Els Bruins, het kleine hoedje op één oor, de blonde haren wild krullend om het gezonde, ietwat te forse gelaat, wervelde de zitkamer van Tilly van Berkel binnen.

„Zeg, wat heb jij?” schalde haar wat lawaaiige stem.

Til, die vóór de piano zat, de handen lusteloos op de toetsen, de ogen starend naar verre verten, antwoordde niet.

Els liet zich neerploffen op de divan, mikte haar hoedje boven op de bronzen buste van Beethoven, haalde de zakkam uit haar tas en begon op onbarmhartige wijze haar blonde pruikebol te kammen.

„Zie je ze vliegen?” vroeg ze dan, als Til volhardde in haar zwijgen. „Wat is er nou eigenlijk?”

Til, zich met een ruk losmakend uit haar gepeins, stond op van de pianostoel en zette zich naast Els op de divan neer.

Een zucht, lang en diep.

„Jakkas, wat ben je weer putterig,” gromde Els.

„Ik krijg 't nooit onder de knie,” zuchtte Til.

„Nee, dat weten we nou al, heb je al honderdmaal beweerd.”

„Maar ik wil 't ook niet eens,” zuchtte Til.

„O, dat is een nieuwe variatie op het bekende thema,” lachte Els en ze liet zich achterover vallen

op de divan. „Ik ben zo moe als een hond! we hebben model getekend. Drie uur achter mekaar. Fijn, zeg!”

Til's grote, donkere ogen keken in peinzing naar Els' opgewekt, blozend gezicht.

„Ik wou, dat *ik* zo tevreden was met m'n vak,” zei ze dan langzaam.

„Nou ja.” Els zat weer met een ruk rechtop. „Denk je, dat *ik* alles even gezellig vind op school. Er zijn vakken, die ik om op te schieten vind, maar dan denk ik maar aan m'n hoofdvak, tekenen, schilderen en dan slik ik de rest van dat gezeur wel op. Jij neemt alles ook zo zwaar tegenwoordig.”

„Dat is het juist.” Til zei het neerslachtig. „Ik kan er niet meer tegen op. 't Lukt niet, ik breng er niets van terecht. God, Els, je kunt je niet voorstellen, hoe erg zoiets is.”

„Neen, dat kan ik ook niet. Je hebt dit toch zelf gekozen en je bent stapel op muziek en nou ineens is 't mis. Daar kan ik niet bij.”

„Ineens? Och neen, 't is niet ineens! 't Is langzamerhand gekomen, dat voelen van mijn eigen onmacht, het weten, dat ik toch nooit iets zal bereiken.”

„Och, kletsica!” viel Els ongeduldig uit. „We kunnen niet allemaal sterren worden.”

Maar toen ze Til's smal bruin gezichtje zag, dat vandaag smaller nog leek dan anders, had ze alweer berouw van haar uitval. Wat was ze toch ook een tobster, die Til. En waarom nou eigenlijk? Haar leraren waren altijd vol lof over haar en van meisjes, die met haar op het conservatorium waren hoorde zij, Els, altijd, dat Til van Berkel een der beste pianisten van de school was. Kijk ze daar nou eens zitten! Een toonbeeld van ellende.

„Toe negerpop, laat je niet zo gaan,” Els' hand graaide in Til's ravenzwarte haren. „Soedah, laat maar waai! En speel me wat moois voor. Geef maar 'n brokkie Debussy of Ravel, dan breng je me ge-

woon in een toverwereldje. Bob zegt, dat 't smakeloos is om van die „ouwe muziek” te houden.”

„Stel je voor! ouwe muziek!” vloog Til op. „Als je voor Bob geen Stravinsky of da Falla speelt is 't niet goed. Dat vind *ik* smakeloos”.

„Kijk d'r gitjes eens schitteren!” lachte Els, vol-daan kijkend naar Til's donkere oogen, die verontwaardigd opvlamden. „Eigenlijk moet men jou doorlopend nijdig maken, dan kom je los uit je apathie.”

„Els”

„Nou?”

„Als het overgangsexamen achter de rug is dan ga ik wat anders beginnen.”

„Hemel, Til! wat haal je nou weer in je hoofd? wat zegt je moeder er wel van?”

„Moeder weet er nog niets van. Die bromt alleen maar, dat ik er zo vaatdoekig uitzie en stopt me vol met melk en staal. Alsof dät iets helpt. Maar ze weet niets van m'n getob, van m'n slapeloze nachten.”

„Dat haal je jezelf aan. Als je alles niet zo zwaar nam en je zult zien, 't is allemaal gepieker voor niks, je komt met vlag en wimpel door je examen.”

„Alsof ik daarmee gered ben! ik zal volhouden, omdat ik 't zo ellendig vind, dat al het geld voor niets wordt uitgegeven. Ik zal proberen er te komen, maar daarna”

„Daarna is alles goed en ga je weer rustig door. Zeg, ga je mee vanavond naar Bea van Heusden? er komen hopen leuke lui en er zal wel gedanst worden.”

„Ga je *alweer* naar Bea?” Til zei 't een beetje afkeurend. „Wat is dat ineens een dikke vriendschap!”

„Ze is finaal enig, die Bé! wat heb je eigenlijk tegen haar, Til?”

„Ik heb niet bepaald iets tegen haar. Ik geloof, dat 't door mijn eigen teruggetrokken aard is, dat ik me bij Bea niet thuis voel. Ze is zo vlot, zo gemakkelijk in haar manieren, ik voel me een ouderwets juffie als

ik met haar samen ben. Ik heb altijd 't gevoel, dat ze me uitlecht, of imiteert als ik weg ben."

Els, in een schaterlach uitbarstend, liet zich achterover vallen op de divan, gooide de stoere benen in de lucht.

„Ze heeft weer wat nieuws uitgevonden! Ze wordt geïmiteerd! Kind en als 't nou wel zo is, dan is 't toch juist enig! Als er niks bizonders aan je is, word je niet geïmiteerd. O, hazehart, O, negerpop, word jij dan nooit anders? Wil ik je es wat zeggen? Je bent au fond een grote egoïste, want je bent de Godganselijke dag met jezelf in de weer. Kijk nou maar niet zo verbaasd. 't Is zo! Aan één kant ben je reuze offerend en kun je jezelf helemaal wegcijferen, maar aan de andere kant vind je jezelf veel te belangrijk. Denk je, dat 't mij wat kan bommen wat de mensen van me zeggen? of ze me aardig vinden of belachelijk of ongemanierd? Maling aan, groot maling! ik geef me zoals ik ben en wie me niet zetten kan, die laat me maar opwaaien. Ik weet heel best, dat er mensen zijn, die me een brutaal, lawaaiig schepsel vinden. Laat ze! ik kàn niet zo „daftig” doen. Ik kan m'n natuur geen geweld aandoen. Ik *moet* nou eenmaal een beetje overhoop doen."

„Tja," zuchtte Til, „zo hebben we allemaal onze eigenaardigheden waar we tegen moeten vechten."

„Vechten? Bê-je raar? ik vecht helemaal niet. Ik laat me maar gaan. Over een jaar of tien ben ik misschien al getrouwd en heb 'n stuk of wat blagen. Dan is 't uit met het vrije leventje! Nu neem ik 't er nog van. Je bent maar eenmaal jong!"

Weer keek Til naar het blozende gelaat met de lachende grijze ogen, de wat te volle mond met de blinkende witte tanden.

De levenslust, de levensdurf straalden uit dat open meisjesgelaat en iets van die onbezorgde vreugde ging er over op Til. Zo was het immers altijd ge-

weest, van toen ze nog kleine buurmeisjes waren en Els, de onverschrokken, de partij had genomen van het iets oudere, doch bedeesde buurmeisje, dat met haar ouders uit Indië was gekomen en het altijd koud had in Holland.

De jongens en meisjes waarmee Els omging hadden van 't begin af aan de kleine donkere Til geplaagd en 't was Els geweest, die met haar lange armen om zich heen maaide en iedereen afranselde, die „de negerpop” — zoals Til om haar zwart kroezig haar genoemd werd — te na kwam.

„Eenmaal zal ik ze zelf terugslaan,” had het kleine ding dan gezegd en haar donkere ogen hadden opgevlamd. „Als ik groot en sterk ben.”

„Ik heb wel eens het gevoel, dat ik nog nooit jong ben geweest,” zei Til, in aansluiting op Els' laatste woorden.

„Ben je ook niet,” gaf Els toe. „Je hebt altijd alles beredeneerd en dat moet je niet doen. Heb ik je al duizend maal gezegd. Laat je toch eens gaan en denk niet eeuwig aan wat de mensen zeggen. Doe eens iets gek, spring eens uit de band! Zeg, Til, ik heb een reuze plan, maar je spreekt er met niemand over, hoor! God, kind, als 't me lukt, dan spring ik een gat in de lucht!”

Til, uit haar lusteloosheid opgewekt door Els' spontaniteit, vroeg geïnteresseerd: „Wat dan? vertel!”

„Nou, je weet toch, dat ik me in m'n pruik gehaald heb om in de Kerstvacantie te gaan wintersporten. Ik heb nog op geen stukken na genoeg om er veertien dagen uit te trekken en vader is zo taai, die schokt geen halve cent meer bij. Nou heb ik een pracht idee! Gewoon een moord-idee! ik stap op een goeie dag naar Eliza van Doren en vraag of ik in de zomer-vacantie in een van haar meisjesstukken mag optreden. Ik zal misschien niet zoveel verdienen, maar in ieder geval toch wàt. Hoe vin-je 'm Til?”

„Hemel, Els! hoe haal je 't in je hoofd? wat zullen je vader en moeder ervan zeggen? Jij op 't toneel! ik vind 't gewoon waanzinnig van je, idioot! En je denkt zeker, dat Eliza van Doren je direct aanneemt, jij, een dilettante!”

„Ze kent me toch van „De Jongeren”, daar is ze regisseuse en ik heb wel es een pluim van haar gekregen. In ieder geval: ik probeer 't. Lukt 't me niet, dan zal ik wat anders verzinnen.”

„Heeft Bea van Heusden je dat aangeraden?”

„Hoe kom je erbij? Nog nooit met d'r over gesproken. Net wat voor jou om nou weer te denken, dat het „de funeste invloed” van Bé is!”

„Die is toch op de toneelschool, allicht dat ze dan satellieten maakt. Ik bedoel er niets hatelijks mee, maar jij bent zó gauw vuur en vlam en het toneel heeft zó'n bekoring voor je, dat 't helemaal geen wonder zou zijn, als Bea jou aangestoken had met haar toneel-verhalen. En buitendien er komen daar eeuwig artiesten, je zit er dus midden in.”

„En tòch komt het niet door Bé!” zei Els met een stamp op de grond.

„Nou doe je net als toen je twaalf was,” lachte Til.
„En tòch...!”

„Was ik nog maar twaalf!” zuchtte Els en haar lokkige blonde bol verdween in „de wanhoop van mijn leven” zoals Els haar wat forse handen betitelde.

„Vanwaar plotsklaps deze verzuchting?” informeerde Til, die 't wel gewend was, dat Els' stemming plotseling kon overslaan, maar ook wist, dat ze dan meestal met iets in de knoop zat.

Els' hoofd kwam weer te voorschijn en de anders zo overmoedige ogen keken nu ernstiger dan gewoonlijk.

„Och, als je twaalf bent, wat heb je 't dan eigenlijk gemakkelijk. Wat is er dan nog weinig strijd en

wat heb je weinig te verbergen. Dan kun je nog zo heerlijk open zijn."

„Dat kun je nu toch ook," verwonderde Til zich.

Els haalde de schouders op.

„Dat kan *ik* niet," zei ze dan neerslachtig. „Weet je, vader en moeder zijn zulke geweldige naïvelingen. Ze staan zo vreemd tegenover alles wat een meisje van achttien voelt. En nou zou ik ze wel alles kunnen vertellen wat er binnen in me woedt, maar dan zou hun hele rust naar de maan zijn. Ze zouden geloven, dat ik als een hollend paard met m'n kop tegen de muur zou rennen of onafwendbaar in een afgrond zou tuimelen. *Ze geloven* me nu zo in alles en en dat is nou juist zo lamlendig! je weet niet, hoe naar 't is ze kwasi open in de ogen te kijken en te weten, dat ze zich lam zouden schrikken als ze wisten wát er allemaal door m'n bol spookt. Zeg, Til, heb jij dat ook, dat je 't ene ogenblik kan schateren en 't andere huilen. Dat je de boel kapot zou willen slaan, om 't andere moment een daad van absolute zelfopoffering te willen doen. Och, neen, dat ken jij niet, jij bent, buiten dat idee fixe van je, zo'n heerlijk evenwichtige ziel"

„Vergeet niet, dat ik anderhalf jaar ouder ben dan jij, al lijkt 't ook anders."

„Goed. Maar je bent toch achttien geweest. Had je het toen niet? Had je toen nooit het gevoel, dat je met den eersten den besten man, dien je aardig vindt weg zou willen lopen ..."

„God, Els!" schrok Til op.

„Och, kind, maak er geen tragedie van," snauwde Els. „Ik *doe* het niet! maar de lust is er. Of toch ook weer niet. Jasses, wat is het leven moeilijk. *Jij* moet nog denken, dat je het zwaar hebt. Je moest eens weten, wat andere meisjes hebben. En nou kan je wel zeggen, ik dacht, dat *jij* niet om de mensen gaf! Doe ik ook niet, tenminste niet om zulke pietluttige din-

gen van: „ze lachen me uit of ze imiteren me”, maar ik bedoel de andere dingen, je weet wel, wat de mensen zo keurig uitdrukken: „je naam weggooien”.

„Els, wat bezielt je vandaag? Je bent zo opgewonden, zo vreemd.”

„Och, cheer up! Als ik me eens laat gaan, tegen de enige waar ik mee kan praten zonder dat ze de boel overkwebbelt, dan ben ik vreemd! En toch, Til, als ik den man in m'n leven ontmoet, dien ik de moeite waard vind, dan kan 't me niks bommen wat vader en moeder van 'm zeggen, dan ga ik met 'm mee, al was 't naar het eind van de wereld. Daar! nou weet je het!”

„Is er iemand?” Til vroeg het angstig.

Els barstte in een schaterlach uit.

„Welneen, geen kip! 't Is geloof ik, de lente, die me zo dada maakt. Als je zo op je fiets buiten om rijdt en de bomen fijn ziet uitlopen en de zon schijnt zo zalig op je body, dan krijg je het te pakken. Dan moet je huilen of lachen, of tieren of gek doen! heb jij dat nooit, onbewogen lelie? Neen, hè, dan ga je naar je piano en speelt Debussy. En omdat ik nou vandaag zo'n stapele bui heb, ga ik vanavond fijn naar Bé, waar allemaal lui komen, die net zo gek zijn als ik op het ogenblik. Maar die zijn het altijd en die weten niet eens, dat ze zo mal doen.”

„Ga er niet heen, Els,” drong Til aan.

„Och, wel ja. Zolang je nog inziet, dat 't maar een stemming bij je is, zolang ren je nog niet met een vaart tegen de muur aan. Ik kan me weken lang thuis tevreden voelen, als een spinnende poes, als ik 's avonds met m'n tekenbord in de huiskamer zit, vader leest en rookt, moeder handwerkt of leest en de radio lekker zachtjes speelt. Maar ineens kan ik 't dan te pakken krijgen. Soms van een lied, dat uit de aether opklinkt — mooi gezegd, hè? — dan brand ik los, dan ben ik soms onhebbelijk en kijken ze me met

zúlke ogen aan. Neen, dat kùnnen ze niet begrijpen en ik kan 't ze niet zeggen ook. Dat gáát nou eenmaal niet met zulke kalme, evenwichtige mensen als dat stel ouders van mij."

„Misschien zijn ze ook niet altijd zo geweest."

„Moeder wel. Die is vast van de wieg af zo'n gelijkmatige ziel geweest. Maar vader? dát weet ik niet. In ieder geval staat ie nou allemachtig conservatief tegenover „al dat moderne gedoe van tegenwoordig", zoals hij dat uitdrukt. Ik geloof, dat ze mij nog een van de minst erge vinden en nog „helemaal kind"! Goeie hemel, dat kan me zo kriebelig maken en dan zou ik ze zo graag willen toe schreeuwen, dat ik net zo min „een kind" ben als al die andere meisjes, waar ze zo vreemd tegenover staan en die ze zo gedurfd en hyper-modern vinden. Zit me nou niet zo uilig aan te kijken, omdat ik me nou eens laat gaan. Straks ben ik 't weer vergeten en dan voel ik me zo lekker als kip."

„En tòch moest je in zo'n stemming niet naar Bea gaan," hield Til vol. „Ik ken je beter, dan je denkt. Dan ben je overmoedig en je slaat door en er zijn daar misschien sujetten die van zo'n stemming van jou misbruik maken."

Weer schaterde Els het uit, maar 't was niet het natuurlijke lachen van anders en Til hoorde er de wanklank in.

„Laten we samen een filmpje pakken vanavond," stelde ze voor.

„En je moet werken voor theorie," zei Els weifelend.

„Gaan we naar de vroeg-film, dan kan ik daarna m'n werk wel maken. Toe nou!"

„Neen," Els sprong op, pakte haar hoedje, slenterde onverschillig naar de spiegel en keek of het schuin genoog op haar krullen stond.

Toen — en het klonk schuldig — zei ze:

„Ik ga vanavond zogenaamd met jou, hoor! om geen gezeur thuis te hebben. Nou, dag! ik zal me braaf gedragen. En vergeet nou maar al die maligheid die ik eruit geflapt heb. Ik weet niet eens, òf ik 't wel allemaal zo meen. Dáág!”

Nou dag! ik zal me braaf gedragen....

Til keek haar na zoals ze op haar fiets sprong en wegpeddelde, de blonde krullen wuivend in de vrolijke voorjaarswind.

„Een toonbeeld van kracht en gezondheid,” dacht ze. „Had ik maar een tiende gedeelte van haar moed en durf. Dan zou ik nu niet zo wanhopig opzien tegen die vreselijke voordrachttoefening. Nogal geen opga-

ve! het derde Beethoven-concert! Ze moeten toch weten, dat ik 't niet in m'n macht heb. Ja, hier! thuis! dan lukt alles me, maar zodra ik er aan denk, dat ik op het podium zal zitten en het orkest dat me zal begeleiden achter me, en dat zo zeker is van z'n zaak, dan worden m'n handen klam en zie ik de toetsen niet meer. Dan suist het in m'n oren en worden m'n vingers stijf. Op de vorige voordrachtoefening is het goed gegaan, maar niemand weet wat ik tevoren heb uitgestaan en hoe ik me voelde toen ik in de zaal keek en al die familieleden en kennissen van m'n medeleerlingen zag zitten."

Werktuigelijk zette Til zich weer neer op de piano-stoel en speelde ze het eerste gedeelte van het Beethoven-concert.

„Dáár! daar heb je 't nou al. Fout! Moet je op de voordrachtoefening gebeuren! Ben je er zó uit en je komt er niet weer in. Wordt een wanhopig broddelen het hele concert door. Ik *doe* 't ook niet, ik weiger te spelen. Tenslotte hoef je niet, niemand kan je dwingen."

Ze stond op, begon heen en weer te lopen door de kamer, een gewoonte van haar van de laatste weken, die haar moeder, als ze 't hoorde, wanhopig maakte.

„Wat zal ik gaan doen als ik van 't conservatorium ga?"

't Was de martelende gedachte, die telkens terug kwam en haar hoofd zo licht en vreemd maakte, of er niets meer in was.

„Ik moet moeder toch kunnen zeggen, wàt ik dan wil, als ik de piano-studie niet vol kan houden. Wàt wil ik? wat kàn ik? daar heb je nou vijf jaar voor op de H.B.S. gezeten! wat heb je nou aan al die wijsheid? geen cent! niets! je krijgt er geen betrekking door, want er zijn er duizenden, die hun vijfjarig diploma hebben. En 't zijn er duizenden, die titels hebben en óók geen betrekking kunnen krijgen. 't Is hopeloos!

't Is om gek te worden! Moeder zal natuurlijk zeggen: ga door met je piano-studie, als je je eind-examen conservatorium hebt kan ik je door mijn relaties aan lessen helpen. Daar moet ik dan nog heel dankbaar voor zijn, omdat er hopen afgestudeerden zijn, die helemaal geen kruiwagen hebben. Maar als ik nou niet kàn! als iedere dag nieuwe ellende brengt! Uit het hoofd spelen kàn ik bijna niet meer, telkens ben ik m'n geheugen kwijt. Moeder gelooft 't niet en ze geloven het geen van allen, maar *ik* weet 't, en *ik* voel 't en 's nachts doemen al die verschrikkingen van de dag weer op en dan kan ik niet in slaap komen."

Til werd in haar sombere gedachten gestoord door haar moeder die binnen kwam.

„God, daar had je moeder weer, met die angstig opgetrokken wenkbrauwen. Kon je nou niet eens in je eigen kamer heen en weer wandelen, zonder dat er iemand met een benauwd gezicht naar boven kwam?"

„Kindje, wat loop je weer te ijsberen. Wat is er nu weer?"

Til's moeder, een vrouw van even vijftig, met zilverwitte haren en donkere, weemoedige ogen, zette zich neer op de divan, trachtte haar dochter naar zich toe te trekken.

Maar Til, de lippen vast opeengeklemd, trok zich terug, hervatte het nerveuse heen en weer lopen.

„Lukt het weer niet vandaag?" vroeg haar moeder zacht.

„Neeen," klonk het kort en Til's ogen schoten vuur. „Vandaag niet en morgen niet en nooit! Nooit!"

De moeder zuchtte. Er was in haar leven zoveel verdriet geweest, zoveel verstoorde illusie. Haar tedere, overgevoelige natuur was geknauwd en bijna was ze ten gronde gegaan aan al wat 't leven haar aan teleurstellingen had gebracht. Nu dàt weer, met Til,

haar enig kind, dat ze zo graag alle moeilijkheden bespaard had. Ze wist haast de weg niet te vinden in dit moeilijk geval. Moest ze hard tegenover Til's klachten staan? Sterk blijven, niet toegeven? Hoe vaak voelde ze niet dat Til van haar vervreemdde, ze de dingen niet meer met haar besprak als anders. Zou ze haar niet nog meer van zich vervreemden als ze deed alsof ze haar klachten niet au serieux nam? En toch mocht ze maar direct toegeven nu Til een vak, dat ze zelf had gekozen zo gauw weer wilde opgeven. Zo gauw? Ze keek naar het bleek vertrokken gelaat, naar de nerveus trekkende halsstarrige mond, de wat ingezonken schouders en 't was of ze nu pas zag, wat al die weifeling, die strijd, haar kind gedaan hadden.

En ze dacht terug aan de jaren van haar eigen zangstudie, hoe klein ze zich altijd had gevoeld, hoe weinig zelfvertrouwen ze had. Was niet iedere keer, waarop ze naar haar zang-lerares ging een zware gang geweest waaraan uren van strijd vooraf waren gegaan?

Wat was er overgebleven van haar ideaal om concert-zangeres te worden? De kwaliteiten ervoor waren aanwezig, maar was 't niet haar onzinnige angst, haar kleinmoedigheid geweest, die gemaakt hadden, dat ze zich bepaald had tot het geven van lessen en ze zich bijna nooit in het publiek had laten horen? En nu vond ze diezelfde angst, diezelfde strijd terug in haar kind, haar Til, waarvan ze gehoopt had, dat ze zou bereiken wat zij niet gekund had.

„Moet ik haar opofferen aan mijn eigen eerzucht?” dacht de moeder.

Til, die 't heen en weer lopen eindelijk gestaakt had, zette zich naast haar moeder neer.

„Ik ben nu vast besloten om *niet* te spelen,” zei ze en om haar mond was de eigenzinnige vastberaden trek, die de moeder kende van toen Til nog een heel klein kindje was en ze een pak ransel van haar vader

verdragen had zonder te huilen en met een trek van verzet om het kleine mondje, die hem hoe langer hoe driftiger maakte.

„Als 't je rust geeft dit besluit, dan is 't verstandig, dat je het genomen hebt. Probeer er dan ook verder niet over te denken en ga rustig door met de studie.”

„Moeder.”

„Ja, Til?”

Til's handen speelden nerveus met de franje's van een kussen.

„Zoudt U 't héél erg vinden, als ...” Til's stem trilde en sloeg over.

De moeder wachtte, in angstig zwijgen, voorvoelend wat er komen ging.

Dan zei Til, en weer was er die halsstarrige trek om haar mond:

„Ik ga na de zomer-vacantie *niet* naar het conservatorium terug.”

Ze had het verwacht, de moeder, maar nu het beslissend woord gesproken was, viel 't harder nog dan ze gedacht had en in haar kwam een wrevel, om het kind dat niet doorzetten kon en zó gauw opgaf.

Haar toon klonk harder, dan ze gewild had, toen ze zei:

„Ik had gehoopt, dat je sterker was en door zou zetten. Ik heb je vaak genoeg verteld wat ik zelf heb uitgestaan in m'n studie-tijd en hoe ik heb moeten vechten om tot het einde toe door te zetten. Maar dat was in een tijd waarin kinderen nog iets voor hun ouders deden. Ik hoop, dat je over je besluit nog eens na zult denken, Til.”

De moeder stond op en ging weg, omdat ze voelde, dat ze of Til's bleke kopje in haar armen zou nemen en haar zeggen, dat ze dan maar op zou houden met de studie, of nòg hardere dingen zou zeggen, dingen, die ze niet zo meende, maar die ze dacht, dat Til tot inkeer zouden brengen.

Til keek haar na, zoals ze weg ging, wat moe en slepend en 't leek haar ineens toe, of moeder ouder was dan anders. Er was niet het veerkrachtige in haar tred, het vlugge gedecideerde, wat Til van haar gewend was en wat 't zo moeilijk maakte om aan te nemen, dat moeder in haar jeugd net zo weifelend en kleinmoedig was geweest als zij nu.

„Dat was in een tijd waarin kinderen nog iets voor hun ouders deden,” prevelde Til zacht voor zich heen.

Het zachte, tedere, dat de andere kant van Til's karakter vormde, kwam naar boven.

„Ik zal het nog eenmaal proberen,” beloofde ze zichzelf. „Moeder heeft al zoveel teleurstellingen in haar leven gehad.”

Haar rug rechte zich en het was of er met dit voor-nemen weer meer fut in haar kwam.

„Vooruit negerpop, pak je aan, zou Els zeggen! Els, die alles doorzet wat ze zich voorneemt en alleen maar strijd en perikelen heeft door al de amouretjes die ze zich aanhaalt. Malle Els, ze denkt, dat het iets héél bizonders is, dit ontwaken van haar vrouw-zijn. En toch . . . misschien is het voor haar moeilijker dan voor mij, kwestie van temperament en beheersing.”

Beneden zat haar moeder en ze hoorde Til blokken, het octaven-loopje, de moeilijke passage waar ze telkens weer over struikelde. Een uur ging voorbij en nog een en nog steeds klonk van boven het monotoon herhalen van de moeilijke gedeelten, het driftig en kort maattrappen van een kleine nerveuse voet. De tafel stond al gedekt voor het middagmaal en nog was Til aan het studeren.

„Ze overdrijft het,” dacht de moeder en weer was er wrevel in haar.

Maar toen Til beneden kwam, het bleke gezicht strak, toen ze het eten bijna onaangeroerd liet staan, omdat er, zoals ze zei, een prop in haar keel zat, die

ze niet weg kon slikken, verdween alle wrevel om plaats te maken voor een grote moederlijke tederheid.

„Weet je wat we moesten doen?” Ze vroeg het kwasi-opgewekt. Toen er geen belangstelling voor de vraag bleek, ging ze voort:

„We moesten dit week-end naar Blaricum gaan. Het weer is zo mooi en zal wel mooi blijven. Gaan we fijn in het zonnetje op de hei liggen.”

„Ersatz”, dacht Til, maar ze wilde haar moeder niet grieven en zich dwingend tot opgewektheid, zei ze:

„Ja, dat kan wel prettig worden. Is 't niet te duur?”

„Welneen. Ik heb toch weer dat meevallertje van die nieuwe les. En bij die goeie zuster de Boer zijn we heus niet duur uit. Reken er dus op, dat we Zaterdag direct na de koffie gaan.”

Ze speelden op dat moment verstoppertje voor elkaar, de moeder, omdat ze wel wist, dat het maar een lapmiddeltje was en alleen maar goed om er haar eens even helemaal uit te krijgen. Til, omdat ze diep voelde, dat niets haar kon helpen.

Els kwam die avond vroeg aangezet bij Bea van Heusden en vond haar liggen op de seatty in de zwart zijden pyama-broek met het hel-rood zijden jasje waarop de in goud geborduurde vogels, de blote voetjes in muiltjes gestoken. Els bewonderde deze dracht hevig, al wist ze, dat zij zo iets nooit zou kunnen dragen, omdat ze er te fors voor was en vooral, o, vooral, omdat moeder nooit goed zou vinden, dat ze in een dergelijk gewaad door het huis beende.

„Goed voor een film-diva,” zou moeder zeggen.

Els zette zich neer op de pouffe aan Bea's voeten.

Bea was een rol aan 't instuderen en dan hoefde

je haar niet te storen. Dàt was iets, wat iedereen wist, die Bé's kamer in kwam lopen en haar liggend vond met een cahier voor haar neus.

„Wat ziet ze er weer enig uit,” dacht Els en ze tuurde naar het slanke figuurtje op de seatty, naar het ivoorkleurig kopje met 't glanzend zwarte haar.

„Geen wonder, dat al wat man is gek op d'r is,” peinsde ze voort. „En toch is ze geen beauty en kan ze er soms vaal en onverzorgd uitzien. 't Is misschien juist dat onverschillige in haar en dat onberekenbare. Je weet eigenlijk nooit hoe je Bé aan zult treffen. En ze is een kruidje-roer-me- niet van je welste. Je hebt je maar naar háár te schikken, anders kun je wel gevoeglijk wegblijven. Nou verwacht ze bezoek, een heele kluit zelfs. Blijft ze rustig op d'r geliefde seatty liggen en heeft nog geen spat klaar gezet. Ik ben er haast zeker van, dat ze nog niet eens theewater heeft verzorgd.”

Els dacht aan de enkele keren, dat ze zelf jongelui op bezoek kreeg, hoe geagiteerd ze was, dat alles in orde zou zijn. Zeker een half uur vóór er iemand kwam stond alles keurig klaar.

Bea van Heusden was voor Els een raadsel, maar juist omdat ze dit was, bewonderde ze haar meer dan een van haar andere kennissen, zag ze tegen haar op en zou ze voor geen goud van de wereld de omgang met haar willen missen.

Bé deed altijd precies het tegenovergestelde van wat je van haar verwachtte. Als je net dacht: die Bé heeft nou geen spat voor een ander over, dan verraste ze je met iets bijzonder liefs, iets dat geen ander zou kunnen bedenken. En liet nou niet merken, dat je haar zo bijzonder vond. Bé kon zo akelig koel zijn — vond Els — zo van: Kleefstof, doe niet zo weeïg! Maar 't andere ogenblik had je weer 't gevoel, dat Bé een zee van liefde en hartelijkheid nodig had en ze als een poesje gekoesterd zou willen worden. Neen —

peinsde Els voort — ik geloof nooit, dat Bé zich gelukkig voelt, al heeft ze ook nog zoveel bewonderaars. Er schijnt er toch niet één bij te zijn, waar ze iets voor voelt. —

Els werd in haar gepeins opgeschrikt door een blote teen, die tegen haar neus kriebelde.

„Halloh, mannetje!” Bé’s spottende stem. „Waar zit je zo over te piekerhannessen?”

„Ben je klaar met je rol?” vroeg Els.

„Natuurlijk! anders had ik jullie toch allemaal laten bakken. Nou, we zullen eens voor de voeding der dieren gaan zorgen. Is er nog wat in de koekjes-schaal? Neen? dan ga je als de wind iets halen. Hier is geld, twee ons van alles door elkaar en ’n beetje zoutigheid voor bij de borrel. Toe, schiet op! Els!” riep ze haar weer terug. „Zie dat je enige fruit-delen meebrengt, want er zijn twee blauwe knoopliden bij. Vooruit, schiet nou op, anders zijn de winkels dicht.”

„Had ze wel ’n beetje eerder kunnen bedenken,” mopperde Els in zich zelf, terwijl ze op de fiets sprong om met een spurtje de verschillende winkels af te racen.

„Wat ziet ’t er nou weer enig knus uit,” dacht ze, toen ze gewapend met de verschillende zakken de kamer weer in kwam. „Hoe heeft ze ’t zo gauw gedaan gekregen! Kijk ze nou ronddraven! alles gaat bij haar even haastig! toe, zeg, je grist me die zakken zo af, straks zijn alle zoute krakelingen gebroken. Ze waren net vers!”

„Pch! pch! pch!” het malle keelgeluid, dat Bé altijd liet horen als iemand volgens haar teveel drukte van iets maakte en het manuaal van de slanke, wat puntige vingers die ze vóór Els’ ogen heen en weer liet zwaaien.

„Doe niet zo idioot,” mopperde Els, maar ze moest toch lachen om het dwaze gebaar. „Wie komen er allemaal?” vroeg ze dan.

„Het verloofde stel, waar 't om gaat en dan nog het gewone kliekje en Bob en ja zeg, ik heb Henk vanmiddag gesproken. Die zal ook wel verschijnen.”

„Henk!” kraaide Els. „De marconist! Wat enig!”

„Hoe enig,” corrigeerde Bé.

„Jakkie, nou ben je precies die deftige tante van je.”

„Imiteer ik ook,” zei Bé voldaan.

Aha! hij is een rang naar voren geschoven!

„Wist je dat ie terug was?”

„Nee, ik dacht dat ie nog op de zilte wateren dobberde.”

„Hoe ziet ie er uit?”

„Stoer.”

„Nee, maak nou geen gekheid.”

„Nou, dan *niet* stoer.”

„Is ie gebruikt?”

„Gewoon een koffieboon.”

„Is ie nog altijd zo stapel op je?”

„Pch! pch! pch!”

„Hou op met dat malle geluid. Dat doe je altijd als je ergens overheen wilt praten. Ik ben benieuwd of 't *deze* keer op een verloving zal uitdraaien.”

„Ik ook.”

„Aha! hij is een rang naar voren geschoven!” riep Els, wijzend naar Bé's antiek bureau, waarop verschillende portretten stonden.

„Kwestie van stof afnemen,” temperde Bé haar vrolijkheid. „De nieuwe daghit kent de volgorde nog niet zo.”

„Enig! die mannen-galerie van jou. Er zijn de laatste weken geen nieuwe bijgekomen. Dat betekent iets.”

„Er is geen plaats meer voor iets nieuws.”

„Waar niet? in je hart of op je bureau?”

„Geen van beide. En houd nou op met je gevraag, blaag!”

„Zeg, Bé?”

„Ja?”

„Spreek jij Eliza van Doren wel eens?”

„'n Doodenkele keer. Waarom?”

„Och zo maar.”

„Neen, niet zo maar. Wat wil je van haar?”

„Ik zou zo dolgraag in een van haar meisjesstukken optreden. Kun jij geen goed woordje voor me doen?”

„Ik denk er niet aan. Je moeder zou geloven, dat ik je tot het toneel wil bekeren. En buitendien, 't is toch veel flinker als je zoiets zelf bekokstooft. Steven er maar keurig op af, Elsevier. Ze zal je niet oppeuzelen, hoor. Ah, daar is Bob,” viel ze zichzelf in de rede, toen het toeteren van een claxon van buiten weerklonk.

Ze snelden allebei naar het raam, keken hoe Bob van Eijck's lange benen zich uit de lage two-seater wrongen.

„Vang!” riep Bé en ze gooide de huissleutel naar beneden.

„Toch 'n echt verwend rijkelui's-zoontje,” zei Els. „Wat presteert zo'n jog nou eigenlijk?”

„Ik dacht dat jij 'm nogal aardig vond.”

„Vind ik ook. Om met 'm te tennissen en te zeilen en in z'n wagentje te jakkeren. Maar om eens een verstandig woordje mee te bomen is ie niks.”

„Zeg, kleine praatsmaakster, voel jij dan wel eens behoefte aan een verstandig praatje? Je bazelt toch zelf de grootst mogelijke nonsens,” plaagde Bé.

„O, zeg!” deed Els beledigd.

De deur zwaaide open en binnen kwam Bob van Eijck, lang, donker, breedgeschouderd.

„Ben ik de eerste?” vroeg ie verwonderd, neerplof-fend in een van de groote clubs.

„Ben ik dan niemand?” Els zei het kwasi beledigd.

„Jij bent een aardig niemendalletje,” zei Bob vaderlijk. „Jij rekent nog niet mee. Blijf je in deze exo-tische dracht, Bé?”

„Waar bemoeit dat jog zich meel!” spotte Els.

Bé deed of ze de vraag niet hoorde, bleef ijverig bezig haar nagels op te doffen.

„Zeg, weet je wie ook komt?” vroeg Els. „Henk Doorbeek.”

„Nieuw nummertje!” zei Bob sarcastisch.

„'n Oude, bijna vergeten melodie,” spotte Bea.

„Leuk, als er zo over je gesproken wordt!” grom-de Els.

„O, ze meent er geen spat van. Ze is veel te blij, dat er weer een oude aanbidders is komen opdagen. Is het niet zo, Beatrice? Als iemand je kent . . .”

„Pch! pch! pch!” de slanke hand warrelde voor z'n ogen en hij trachtte die te grijpen.

„Ja, grijp maar,” dacht Els. „Pakken doen jullie haar toch geen van allen.”

„Gezellige kamer toch,” gromde Bob tevreden, ter-

wijl hij z'n onafscheidelijke pijp aanstak en genoeglijk dampte.

„Jasses, maak nou niet weer direct een rookhol!” snauwde Els.

„Wat is die kleuter oproerig vanavond. Moest ze eigenlijk niet allang in haar bedje?”

„Jongen, doe niet zo onuitstaanbaar!” siste Els.

„Bell!” constateerde Bea, uit het raam kijkend. „De geliefden met Tom Mertens.”

Ze wierp ten tweede male de huissleutel naar beneden.

„Kun jij je voorstellen, dat die gezellige Ans zo'n stijven hark als dien bioloog genomen heeft?” vroeg Els, doelend op het verloofde paar.

„Hij rookt niet, hij drinkt niet, hij flirt niet!” zei Bob.

„'t Lijkt net of je een stofzuiger aanbeveelt,” lachte Bé. „Come in,” galmde ze dan, als er geklopt werd.

Ans van Son, een tenger hoog-blond meisje, gevolgd door haar aanstaande, een wat stijve, maar uiterst correcte jongen man, kwam binnen.

„Geliefde nicht,” begroette Bea haar en dan voorstellend:

„Bob van Eijck, Herman Thoolen, doctor in de biologie.”

„Waar hebben jullie Tom gelaten?” vroeg Bea, toen allen zich neer hadden gezet.

„Die is naar je keukentje afgezakt,” lachte Ans.

„Dat belooft veel,” zei Bea, zich neerlatend op de pouffe. „Zeg, aanstaande neef,” spotte ze dan, „kijk niet zoo verglaasd naar m'n evening-dress. Dat zijn altemaal dingen, waar je aan zult moeten wennen.”

„Inderdaad,” gaf Herman Thoolen vermaakt toe.

„Ik zie wel, dat ik hem nog niet genoeg heb verteld van mijn excentrieke nicht,” lachte Ans, terwijl haar hand zich even op zijn hand lei. „Op het Oosters gewaad had ik niet gerekend.”

„Pch! pch! pch!” de hand dwarrelde en in de donkere ogen vlamde het van innerlijke pret.

Toen kwam Tom Mertens binnen, dik, genoeglijk en onverschillig, zoals hij altijd deed.

„Luidens!” een zwaai met z'n brede arm en dan een zich laten neervallen in een van de gemakkelijke stoelen.

„De boel kraakt maar weer eens,” gromde Els.

„Haal je de twee honderd pond al?”

„Honderd zeven en tachtig.” Tom rekte zich uit, vleide zich behagelijker nog in de kussens.

„Bah! vette woerd!” plaagde Bob.

„Ik word van hard werken dik, jij blijft bij niets doen mager. Kwestie van aanleg,” Tom vouwde berustend z'n handen over z'n mollig buikje. „Is er al thee, Beatrice of wacht je op Rik Donkers?”

„Hij moet natuurlijk weer een groots menu wegspoelen,” lachte Bea. „Hoeveel gangen waren het, Tommy?”

„Een heel doolhof.” Tom's vollemaansgezicht blonk van genoeglijkheid.

„Jij moest eens wat meer aan sport doen,” vond Ans. „Waarom roei je niet? en op de baan verschijn je ook nooit. Tennis je niet meer?”

„Ik ga wintersporten,” vertelde Tom.

„Zeg, we zijn pas in Mei!” spotte Els. „Als je dan tot Januari '36 niets aan sport doet ben je dichtgegroeid voor je op de latten komt.”

„Hoor dat kind eens wintersport-termen gebruiken,” plaagde Bob. „Je zou denken dat ze minstens zes seizoenen had meegemaakt. Opschepster!”

„Och, jongen!” Els kleurde, wat ze altijd deed als ze uitgelachen werd. „Zal ik vast theeschenken, Bé?”

„Graag,” zei Bea, en ze haalde de lange witte sigaretten-pijp, die onafscheidelijk van haar was, tevoorschijn, draaide er met het ernstige gezicht wat ze altijd bij die gelegenheid trok, een sigaret in. „Er is al

tweemaal gebeld," zei ze dan rustig. „Ze schijnen beneden maar weer eens niet open te maken. Bob, kijk eens uit het raam of het voor mij is en gooi de sleutel dan maar naar beneden."

Bob keek 'n beetje beledigd, want het sleutel-privilege was maar voor enkelen en hij vond, dat nòch Rik Donkers, nòch die marconist, daarvoor in aanmerking kwamen.

„Twee stuks," zei hij dan. „Ik doe ze wel even open!"

Ze hoorden hem de trap afrennen. Bea en Els keken elkaar even begrijpend aan.

„Jaloerse gek," zeiden Els' ogen en Bea maakte het pch-pch-manuaal.

„Ik heb ze naar binnen geloodsd." Bob kwam de kamer weer in, haastte zich z'n gemakkelijke stoel weer in te nemen.

„Ze hebben zich aan elkaar voorgesteld, Rik doft z'n haren en z'n das op en je radioman wacht op 'm met een verveeld gezicht en een toet blommen in z'n handen."

„Bob als verslaggever!" kraaide Els.

„Is Henk Doorbeek weer in het land?" vroeg Ans geanimeerd.

„Wie is dat?" informeerde haar verloofde.

„O, een schoolvriendje van ons uit Heerenveen," lichtte Ans hem in. „Een aanbiddler van Bea."

„Een van de velen," lachte hij opgelucht, nu hij hoorde, dat Ans geanimeerdheid geen gevaarlijke ondergrond had.

„Alweer een jaloerse man," dacht Els, die hun theekopjes neerzette en het gesprekje tussen hen gevolgd had. „Bah! wat kunnen die mannen toch flauw doen. Ze zouden waarachtig 't liefst nog beslag leggen op je gedachten ook. Dat snuit waar die spich-tige bioloog Ans mee aankeek. „Dag, Rik!" riep ze dan verheugd, toen deze gevolgd door Henk Door-

beek, z'n entrée maakte. — „Zó gesoigneerd als die Rik er weer uitziet en wat is ie toch knap,” zuchtte Els, terwijl ze de twee theekopjes, die nog op het blad stonden in een plas thee deed zwemmen.

„O, sorry! ik zal er even droge schoteltjes onder zetten,” excuseerde ze zich toen ze Bea met een spottend gezicht naar de plassen zag kijken.

Henk Doorbeek, die er in z'n tenue van marconist grote vaart kranig uitzag, keek even met een wat teleurgesteld gezicht naar „die volksverhuizing”, zoals hij het gezelschap in gedachte noemde, reikte Bea dan een bos donkerrode rozen over en liet zich gewillig door haar voorstellen aan de mensen die hij nog niet kende.

Z'n wakkere blauwe ogen bleven een moment rusten op Bob van Eijck.

„Week joggie,” dacht hij en z'n ietwat forse kaken klemde zich opeen. Dan keek hij wat langer en aandachtiger naar Rik Donkers.

„Zit dáár het gevaar?” peinsde hij. „Knap is ie. Een geestige snuit. En een talentvol acteur. Zou *die*?”

Hij zette zich neer, dicht bij Tom Mertens, dien hij van vroeger kende en den meest geschikten knul van het gezelschap vond, en zó, dat hij het gezicht op Bea had.

„Nog knapper dan ze twee jaar geleden was,” constateerde hij. „En nòg aantrekkelijker.”

Zijn kaakspieren bewogen snel heen en weer, verder leek zijn gezicht onbewogen, op het stugge af.

„Daar heb je nou weer twee jaar rondgezwalkt, met aldoor in je gedachten die donkere bol met die geestige ogen. En je hebt je voorgesteld, dat *deze* keer . . . ! Goeie morgen, hoor! de eerste de beste maal, dat je bij d'r komt, ontmoet je een troep sjappie's, die allemaal gek op d'r zijn. Onuitstaanbare flirt, die Bé! wordt ze dan nooit wijzer? daar zit ik nou met al m'n goeie voornemens van vóór twee jaar,

toen m'n hele verlof één teleurstelling was en ik me zo heilig voorgenomen had d'r nooit terug te zien. Daar zit ik nou weer, als een hongerige hond te wachten tot me ook een kluifje toegegooid wordt. Verdorie nog an toe! Waarom laat ik nou m'n avond weer zo verpesten. Waarom sta ik nou niet op en zeg dat ik een afspraak heb en zet hier nooit meer m'n voeten in dit beroerde hok!"

„Gebruikt u suiker en melk?" stoorde Els hem in z'n somber gepeins.

Hij keek op, ontmoette een paar eerlijke grijze ogen, die hem aankeken alsof ze iets begrepen van zijn gepieker.

„Graag. Heb ik u twee jaar geleden niet ook hier ontmoet?"

„Nee, dat kan niet, want toen kende ik Bé nog niet. Maar we hebben elkaar ontmoet bij Til van Berkel."

„Ach ja, Til. Hoe maakt ze het? is ze opgeschoten met d'r studie?"

„Ja ..." weifelde Els en dan, alsof haar iets inviel. „U moet haar eens op gaan zoeken. Ze kan best een beetje stuwkracht gebruiken."

„Alsof ik haar die geven kan," spotte hij en onwillekeurig zwierven zijn ogen naar Bé, die in een ernstig gesprek met Rik Donkers gewikkeld was.

Hij stond voor de pouffe waarop Bé zat, gesticuleerde heftig en scheen een verhaal te doen, dat haar interesseerde.

Haar grote donkere ogen waren naar hem opgeheven en Henk meende er bewondering in te zien.

„De vent acteert," dacht hij in z'n verbittering. „Eigenlijk zijn die toneellui nooit zichzelf. Bah, zoodje! Was Bé er maar nooit terecht gekomen."

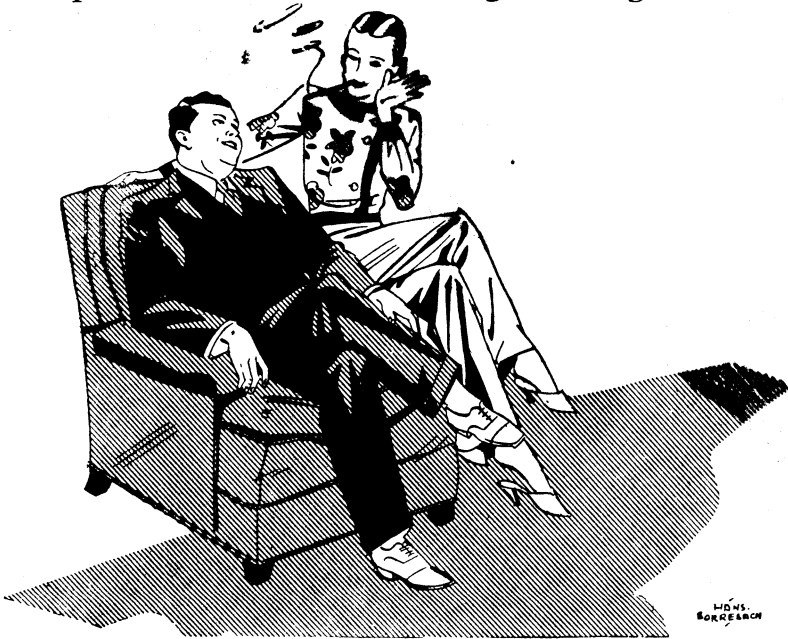
„Je hebt een hele tijd rond gezworven," haalde Tom hem uit z'n gepieker over Bé. „Heel wat gezien, hé?"

„Ja, 'n boel. Maar och, dat wordt gewoonte. En 't is niet m'n eerste reis.”

„Gedésillusionneerd? of melig?”

„**A**llebei. 't Gekke is, dat je op de schuit naar de wal haakt en 't aan wal nog groter rotzooi vindt dan op de schuit.”

„**Z**eg ereis mannetje! een beetje gematigder toon.”
Bé's spottende stem en warreling van vingers.

Welk een eer geschiedt me, zei hij trots.

„Kom je ook eens hier zitten, Beatrice?” vroeg Tom. „Een goede gastvrouw moet zich weten te verdelen.”

„Daarom ben ik Rik's toneel-roddel juist ontlopen. Schik 'n beetje op, dik wezen, dan kom ik op de leuning van je stoel zitten.”

Tom, zich zoo klein mogelijk makend, ruimde plaats in voor Bea.

„Welk een eer geschiedt me,” zei hij trots, toen Bea op de brede leuning van de club plaats nam.

„Decoratief!” spotte Henk.

„Vooral met mij als achtergrond!” Tom blies zich nog een beetje op.

„Je treft het vanavond niet zo bizonder, Henk,” zei Bea en er was een hartelijke klank in haar stem. „Kom van de week op een avondje, dan zal ik zorgen, dat er geen kip verschijnt en kunnen we gezellig wat bijpraten.”

„Zeg nou, dat je niet kunt,” sprak Henk zichzelf moed in. „’t Wordt immers weer niks, dat gezellig praten. In no time hebben we mot.”

„Laat es kijken,” ging Bea voort, zonder z’n antwoord af te wachten. „Morgenavond ben ik bezet, Woensdagavond... wat is er dan? er staat me vaag iets voor.... Els, kijk es even op m’n agenda wat er op Woensdag staat. Op m’n bureau, links.”

Els sloeg de blaadjes van het kalenderblok om.

„’n Heele ceel!” riep ze dan naar Bea. „Om tien uur...”

„Alleen maar ’s avonds!”

„O, zeg dat dan. Wacht even: hè, wat krabbel jij onduidelijk — prem. Rib... wat is dat nou?”

„Eend!” schaterde Bea. „Première Rik. Dat is waar ook. Neen, Woensdag gaat niet. Of je moet mee gaan. ’n Pracht rol van Rik.”

„Geen interesse,” zei Henk kort en dan koeltjes: „’t komt toch op een weekje niet aan. Dan de volgende week of zo.”

Even een snel opkijken van Bea.

„Zoals je wilt, hoor!”

En Henk, direct bijspijkerend:

„Kun je Donderdagavond?”

Er lag een gemelijke trek op Bea’s gelaat.

„Jasses,” dacht ze kregel, „dat is nou weer als altijd. Eerst in z’n kuif gepikt en doen of ’t hem geen

zier kan schelen en dan weer gedwee als een goed gedresseerd hondje. Ik *vond* 't gezellig dat ie een avond zou komen praten, maar nu heb ik er alweer genoeg van. 't Draait toch weer op hatelijkheden van beide kanten uit."

„Beatrice!" riep Bob, die vond, dat ze zich nu óók wel eens met hem kon bemoeien. „Kan d'r een plaatje gedraaid worden?"

„Ik kom!" ze sprong van de stoel af.

„Donderdag dan?" vroeg Henk, even haar hand pakkend.

„Goed," zei ze onverschillig en ze liep haastig naar de andere kamer om de koffer-gramfoon te halen.

Els, in haar hoekje naast Bob, spiedend naar al wat om haar heen gebeurde, zag de boze trek om Bea's mond en de hunkering in Henks ogen.

„Sufferd van 'n jongen", dacht ze wrevelig. „Inplaats dat ie haar nou rustig door laat zwemmen en net doet, of 't hem geen laars kan schelen! Oh, die Männer!" zuchtte ze hardop.

„Wat is dat voor een verzuchting, baby?" informeerde Bob.

„Och, niks! dat zegt onze Oostenrijkse gediensstige altijd. Je weet wel, die genoeglijke schommel".

„Hebben „die Männer" háár reden gegeven tot deze klacht en in welk verband, baby, stootte jij deze kreet uit?"

„Weet ik veel of Ottilie liefdesgeschiedenissen heeft gehad," zei Els onverschillig. „Ik weet alleen, dat jullie mannen rare wezens zijn. Kijk nou weer eens zo'n Henk! Is 't geen zonde, dat zo'n eerlijk, stoer type zichzelf vernedert om als een hondje dat opzit voor een suikerklontje, om Bea's gunst te bedelen? Eigenlijk zijn jullie allemaal gek! jij net zo goed. Je zit hier eeuwig, je kan iedereen zien hangen waar Bea aardig mee is en je moet toch heel goed zien, dat ze geen cent om je geeft."

„Ben jij soms een klein beetje jaloers van Bé, baby?” plaagde Bob.

„Ik? Jaloers?” kraaide Els. „Hoe kom je erbij? Dat is nou omdat ik de waarheid zeg en die kunnen jullie geen van allen verdragen. Zó als jullie daar zitten, zou ik geen een van allen willen hebben! jou niet, omdat je een vadzig rijkeluiszoontje bent, dat niets anders doet dan je Pipa's centen opmaken. Henk niet, omdat ie m'n genre niet is en ik een zeemansvrouw een dood ongelukkig mens vind, dat d'r man altijd maar weer moet afstaan...”

„Aan de woelige baren,” vulde Bob geamuseerd aan.

„Och, vlieg op!” snauwde Els, die opeens een kregelige bui had.

„En de rest, baby? Zou je dien keurigen ingenieur Thoolen niet gewild hebben of den braven Tom? Ik vind het interessant te weten, hoe zo'n kleine meid over ons denkt.”

„Leuk ben je met je eeuwige „kleine meid”! Dat is nou net je enige geintje!”

„Ik bèn leuk,” gaf Bob toe. „Dat is óók een gave. Maar praat er niet over heen. Waar waren we gebleven? O, ja, bij de woelige zeemansvrouw.”

„Zeg, die Thoolen, wat een stuk correctheid, hè? Zou Ans er nou waarachtig niet tegen opzien om daar een heel leven mee door te zeilen? O, stel je voor! hij zou me na veertien dagen ellenlang m'n keel uithangen. Correcte mannen vind ik om op te schieten!”

„En Tom, onze brave Tommy?”

„Tom is een gastronoom. Als die maar een vrouw krijgt, die de fijne keuken op d'r duimpje kent, is ie allang lekker.”

„Wat is dat kind critisch,” spotte Bob. „En nou hebben we één vergeten. Wat zeg je van Rik, baby? Rik, de veroveraar?”

„Dat zeg ik nou es lekker niet. Je hoeft niet alles te weten.”

„Ah! nu weet ik genoeg, baby. Jouw hart is hopeeloos getroffen door den groten man. En 't zal je gaan als vele anderen, die épris van hem zijn, hij zal gestreeld door je bewondering, je zijn aandacht schenken, hij zal je laten geloven, dat *jij* de enige voor hem bent en dan zal hij als een dartele vlinder naar een ander kleurig bloemetje huppelen. Arme baby!”

„Och jongen, doe toch niet zo onuitstaanbaar,” snauwde Els. „Niks dan de kif! En als je denkt, dat ik dol op Rik ben, heb je 't glad mis. Ik vind 'm een ijdele gek, hoor! Maar hij is een pracht acteur, daar gaat geen spat van af. En in dat opzicht bewonder ik 'm verschrikkelijk.”

„Verschrikkelijk,” corrigeerde Tom. „Baby, vergeet toch niet altijd de *r*. Goed ding toch,” viel hij zichzelf in de rede, luisterend naar een hot-jazz plaat, die Bea opgezet had.

„Zeg, kijk dat snuit van Thoolen eens! hij drukt z'n handen tegen z'n oren. Natuurlijk is ie gek op een antieke wals! Ans lacht maar en trekt 'n gezicht of ze zeggen wil: 't zal wel wennen! waar ga je heen, Tom?”

„Bea ten dans voeren: Excuse me, baby!”

„Heavens! wat is ie goed!” gierde Els, toen ze zag, dat Rik en de radioman hetzelfde deden en ze met hun drieën op Bea afschoten.

Maar Bea wiegde weg met Tom en op haar strak ivoren gezicht was geen enkele aandoening te lezen.

„Inwendig lacht ze zich een mikkie,” dacht Els en keek verrast op, toen Rik voor haar stond.

„Dansen, Elske?” hij hield uitnodigend zijn armen open.

„O, jasses,” dacht Els. „M'n handen zijn zo klam. Dat ik daar nou toch eeuwig last van heb! En als ik er aan denk, wordt het hoe langer hoe erger. Zo fijn

als die Rik danst! 't Is of hij zweeft. En wat een gevoel voor rythme. Ik wou dat ie me niet zo aankeek onder het dansen. Hij heeft soms net kattenogen. Een kat, die een kanariepietje hypnotiseert! Jakkie, eigenlijk is 't een engerd! Wat zeg je?" vroeg ze dan. „Of ik naar de première ga Woensdag? Nogal wie-des. Na afloop bij Américain? Denk ik wel. Als vader zin heeft."

„O, ga je met je ouders?" vroeg hij wat langgerekt.

„Wat een belangstelling!" spotte Els. „Net of je er na de première op zal letten met wie ik ben. Ik zou toch niet bij je kunnen komen, want je bent niet te benaderen, er is altijd een haag van aanbiddende mensheid om je heen."

„Ik weet zeker, dat ik behoefte zal hebben aan *jouw* eerlijke, onbevangen kritiek, Elske."

„Ja, dat zàl wel. Net echt! heb je vandaag zeker wel tegen tien verschillende meisjes beweerd."

„Nee, Els." Er was om de mooie, wat weke mond een ernstige trek en in de grijze, dwingende ogen iets waarachtigs.

Els' hart klopte onstuimig. Zou ie 't menen? Hij had al wel eens meer zo iets tegen haar gezegd. En eigenlijk deed hij nooit gek of flirterig. Was meer gebeurd, hoor! dat juist zo'n groot man verliefd werd op een erg gewoon meisje. Ja, want bij hem vergeleken ben ik een echt gewoon kind. Hij is zó geniaal, zó artistiek. En wat een stem! gewoon fluweel. Jakkie, laat ik nou niet zo hevig onder de indruk van zijn charme komen! Als ik 'm morgen tegen kom, is 't toch weer knudde en is ie een ijspegel tegen me. Ik was al zo lekker over m'n malle dweperij met hem heen.

„Ziet Bé er weer enig uit," zei ze dan, toen Bea en Tom langs hen dansten. „Ben jij ook dodelijk van haar?"

„Bé is een pracht-kameraad. Een van de weinige

vrouwen waar je alles mee kunt uitpraten, zonder dat ze de boel overkwebbelt."

„Hij is *niet* gek op d'r," distilleerde Els uit zijn woorden. „Op een kameraad ben je niet stapel."

Toen de gramfoon zweeg en de twee paren zich weer bij de anderen neerzetten, vroeg Ans:

„Bé, zet je nu eens 'n wals op, dan kunnen wij ook 'n rondje meedraaien."

„'n Wals?" vroeg Bea verwonderd. „Ik zal kijken of ik er een heb. Maar jij danst toch ook wel de moderne dansen."

„Ja, maar Herman danst ze niet."

„O!" Bea stond op, zocht in het kastje met platen naar een goede oude wals. „Hier, Walzertraum," zei ze dan en ze zette de plaat op.

Rik stevende op Bea af.

„Wij dansen 'm samen," besliste hij.

Els ging naast Bob zitten, steunde haar hoofd in d'r handen, keek naar Bea en Rik, die de wals in langzaam tempo dansten.

„Walst u?" Henk Doorbeek stond voor haar.

„Zo'n beetje", deed Els onverschillig.

Ze voegden zich bij de andere paren.

„Wat kijkt u ernstig," zei hij dan. „Ook 'n beetje melig?"

„Ik? Helemaal niet. 't Is reuze gezellig. Dat is 't trouwens altijd bij Bé."

„U zat zo strak te kijken, of er iets was, dat u hinderde."

„En is u me toen uit louter medelijden ten dans komen vragen?" spotte Els. „Nou, er was geen spat, die me hinderde. Ik keek naar Bé en Rik, hoe prachtig ze walsen en hoe mooi hun slanke figuren bij elkaar passen. 't Is een genot naar ze te kijken."

„Er zijn hier dames tekort," vond Henk. „Een vreemd verschijnsel. Meestal is er op alle huppelpartijtjes een mannen-tekort."

„Daar hoeft u bij Bea nooit bang voor te zijn,” flapte Els er uit en toen ze zijn gezicht zag betrekken, had ze spijt van haar wat scherp gezegde.

„Ik heb 't land, dat Rik niet bij me is blijven praten,” kapittelde ze zichzelf.

„En ik *ben* jaloers, dat ie zo vol overgave met Bé danst en ik kan mezelf wel ranselen, dat ik nou weer net zo ver ben als drie maanden geleden. Was ik maar met Til een filmpje gaan pakken! Och, wat kan me de hele boel eigenlijk bommen! Ik ga me morgen op m'n werk gooien en dan ben ik de hele Rik weer kwijt. En als ik 't in m'n kop krijg, ga ik niet eens naar z'n première. Dáár!” Dit laatste zei ze hardop en Henk, haar verbaasd aankijkend, vroeg:

„Wat zegt U?”

„Zeg toch jij en Els,” praatte ze er gauw over heen.

„Best, zeg dan ook Henk.”

„Top! je danst goed, zeevaarder! Hoe komt dat? Op de schuit zul je toch niet veel gelegenheid hebben tot dansen.”

„Op de pleisterplaatsen wel.” Hij lachte geheimzinnig.

„Net echt,” dacht Els. „Moet ik zeker geloven, dat ie aan wal een reuze lady-killer is, terwijl z'n kop vol is van Bé. Zielepiet!”

„Willen we samen eens gezellig gaan dansen?” vroeg hij dan. „In je verlof moet je de bloemetjes een beetje buiten zetten. Vraag dan of Til ook mee gaat, dan zorg ik voor nog een kornuit en dan kunnen we een genoeglijk avondje hebben.”

„Als ik er Til toe kan krijgen,” zuchtte Els. „Ze zit meters in de put. Ik zou zeggen, probeer 't zelf eens, zo'n oude kameraad, die ze zo plotsklaps weerziet, heeft misschien meer invloed.”

„Ik tijd er morgen heen,” beloofde hij.

Toen dansten ze zwijgend door en al die tijd volg-

den Henk's ogen het slanke figuurtje in de kleurige mandarijnen-jas.

„Ik moet 'r uit m'n kop zetten!” z'n kaakspieren bewogen zich heftig en z'n brede, krachtige hand omsloot krampachtig Els' taille.

„Zeg, aethervriend, ben je van plan me in elkaar te drukken,” lachte Els, zich losrukkend uit z'n felle greep.

„Oh, sorry! ik dacht aan iets, dat me nijdig maakte.”

„Nou, dan mag dat „iets” dankbaar zijn, dat het uit je handen bleef.”

Stop! de gramfoon zweeg en de drie paren stonden stil.

„'t Was fijn!” zei Ans en in haar stem was dat juichende, dat Herman er zoo graag in hoorde. Ze gingen, terwijl de anderen weer dansten, naast elkaar in de smalle erker zitten, die uitzag op een stille gracht, waar woonschepen en vrachtboten gemeerd lagen.

„Enig uitzicht, vin-je niet?” vroeg Ans. „Ik zou best een woonschip willen hebben. Lijkt me een ingenoeglijk leventje.”

Hij lachte stil voor zich heen, streek even over Ans' zacht glanzend haar.

„Als de eerste fleur van zoo alleen met z'n beidjes eraf is, komen de vele nadelen van 't wonen in een schuit naar voren,” vond hij.

„Waarom moet de eerste fleur er af gaan?” vroeg ze en haar grote, vertrouwende ogen keken hem verschrikt aan.

„Ik bedoel met de eerste fleur, de wittebroodsweken,” zei hij. „Als het leven je weer opslorpt, je 's morgens haastig ontbijt om naar school te gaan en een troep grote bengels onder de duim te houden, dan is alles niet meer zó als het was in die eerste paar weken van alles voor elkaar zijn en daarbuiten

niets. Dan eisen je werk en de gemeenschap je weer op. Dan is er niet meer de heerlijke onbezorgdheid van die allereerste tijd en juist dan is 't zo goed in een gezellig huisje te zitten waar gemak, waar comfort is. Zoo lijkt het mij tenminste toe, Anske. Een woonschuit is goed voor artistiekeelingen, die nu eenmaal houden van iets buitenissigs."

„'t Lijkt me juist zo reuze intiem zo'n schuit, zo'n besloten, veilig wereldje."

Even keek hij de kring in de kamer rond, dan zei hij langzaam:

„Besloten? Dat zit nog. Ze zien van de wal af, dat er licht achter de gordijntjes brandt en me dunkt, je kunt gevoeglijk niet eens „niet thuis" geven of lekkertjes laten bellen als je geen bezoek wenst. Ik zie er dit troepje niets tegoe voor aan om op de ramen te rammelen, net zolang tot je wel open moet doen."

„Ja," lachte Ans. „Dat zou wel iets voor hun zijn, om in optocht naar Ans' schuit te trekken."

„Anske," hij streelde zachtken over haar hand. „Zul je *dit* hier niet missen als we getrouwd zijn? Je houdt toch van die sfeer, je voelt je er in thuis."

„Je doet nu net of ik iedere dag bij Bé zit!"

„Niet iederen dag, maar toch veel," hield hij aan.

„Natuurlijk. Bé en ik zijn gelijktijdig uit Heerenveen naar hier getrokken, Bé aanvankelijk om een solide kantoor-opleiding te krijgen, ik om verpleegster te worden. We waren eerst eigenlijk zo verloren in die grote stad en hadden niets dan mekaar. Is 't dan te verwonderen, dat we verknocht aan mekaar gebleven zijn, ook al is Bé een heel andere kant opgegaan als we allen, behalve zij zelf, gedacht hadden."

„O, voelde ze altijd voor het toneel?"

„Dol en dol en het gaan naar Amsterdam voor een kantoor-opleiding is alleen maar een voorwendsel

geweest. Ze is een Friese stiefkop, hoor! wat ze zich in d'r bol haalt, dat zet ze door."

„En vonden haar ouders dat goed?"

„Alles behalve! maar Bé is enig kind, schromelijk verwend en haar ouders zijn welgestelde lui. Ze heeft 't allemaal keurig weten door te drijven, zelfs het op kamers wonen bij vreemde lui. Weet je, Her, jij kent Bé nog niet, je ziet haar nu maar alleen als een gevaarlijke flirt, die al wat man is onder haar bekoring wil brengen. Waar of niet?"

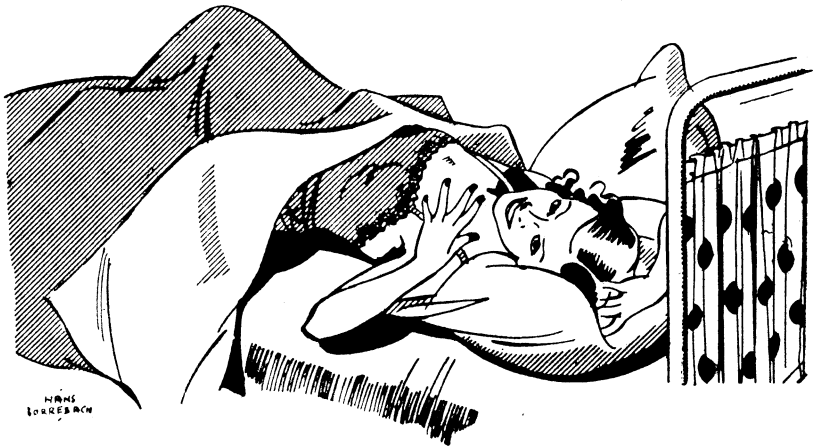
„Dat heb je niet zoo mis gezien," lachte hij. „En wil je nu beweren, dat ze de degelijkheid in persoon is? Daar ziet ze waarachtig niet naar uit! En dan die entourage van verliefde jongelingen! Ik ben blij, Anske, dat ik jou niet in *die* omgeving heb leren kennen. Ik zou je vast anders gezien hebben, dan je in werkelijkheid bent."

„Juist. En zo zie je Bé nu ook niet helemaal zoals ze is. Natuurlijk kun je haar niet met de gewone maat meten. Ze is nu eenmaal wat bohémien. Dat had ze altijd in zich. Tussen al de meisjes uit Heerenveen, was Bé apart, viel ze niet alleen op door haar exotisch uiterlijk, maar door haar vrijgevochten aard, haar anders doen dan anderen. Niet gewild, hoor! geen aanstellerij. Maar echt van binnen uit. En altijd kreeg je het gevoel, dat ze met alle bewondering om zich heen — alle vriendjes en vriendinnetjes adoreerden haar — dood alleen was."

„Anske, wat ben ik dankbaar, dat jij niet zo'n gecompliceerd geval bent," zei hij wat spottend. „Maar ik beloof je mijn best te zullen doen je niet alledaagse nicht-vriendin te leren appreciëren."

Het was midden Juli en de grote vakantie begonnen.

Els, die de avond tevoren met een troep meisjes van „de Industrie” de grote vakantie ingeluid had en laat naar bed was gegaan, bleef die volgende morgen lang uitslapen en had bij 't ontwaken nog een tijd lang wakker in bed liggen luieren in het zalig besef,

Ik voer geen klep uit, de hele vakantie niet, beloofde ze zich zelf.

dat ze nu lekker niet vroeg eruit moest en met haar dagen kon doen wat ze wilde.

„Ik voer geen klep uit, de hele vakantie niet,” beloofde ze zich zelf en ze rekte zich behagelijk uit. „Zwemmen, zeilen, met Bob in z'n wagen jakkeren, eten, drinken en slapen! Zalig, driedubbel zalig! En nou sta ik op, want wat moet ik nog langer in m'n bed doen.”

Ze slingerde de stoere benen over boord en begaf zich naar de badkamer, waar haar moeder, die haar dacht te verrassen met een kopje thee op bed, haar luidkeels de nieuwste schlager hoorde galmen.

'n Kwartier later stond ze al fris en blozend, in een gezellige gebloemde zomerjurk, in de eetkamer en

verorberde met smaak een verzorgd ontbijt, dat „omdat het de eerste dag van je vakantie is” — zoals haar moeder zei, voor haar was blijven staan.

Ze las op d'r dooie gemak het ochtendblad, iets waar ze anders gemeenlijk niet toe kwam, bleef nog even na-genieten, slenterde de tuin in, snoof aan de geurende rozen, plukte wat lathyrus, stak ze tussen de strik van haar jurk, liet zich neerploffen in de lange ligstoel om zich te laten doorzonnen en bedacht dan, dat ze eigenlijk niet wist wat ze met haar vrije tijd moest beginnen.

Met een ruk stond ze uit de stoel op, holde het huis in, zette zich aan tafel neer bij haar moeder, die de boekjes voor de leveranciers aan het invullen was.

„Wat zal ik es gaan doên?”

Haar moeder keek op en er twinkelde iets van spot in de kalme, donkerbruine ogen.

„Jakkies, moeder, zeg nou niet: „dat is 't oude liedje” of zo! Ik zal wel zorgen, dat jullie niet veel last van me hebt.”

„Ga eens horen hoe 't met Til's examen zit,” ried haar moeder.

„Ga ik vanmiddag heen als ik gezwommen heb.”

„Wil je even een boek voor me terugbrengen bij tante Eef?”

„Jakkie, moeder! weet je nou niks gezelligers voor me te bedenken?”

Els' stralende vakantie-bui begon te zakken. Dat je daar nou ook met zes kostelijke vakantie-weken voor de boeg zat en op de allereerste morgen al niet wist, wat je uit zou gaan voeren.

Els steunde het blonde hoofd in de handen, keek lusteloos naar moeder, die al die vervelende huiselijke besognes met een opgewekt gezicht deed.

„Eigenlijk had ik gisterenavond al een melige bui,” bedacht ze. „En waarom nou? Omdat Rik niet op z'n

gewone plaatsje in Américain zat en ik stellig gedacht had, dat ie er na afloop van de voorstelling zou zijn. Ook maar geen strop, dat ie net toen wij weggingen naar binnen kwam waaien met die mallotige Kit Redekes. Wat ziet ie in dat schaap! Een aanstellerig, onnatuurlijk wicht is het. En 'n actrice van niks! wordt nooit wat! 'n goed figuur heeft ze, dat is nou net alles."

Els' ellebogen waren op tafel geplant en in haar hele houding was dat nonchalante, dat haar moeder vaak zo ergerde.

Even peilden de kalme ogen haar, een blik, die Els altijd opstandig maakte.

„Ik ga maar een eindje omfietsen," zei ze dan en ze veerde op.

Ze trapte in een vaartje de kade af, die baadde in zonlicht.

„Wat een licht! wat een kleur!" de humeurs-barometer vloog met schokken de hoogte in.

Werktuigelijk peddelde ze voort, liet de stille buurt achter zich en reed het drukke stadsgedeelte door.

„Ik weet wat!" jubelde het plotseling in haar. „Ik ga op de bonnefooi naar Eliza van Doren en vraag of ze een rolletje voor me heeft in d'r zomerstuk. Kan mij wat bommen! Ze kan niet meer dan neen zeggen!"

Els werd nagejouwd door mensen, die ze haast omver reed, ze streek bijna tegen een vrachtauto aan, een hond, waarvan ze licht z'n staart raakte, liep luid jankend weg.

Stop! ze stond voor de kleine schouwburg, waar ze Eliza van Doren en haar troepje aan het repeteren wist.

„De brutalen hebben de halve wereld," dacht ze toen ze den portier met een stalen gezicht zei, dat ze verwacht werd.

Ze wist de weg om achter het toneel te komen, daar ze in diezelfde schouwburg enige malen met de dilettanten-club waar ze deel van uitmaakte, opgetreden was.

En de portier, de zekerheid ziende waarmee ze zich er heen begaf, liet haar rustig gaan.

„Natuurlijk bof ik weer,” dacht ze, toen ze achter het toneel gekomen, zag, hoe de medespelenden door de wat donkere gangen liepen, klaarblijkelijk genietend van een korte pauze.

„Kunt u me ook zeggen, waar ik Eliza van Doren kan vinden?” vroeg Els aan een jongmens, dat er nogal modern uitzag, vond ze.

„Op de Bühne,” zei hij geaffecteerd.

„Draak!” dacht Els. „Op de Bühne! waarom zegt dat jog niet op 't toneel.”

Ze gluurde even tussen de coulissen. Ja, waarachtig, daar stond Eliza te praten met twee jonge mannen. „Hou es stil! die ene is Louis van Hemert. Hoe-ra! ik ben direct op bekend terrein. Die doet vast een goed woordje voor me.”

Ze liep vrijmoedig het toneel op. Geen ogenblik was er weifeling in haar. Regelrecht stapte ze op haar doel af.

„Dag mevrouw van Doren,” groette ze. „Kent u me nog?”

Even bedacht de regisseuse zich en bleven haar donkere ogen peinzend op Els gevestigd.

„Ah, ja, ik ben er! hebt ge niet meegespeeld met ... wacht es ... met ...”

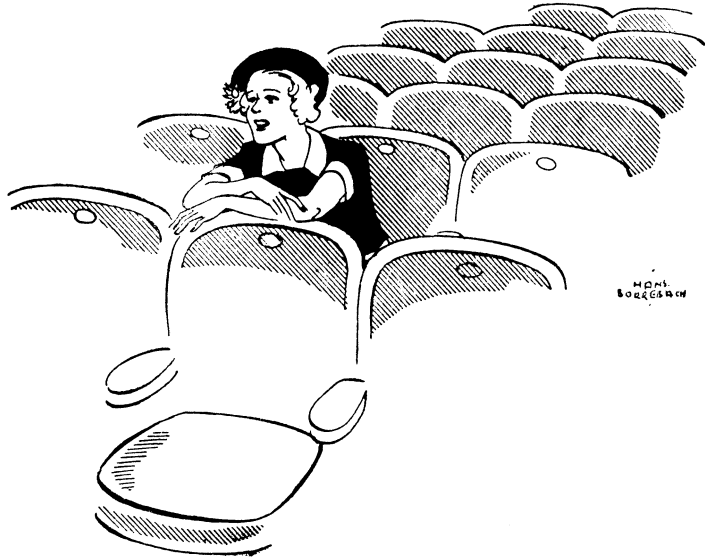
„De Jongeren,” hielp Els haar geheugen.

Mevrouw van Doren knikte vriendelijk en keek goedkeurend naar het aardig figuurtje, in de vrolijke zomerjurk.

„Ik kwam es vragen of u niet een rolletje voor me heeft in een van uw meisjesstukken. Ik verveel me zo gloeiend in m'n vacantie en ik zou zo graag wat

verdienen, weet u? En ik doe 't zo dol graag, ziet u? En...."

„Als ge even kunt wachten tot de repetitie afgelopen is, dan kan ik wel even met u praten," zei Eliza van Doren, die heimelijk schik had in Els' vrijmoedigheid.

Ik zie mezelf daar al over het toneel balanceren, dacht ze

Dus ging Els in de donkere, geheel lege zaal zitten, als enig publiek en keek vol belangstelling naar de repetitie.

„Ik zie mezelf daar al over het toneel balanceren," dacht ze. „Ik zou die rol van dat meisje daar best aandurven. Maar die zal ze me niet geven. Als ik iets krijg is 't natuurlijk van eerste bedrijf niks, tweede bedrijf figureren, derde bedrijf koekoek éénzang, laatste bedrijf: „Mevrouw, er is iemand aan de telefoon voor u!" Jakkie en dan neem ik de benen, daar moet ik niets van hebben! Leuk klinkt dat Vlaams accent van Eliza! Ze zal mal zijn als ze 't ooit

laat varen! Op zichzelf al een succes! De mensen zijn dol op zo'n beetje gebroken Hollands. Jakkie, als 't maar niet zo laat wordt, zit moeder te wachten met de koffie! En om half twee heb ik met Bé afgesproken te gaan zwemmen. Toe, mens, schiet 'n beetje op, anders ben ik genoodzaakt 'm te piepen!"

Els wiebelde van ongeduld heen en weer op haar stoel, was al van plan weer heen te gaan, maar bleef zitten toen ze zag, dat de repetitie op een eind liep.

„Goddank!" zuchtte ze opgelucht en toen Eliza van Doren haar riep, snelde ze met bekwame spoed het toneel op.

„En ge zoudt een rolletje willen hebben in het meisjesstuk, dat we deze vakantie spelen?" vroeg de regisseuse, terwijl haar ogen nogmaals goedkeurend langs de meisjesgestalte gleden.

„Ja, mevrouw, dolgraag!" zei Els enthousiast.

„Nu, dan treft ge het bijzonder. Ik heb een kleine rol, die ge misschien wel kunt spelen. Maar nu moet ge eerst enige zinnen uit die rol voor me opzeggen."

Els kreeg de zinnen aangewezen, begon ze gladweg op te zeggen en de eerste zinnen kwamen er glorie-rijk uit, tot ze aan de zin: „Joop, hier is je lievelings-sprits" kwam.

Els haspelde, Els lispelde, zei een duimendikke „l" bij het woord lieveling en de sprits werd spits en splits, net zolang tot ze er bijna fluisterend „lievelingssprits" uit bracht.

Ze hoorde de medespelenden, die op het toneel waren gebleven, schamper zeggen: „Als er ook zulke krachten aangenomen worden!" en minachtend: „niet eens toneelopleiding!"

Maar toch werd ze aangenomen op een honorarium van één héle gulden per avond voor de tijd van veertien dagen.

„Ik had met plezier een gulden toegegeven," dacht

ze, toen ze stralend van geluk in een vaart huis-toe peddelde.

Ze nam zich voor er thuis nog maar niets van te zeggen en af te wachten tot de gelegenheid gunstig zou zijn.

Maar toen ze aan de koffietafel zaten en Els weinig eetlust toonde, maar met een stralend gezicht zat rond te kijken en af en toe in zichzelf lachte, vroeg haar moeder — en de donkere ogen peilden —:

„Waar ben je geweest? Heb je prettig gefietst?”

„Jakkas,” dacht Els wrevelig, „daar heb je ’t nou weer! Altijd dat onderzoekende kijken van moeder. Kan ik toch waarachtig niet maar raak liegen. En hardop zei ze: „Ik was ergens.” En toen de ogen bleven peilen: „Hè, moeder, wat bènt u toch nieuwsgierig! Als ik ’t vertel, heb jullie tòch weer wat te zeggen en dat kan ik niet hebben. Ik kan geen domper op m’n pret hebben. En buitendien, er steekt geen sikkepit in! En als ik de hele vakantie moet blijven doorbungelen, dan word ik weer lastig en vervelend en dan zuchten en steunen jullie maar weer. Als we nou op reis gingen, maar daar komt dit jaar ook niks van. En wat moet je nou in Godsnaam zo’n hele zomer in de stad uitvoeren!”

„Zou je niet eerst eens vertellen waar ’t om gaat?” vroeg de moeder bedaard.

„Och, jullie zijn zoo akelig conservatief!” barstte Els, die opeens het nare gevoel kreeg, dat er een weigering zou volgen, los. „Ik hoef ’t niet eens te zeggen, jullie komt toch weer met al je wijze raadgevingen en...”

„Ratel, hou toch eens ’n ogenblik je mond en vertel liever waar ’t om gaat,” zei haar vader.

De ouders waren stom van verbazing, toen ze hoorden, hoe hun dochter, in wie ze eigenlijk nog altijd het kleine meisje zagen, zich verstout had zonder hun vooraf te raadplegen, dit plan, dat aller-

minst hun goedkeuring wegdroeg, door te drijven. Wel had ze er een kleine toespeling op gemaakt, doch dit was niet als ernstig gemeend door hen opgenomen.

„Heeft Béa je dit aangeraden?” vroeg de moeder en haar stem klonk wat scherp.

„Hélemáál niet! Dàcht ik 't niet, dat u dat zou vragen! Béa wilde zich er niet eens mee bemoeien, omdat ze wel weet hoe u tegenover het toneel staat. Toe, moeder, zet u daar nu eens over heen. Waarachtig, er steekt helemaal geen kwaad in en ik zal er heus de smaak niet zó van beet krijgen, dat ik mijn werk ervoor in de steek laat. Toe nu, laten jullie me dat nu doen. Ik heb er zo'n verschrikkelijke zin in.”

„Je moogt je „r” wel een beetje minder verwaarlozen,” lachte haar vader, die de zaak niet zo ernstig inzag en zich wijselijk bedacht, dat het Els geen kwaad zou doen als ze eens achter de schermen keek.

„We zullen er eens 'n nachtje over slapen, hè moeder?” zei hij dan en Els ademde weer vrijer, nu ze zag dat haar vader het plan niet geheel verwierp.

„Jullie bent een paar engelen!” was 't de volgende dag, toen Els toestemming kreeg voor die veertien dagen haar medewerking te verlenen.

„Maar geen dag langer!” vermaande haar vader. „En als er kwestie is van met het stuk op tournée gaan, zoals dat meestal gebeurt, dan zeg je maar meteen, dat daar niets van in komt. Begrepen, Els?”

„Natuurlijk, vader,” zei Els gedwee, nu ze haar wens in vervulling zag gaan.

Na enige repetities kwam Els met de volle verzekering thuis, „dat de boel op rolletjes liep” en ze er helemaal niet tegen opzag.

„Dat zeg je nu,” plaagde haar vader. „Wacht maar, als je die eerste avond voor een tjokvolle zaal staat.”

Els haalde geringschattend haar schouders op.

„Of ik nooit op de planken heb gestaan!”

„Maar dit is het beroepstoneel,” waarschuwde haar moeder.

„Wat zou dat!” Els’ wipneusje stond brutaal omhoog. „Ik ken geen plankenkoorts. Ik moet bende’s vrijkaarten hebben,” was het dan. „Ik heb de halve school kaarten beloofd. Ik hoop maar, dat Eliza ze geeft. Als het vol is zit ik er naast natuurlijk, maar als het leeg is moet ze wel koef noentjes geven.”

„Wat moet ze geven?” vroeg verbaasd haar vader.

„Toneel-uitdrukking voor vrijkaarten,” lei Els uit.

„Scheep niet zo op met al dat toneel-bargoens,” zei haar moeder, wat wrevelig.

„Dat kind kent geen zenuwen,” verbaasde haar vader zich, toen Els op de middag, die vooraf ging aan de première, het maal overvloedig eer aandeed.

„Kan blague zijn,” veronderstelde zijn vrouw.

Maar toen ze die avond in de schouwburg zaten, zagen ze tot hun verbazing een volkomen onbevanging Els, die even ongedwongen en fris of ze thuis was, over het toneel liep.

„O, hemel,” fluisterde haar moeder, toen Els in een van de acte’s thee moest schenken. „Nu maakt ze vast ongelukken. Thuis kan ze immers geen kopje inschenken zonder te morsen.”

Maar, Els, als een volleerde huisvrouw, schonk en diende de thee zonder dat er iets gebeurde.

„Hè-je gezien?” snoefde Els, toen ze na afloop met haar ouders naar huis ging. „Ik had een open doekje.”

„Open doekje? Ik heb niets gezien,” zei haar moeder. „Waar had je dat dan?”

„In de derde acte, toen ik zo snibbig zei: „je bent jaloers en je wou dat ie van jou was, hè schaap?”

„Open doekje,” verbaasde haar moeder zich nogmaals.

„O!” gierde Els. „U weet natuurlijk niet wat dat is, zo noemen ze ’t als je een applausje krijgt voordat het doek — het scherm — gevallen is.”

„Ik wou dat je niet zoveel van die toneel-termen gebruikte. 't Staat zo opschepperig.”

„Daar doe ik 't toch waarachtig niet om,” verdedigde Els zich. „Maar je hoort op de repetities niet anders om je heen en dan neem je die uitdrukkingen vanzelf over.”

„Ik heb nog nooit zo'n fijne vakantie gehad”, was 't een paar dagen later, toen Els van de repetitie thuis kwam.

„Heb je er nòg niet genoeg van?” informeerde haar moeder. „'t Lijkt me toch eentonig toe, zo iedere avond hetzelfde te moeten zeggen.”

„Eentonig!” verbaasde Els zich. „Iedere avond is er toch wat anders waar je om moet gieren. O, moeder, gisterenavond! We hebben ons een aap gelachen. U weet wel, in de eerste acte, waar de hoofdrol zich zoo gauw moet verkleden? Nou, daar kwam me de schone Eliza naar binnen gehuppeld als apache, met een pantalon, die niet goed vastgemaakt was en onder het spelen afzakte. We kregen een stuiplach en we moesten ons goed houden, anders had er naderhand wat gezwaaid!”

„En merkte het publiek 't niet op?”

„Welneen, we drongen allemaal om haar heen, en toen kon ze de pantalon weer naar boven sjoeren en vastmaken. Als je lang op de planken staat krijg je wel de routine om ongelukjes te verdoezelen.”

„En heb jij helemaal geen ongelukjes gehad, opschepper?” plaagde haar moeder.

„Nou en of! Ik schrok me gewoon 'n mikkie, maar 't liep nog goed af. Eén keer ben ik opgekomen, toen ik niet moest. Ik had bijna als een verschrikte kip de benen genomen, maar ik liep met groot lef enige keren heen en weer, net of ik iets zocht. Eliza was furieus en ze siste me toe, dat ik op moest hoepelen, wat ik toen ook deed. En een andere keer, o, moeder, dat was erg! U moet weten, dat ik met mijn ge-

dachten héél ergens anders was en het toneel afwandelde, terwijl de acteur waar ik mee speelde nog een hele geschiedenis tegen me moest zeggen. Gelukkig was 't Louis van Hemert, die je altijd overal uit redt. Achter het toneel duwden ze me al terug en Louis zei toen ik weer opkwam: „Zeg, Pop, hol nou niet weg, ik heb je nog wat te zeggen. Zo redde hij de situatie.”

„En wat zei mevrouw van Doren er wel van?”

„Nou, ze snoof van woede, maar och, een ongelukje overkomt iedereen wel eens. 't Lamste was, dat net Rik in de zaal was. Jakkie, ik had wel weg kunnen kruipen van schaamte.”

„Wie is Rik?”

„Hè, moeder, Rik Donkers natuurlijk.”

„Waar we laatst die mooie rol van gezien hebben in . . . nou kom, hoe heet 't ook weer . . . En is dàt nu zó erg, dat die je flater zag? Dat moet zo'n groot acteur zich toch helemaal kunnen voorstellen. 't Zal hem ook wel eens gebeurd zijn, denk je niet?”

Els gaf geen antwoord en staarde naar buiten, terwijl ze, slechte gewoonte van haar, hevig haar vingers bebeet. Haar hele opgewekte stemming was opeens voorbij.

„Wat heeft 't kind,” dacht de moeder bezorgd en hardop zei ze: „Die Rik Donkers moet nogal een luchthartig heerschap zijn, hè?”

„Wie heeft dàt nu weer gezegd?” stoof Els op. „Zeker een van die kwebbel-mensen die 's middags op de thee bij u komen. Bah! kletsmensen. Ik zou ze met plezier door mekaar kunnen rammen.”

„Els, wees toch niet direct zo heftig. En wat kan 't jou schelen wat ze van dien Donkers zeggen. *Jij* hebt toch niets met 'm te maken.”

„Neen, niets! geen cent! voor mijn part kan ie opwaaien! en tòch kan ik al dat gekwebbel niet uitstaan.”

Els ging de kamer uit, boos, met verbeterd mond en liet de deur met een smak achter zich dichtvallen.

„Wat heeft 't kind,” zuchtte de moeder nogmaals en ze liet het handwerk waar ze aan bezig was in haar schoot zinken. „O, ik wou, dat ze nooit in die toneelrommel was gekomen. Hadden we maar geen toestemming gegeven. Wie weet wat ons nog boven 't hoofd hangt. We moeten 't maar afwachten en zwijgen. Els is geen kind, dat tegenwerking kan velen, dan vliegt ze uit de band, dan wordt ze opstandig. Wat moet je met zulke meisjes beginnen? Als je denkt goed te doen, dan heb je met al je goede bedoelingen meestal misgetast. Waren wij ook zo moeilijk vroeger? Ik geloof 't toch niet. We waren slaafser, meer onderworpen, maar misschien achterbakser. De jeugd van tegenwoordig is eerlijk. Eerlijk en alles durvend. Wat is beter, wie zal het zeggen?”

Ze hoorde Els de trap af komen en even later de huisdeur dichtslaan. Ze boog zich even uit het open-geslagen raam, zag, dat Els haar fiets nam, die ze tegen het huis had gezet.

„Fijn weer, hè?” vroeg ze vriendelijk. „Ga je wat omfietsen?”

„Ik ga even naar Door,” zei Els, terwijl ze het pedaal naar beneden drukte, gereed om op te stappen.

„Voel je je niet goed?”

„Hè, moeder,” klonk 't wrevelig. „Ik ben kip-lekker. Ik ga een beetje kletsen bij Door. Misschien is ze niet eens thuis, dan ga ik nog even naar Til.”

„Ze moet iemand hebben om mee uit te praten,” dacht haar moeder verbitterd. „Nooit kunnen ze wat hun drukt uitpraten met de ouders. Ik ben blij, dat ze naar Door gaat en niet naar die Béa.”

En Els, haar fiets zettend tegen het benedenhuis waar haar nichtje Door woonde, dacht: „Als ze nou maar thuis is en geen patiënten heeft.”

Driftig liet ze de huisbel rinkelen en het meisje dat haar opendeed een amicale slag op de schouder gevend, vroeg ze:

„Is dokter thuis, Lize?”

„Nou, dat treft u, dokter is net binnen. Zal ik even vragen of ze u ontvangen kan?”

„Graag.” Els liep de wachtkamer binnen, pakte een tijdschrift van tafel, liet zich neerploffen in een fauteuil.

Gedachteloos bladerde ze in het tijdschrift, bekeek de foto's.

„Jasses!” ze smiet het blad bij de andere lectuur. „'t Eerste wat ik zie... een foto van Rik! Is dat nou toeval of niet? O, daar komt Lize. Natuurlijk kan Door me niet hebben!”

„Of u maar binnen wil komen,” vroeg het meisje.

„Ha, fijn!” Els vloog op, liep regelrecht naar de spreekkamer van haar nicht.

„Ja!” klonk een diepe stem, toen Els aanklopte.

Dora Bruins zat aan haar bureau, schroefde de dop op haar vulpen, zette deze in de standaard, kalm en bedachtzaam.

Even gingen haar grote, donkere ogen over Els' wat opgewonden gezicht, dan vroeg ze langzaam:

„En?”

Els trok een stoel dicht bij de bureaustoel van haar nicht, zette zich bij haar neer.

„Als ik bij je binnen ben, voel ik me al rustiger,” zei ze dan.

„Ik wou dat al m'n patiënten dat voelden,” lachte de jonge dokter en in haar ogen vonkte het van spot.

„Nee, dat meen ik,” bevestigde Els. „Ik heb soms een gevoel of ik op m'n tenen moet lopen en fluisteren als ik jouw heiligdom binnen treed.”

„Hoe oud is u, jonge dochter? De veertien al gepasseerd?”

„Jakkie, denk nou niet, dat ik een dwepende bak-

vis ben. 't Komt geloof ik, door de rust die van jou uitgaat. Je bent zo heel anders, dan alle anderen waar ik mee omga."

„Zou 't niet zijn, omdat ik een stuk ouder ben dan jullie allemaal? Ik ben de negen en twintig gepasseerd en al zie ik er nou niet naar uit, zoals jullie altijd beweren, ik ben 't toch. Misschien ben ik ook nooit zo jong geweest als jij en je vrienden en voelen jullie dit verschil."

Dat is het geheim van den dokter...

„Studie maakt ernstig, niet?"

„Kan wel."

„Of ben je altijd zo geweest?"

„Dàt is 't geheim van den dokter," lachte ze haar diepe lach, waarvan je nooit wist of 't echte vrolijkheid, satire of weemoed was.

„Door."

„Wel?"

„Ik voel me weer zo ellendig. Ik kàn 'm niet uit m'n hoofd zetten.”

„Hoeft ook niet.”

„Wat bedoel je?”

Door zweeg even en haar grote ogen keken naar buiten, of ze daar iets zagen, dat tegelijkertijd blij en droef stemde.

Els tuurde naar het fijne donkere profiel, het glanzend zwarte haar, dat, in het midden gescheiden, streng langs het mat-bleke vrouwengelaat viel.

„Als ze zo kijkt heeft ze net een madonna-kopje,” dacht ze en kreeg lust een portret van Door te tekenen, nam zich voor haar te vragen wanneer ze tijd had eens voor haar te poseren —.

„Je kunt gerust aan hem denken,” zei Door en haar stem was licht omfloersd. „Je kunt hem als acteur bewonderen. Waarom niet? Hij geeft je toch zoveel moois. Jou niet alleen, ons allen. Maar, dit heb ik je al meer gezegd, Els, je zult je toch vertrouwd moeten maken met het idee, dat hij nooit iets meer voor je zal kunnen zijn, dan de man, dien je in zijn werk bewondert.”

„Ja, maar dit is juist zo verschrikkelijk moeilijk te aanvaarden. En iedere keer, dat ik hem zie, is het moeilijker. Dan neem ik me voor hem nooit meer te zien en dan is 't nòg erger.”

„Geen struisvogelpolitiek.” Door's stem klonk op eens wat streng. „Tenslotte zijn we niet in de wereld om de moeilijkheden in het leven te ontlopen.”

„Makkelijk gezegd,” pruttelde Els.

Door zweeg even, tuurde weer naar buiten, trok haar mond of ze wou gaan fluiten, streek even met haar hand over het glanzend haar, zei dan licht ironisch:

„Makkelijk gezegd? Denk je dat je hierin alleen staat? Geloof je niet, dat we allemaal onze perikelen hebben gehad, of nòg hebben?”

„Jij ook?” vroeg Els, hopen, dat Door, die tamelijk gesloten was, nu ook eens iets van haarzelf zou vertellen. Maar Door's gezicht kreeg plotseling dat streeve, dat iedere poging tot intimiteit stuitte.

„Ik spreek in het algemeen,” zei ze dan rustig. „Heus, de mensen zijn zo gauw geneigd aan te nemen, dat hun leven zó moeilijk is. 't Is niet gemakkelijk, niemand weet 't beter dan ik en eigenlijk is je leven één strijd, van je wieg tot . . .”

„Hè, jakkes, Door, stel 't niet zo hopeloos voor,” stootte Els op.

„'t Is niet hopeloos. Men moet alleen maar onder de ogen zien, dat het leven nu eenmaal niet over rozeblaadjes gaat. Wat geeft 't nou Els, of ik je de dingen rooskleuriger voorstel dan ze in werkelijkheid zijn. Jij hebt nou die eerst grote teleurstelling in je leven en 't lijkt of je er nooit, nooit overheen zult komen. Allemaal onzin. Je hebt van dien man een ideaal gemaakt, waaraan hij niet kan beantwoorden. Je hebt jezelf ingepreparaat, dat het best mogelijk zou zijn, dat hij van je ging houden. Het is allemaal niet *zijn* schuld, Els, en je kunt hem noch 't een noch 't ander aanrekenen. Hij heeft met je geflirt, goed. Maar je wist, dat hij 't met iedereen deed en 't is je eigen opgezweepten verbeelding, die maakte, dat je er iets meer in zag dan het was. En als je je dit nu allemaal hebt kunnen verbeelden, dan lijkt 't me toch niet zo'n heksentoer om je eveneens te verbeelden, dat je den man alléén ziet als groot acteur. Geloof me, Els, in onze jeugd nemen we vaak de dingen zoveel zwaarder, dan ze zijn en achteraf lachen we om onze gróte smart! Wil je niet eens proberen de dingen van die kant te bekijken?”

Els, die al die tijd naar de grond gekeken had, hief nu haar betraande ogen naar Door op.

„Ik zal 't proberen,” zei ze gedwee. „Het zal wel zo zijn als jij het zegt.”

„Daar was 't weer — dacht Door en ze moest even lachen — het gedweë, wat al haar jongere nichtjes hadden, als ze met hun moeilijkheden bij „tante Dok”, zoals ze haar gekscherend noemden, kwamen. Dat gedweë en vertrouwende, alleen maar, omdat ze een gestudeerde vrouw voor zich hadden waar ze tegen op zagen.”

„Ach, en in mijn hart ben ik niets anders dan zij, maak ik net zo goed een ideaal van hem die het niet is en heb ik mijn decepties. Alleen, ik heb door al de misère in m'n jeugd wat meer kracht opgedaan, dan al die kinderen, wier leven eigenlijk altijd op rolletjes ging.”

Dan, Els' betraande ogen ziende, zei ze — en er was een warme klank in haar stem — „wie weet, wat goeds je in de wereld nog wacht. Het leven biedt voor velen goede kansen, misschien behoor jij tot een van de gelukkigen. Neem het allemaal niet zo tragisch op, kijk naar anderen, die niet zo'n onbezorgd, prettig leventje hebben als jij, gebruik je wil en gooi je op je werk.”

„Ja, Door, ik zal het proberen,” beloofde Els nogmaals. „En zeg, ik wou je wat vragen. Mag ik trachten een tekening van je te maken? Ik moet veel naar model tekenen, heeft m'n leraar gezegd. Jij hebt zo'n reuze fijne kop. Toe, wil je?”

„Mij best. Als je me maar niet te lang en te vaak laat poseren,”

„Als ik klaar ben met de toneelspelerij? Nog een dag of acht, dan heb ik weer een zee van tijd.”

„Goed dan. En is het toneel je bevallen?”

„Ja, 't is wel moppig, maar toch... Ik ben blij, dat ik 't eens meegemaakt heb, ik zal nu tenminste nooit meer aanvechtingen krijgen om m'n werk er voor op te geven en naar de Toneelschool te gaan. Jakkie, wat een *kleinzieligheid en gekonkel* is dat daar. Ze gunnen mekaar niet 't minste succesje en ze willen alle-

maal de beste rol wegpikken. Als 't niet zo'n leuk stuk was en ik toch niets beters wist te doen in de vacantie, dan zou ik al lang de benen hebben genomen."

„Wat zal je moeder blij zijn, dat je er nu zo over denkt."

„Heb ik haar niet gezegd."

„Gun je haar die kleine triomf niet?"

„Nee, eerlijk gezegd, niet."

„Je bent eigenlijk nog een heel klein meisje," plaagde Door.

„Kan wel," gaf Els toe. „Maar moeder zou direct zeggen: „Zie je nu wel, die hele toneelrommel is niets," en dat zou ik toch niet kunnen verdragen. Want het toneel is iets heerlijks, het brengt je in een toverwereldje. Maar een feit is 't, dat het beter is er uit de zaal naar te kijken, dan tussen de coulissen te staan. Dan blijft het sprookje onberoerd."

„Ik begrijp het best."

„Jij begrijpt altijd alles, dat is nou juist zo fijn. Daarom komen we allemaal zo dolgraag bij je. Is dat nou door je dokterschap, of ben je altijd zo geweest?"

Een weemoedig trekje lag op Door's gelaat.

„Als je vroeg je vader verloren hebt, als je hele jeugd eigenlijk één zorg al zorg is geweest, dan om dit, dan om dat, zou je dan niet veel leren begrijpen? Maar, kind, nu moet ik je weggagen. Ik moet nog een artikel voor 't medisch tijdschrift schrijven en straks heb ik spreekuur. Weg, dus, morgenplaag!"

Toen Els zich op haar fiets naar huis begaf, voelde ze zich opgewekt.

„Wat is er toch in die Door, dat je zoveel kracht geeft," dacht ze. „Ik zal doen wat ik haar beloofd heb en ik zal me ook voornemen, niet zo eeuwig met al m'n klachten bij haar te komen aandraven. Ze hoort nooit anders dan klachten, ik hoef waarachtig niet

ook nog op haar vrije ogenblikken beslag te leggen met al m'n gejammer. Jakkie, wat ben ik toch een egoïste. En Door, die maar altijd klaar staat, voor iedereen en voor zichzelf zo weinig eist. Ik ga d'r portret maken en ik zal er m'n uiterste best op doen en als het goed is, geef ik 't haar moeder, die haar wel erg zal missen, nu ze niet meer in één stad wonen."

Zingend kwam ze het huis binnen en haar moeder, die de koffietafel aan het klaar maken was, dacht verheugd:

„Ze heeft Door thuis getroffen," en haar dankbare gedachten gingen naar het nichtje, dat haar zo lief was en dat in stille eenvoud haar weg ging, die moeilijk en zwaar was, maar haar de voldoening gaf, dat ze hulp bracht, waar ze ging.

Els stormde de trappen op en viel, na aangeklopt te hebben, de zitkamer van Mevrouw van Berkel binnen.

„'t Was uitmuntend," jubelde ze Til's moeder tegemoet.

„Is 't heus?" Verheugd stond deze op van haar plaatsje in de erker waar ze uit had gekeken naar Til. „Hoe weet je 't, Els?"

„Ik ben tòch gegaan en zó gaan zitten, dat Til me niet zien kon. Ze heeft werkelijk enig gespeeld. Ik ben maar gauw even hierheen gepeddeld om 't u te zeggen."

„Je bent een schat," zei dankbaar mevrouw en ze gaf haar een zoen.

„Til komt daar, ze is nog even met een troepje van school mee opgelopen."

„Was ze blij, dat 't achter de rug is?"

„Hm!"

„Niet erg, wel?"

„Ik heb haar maar even gesproken,” ontweek Els de vraag.

„Haperde ze geen ogenblik?”

„U weet wel, dat *ik* geen muziek-expert ben. Naar mijn weten, heeft ze fijn gespeeld en kreeg ik er, u weet wel, de koude rilling over m'n rug van. En naast me en achter me hoorde ik niets dan lof. Als ze er dus wel eens naast geslagen heeft, wat kan dat dan bommen. Vond u 't naar, dat ze u gevraagd had er niet heen te gaan?”

„Och neen, want dan had ik me nòg zenuwachtiger gemaakt. Ach, Els, ik wou, dat het kind wat meer zelfvertrouwen had.”

„Ja, dat wou ik ook. Misschien komt het weer, na de vacantie. De rust zal haar goed doen. Daar komt ze aan! Gauw even open doen.”

Els spoedde zich naar de huisdeur, blij, dat ze van mevrouw van Berkel's vragen verlost was.

„Til's stemming was beneden peil,” dacht ze en 't was tijd genoeg als mevrouw het zelf zag. „Hallo, negerpop,” begroette ze Til, toen die de deur binnen trad.

„Je hebt daverend gespeeld. Je zag me lekker niet zitten, hè?”

„Allicht niet,” zei Til mat. „Ik zag niets en niemand.

„'t Was best,” trachtte Els haar nogmaals te overtuigen.

Til liet een schamper lachje horen.

„'t Was ellendig,” zei ze dan kort en ze hing haar mantel aan de kapstok. „Is moeder binnen?”

„Ja, ze wacht met thee en lekkere delen.”

„Je hebt natuurlijk opgesneden en haar een vals relaas gegeven.”

„Ik heb gezegd, hoe *ik* het vond en dat was geen vals relaas. Zeg, negerpop, gaan we straks nog even naar je kamer.”

„Ik zou 't liefst direct gaan, maar dat kan ik moeder niet aandoen.”

„Nee,” zei Els en ze dacht aan de weemoedige, hunkerende ogen.

Toen gingen ze naar binnen en liet Til zich lusteloos neervallen in een fauteuil. Mevrouw van Berkel stond wat jachtig op, begon thee te schenken, zette „de lekkere delen”, zoals Els de koekjes en bonbons betitelde onder Til's bereik. Er was een pijnlijke stilte in de kamer en Els kreeg aanvechtingen iets dols te zeggen.

„Wat zag die Til er slecht uit,” dacht ze. „Zulke donkere kringen onder haar ogen en zo mager als een ram. 't Werd tijd, dat ze naar buiten ging.”

„'t Was meer dan slecht, moeder,” verbrak Til de stilte. „Gelukkig maar, dat u niet in de zaal was, u had u dood geërgerd over uw spruit.”

„En Els zei...”

„Nou ja, Els!” een moeizaam lachje trok over Til's gelaat. „Els heeft net zoveel verstand van muziek, als...”

„Als een regenworm van schilderen,” lachte Els. „Ik ben niks beledigd, hoor! Ik ga alleen maar af op m'n koude rillingen en als ik *die* op een concert gevoeld heb en ik lees de volgende morgen in de grote bladen, dat het mooi was, dan denk ik: „Els, kind, die rug van jou, die weet het toch maar!”

„Maar deze keer sloeg je rug de plank dan toch mis!” Til glimlachte flauwtjes.

„Wat was er dan niet goed?” vroeg mevrouw.

„Ten eerste was ik er één keer finaal uit en had het orkest de grootste moeite me op te vangen. En natuurlijk struikelde ik over de octaven-passage. Och, laat ik er maar niet meer over praten. 't Was slecht en daar is alles mee gezegd. Eer ik ooit weer op een voordracht-oefening zal spelen, moet er een boel gebeuren.”

„Weet je wie ik er ook zag?” vroeg Els. „Béa's zeevaarder.”

„O, is hij toch gekomen? Ik heb 't hem nog afgeraden. Nou, dan heeft ie kunnen genieten.”

„Och, och,” dacht Els, „wat zit ze in de put. En dat met zulk prachtig wêer. Je zou warempel de hele dag wel kunnen tierelieren. Zeg, Til,” zei ze dan, „ga je mee naar 't Kalfje, dan drinken we daar fijn een flesje grape-fruit, waar ik je op fuif. Nu ik, dank zij m'n toneelspel, kapitaliste ben, kan 't lijn en blijven we lekker een beetje in het zonnetje bakken. 't Is er fijn aan het water. Toe nou, negerpop, pak je nou eens aan en ga mee.”

„Ja, dat moesten jullie doen,” animeerde mevrouw.

„Vooruit, aarts-piekeraarster, mee zul je!”

Els trok haar uit de stoel en had de voldoening, dat ze Til meekreeg.

„Zalig is het!” Els schudde haar blonde lokken, was één en al opgewektheid.

„Je moest alleen niet zo'n suffe klant naast je hebben,” vond Til.

„Gaaf wel over, als we lekker aan 't water zitten. Kijk es wat een zalige zeilboot!”

Ze peddelden rustig langs de waterkant en Til voelde zich een beetje opknappen.

„Ik ga sparen voor 'n zeilbootje,” zei Els. „Ik ben stapel op zeilen.”

„En ik dacht, dat je potte voor de wintersport.”

„Nou ja, dat is voor deze winter. Als ik 't gedaan krijg, hoor! Ik lig gewoon gekronkeld, geef geen halve cent meer uit, dan nodig is. Zeg, je moest ook gaan, enig!”

„Te duur!”

„Och, wel neen. We gaan op een kopie. Derde klas en in zo'n klein, snertiger berghotelletje logeren. Juist enig!”

„Wat is 't vol aan 't Kalfje,” zuchtte Til, toen

ze in de verte het café-terras vol mensen zagen.

„Juist fijn,” vond Els, maar Til had gehoopt op een rustig zitje.

„Neen, maar!” kraaide Els, toen ze voor het terras afstapten. „Daar zit waarachtig de hele kliek! Gewoon enig!”

„Les beaux esprits...”

Bob van Eijck, die naast Béa van Heusden zat, veerde op, haalde twee stoelen. Béa, in sport-costuum — ze had getennist — de lange sigaretten-pijp in de mond, wuifde aanminnig naar de nieuw aangekomenen. Tom Mertens, dik en loom, eveneens in sport-tenuë, pufte: „Wat een hette! Willen jullie een of andere verfrissende drank? Zeg het maar, kindertjes.”

„Ik heb beloofd Til te fuiven op een grape-fruit en dat doe ik.” Els hamerde op de tafel, gaf, toen de kellner verscheen, haar bestelling op.

„Niks leuk,” bromde Tom. „Ik houd niet van zulk zelfstandig optreden.”

„Hè jongen, zeur niet,” lachte Els hem uit. „Dat doen we toch tegenwoordig allemaal. Veel geschikter, dan maar altijd op een andermans beurs te teren. Hoe zijn jullie hier gekomen? Op de fiets?”

„Net echt!” plaagde Béa. „Tom op de fiets in die hitte! Arm kamer-olifantje. Was ie gesmolten aangekomen! We hebben gevaren.”

„Ah! gesnopen!” lachte Els. „In de boot van de richard! Zeg, Bob, kunnen we er met fietsen en al bij?”

„Neen, zeg, hoe kan dat nu? Zoveel plaats is er niet. Jullie dan een volgende keer. Is 't goed, baby?”

„Houd op met je ge-baby,” bromde Els. „Verzin eens iets anders. O!” schaterde ze, „nu is werkelijk de boot aan!”

„Wat zie je, grrrote actrice?” vroeg Tom.

„Daar komt Henk aan in die gehuurde koffiemolen

van 'm. Die heeft geroken, dat we allemaal hier zijn!”

Els, die valkenogen had, zoals ze altijd beweerde, had de race-wagen herkend, die Henk Doorbeek af en toe huurde.

„Ik moet toch wát aan m'n verlof hebben,” excu-seerde hij zich dan, want hij had 't land aan groot doen.

Maar Henk keek verrast toen hij ze allemaal bij elkaar zag; hij had gedacht Els en Til alleen te vinden.

„Ik was bij je thuis,” zei hij, Til's hand drukkend, „en je moeder zei, dat ik jullie hier wel zou vinden. Ik had willen vragen of jullie mee naar Zandvoort gaan.”

Een snelle blik van Bea naar Til en Henk en even een stiekum wuiven met de hand naar Els.

„Pch, pch, pch!” deed die begrijpend terug en ze lachten allebei.

„Naar Zandvoort?” vroeg Tom langgerekt. „In die hette? Hoe verzint iemand het!”

Maar Bea was plotseling vuur en vlam voor Zandvoort.

„Hoeveel gaan er in je wagen, Henk? Ik heb dolle zin. Even naar huis om m'n badcostuum te halen en dan naar zee. Fijn! Wie gaat er mee?”

„Er kunnen twee in de Dicky-seat en één naast mij,” zei Henk en in z'n stem was niet het enthousiasme, dat er uit klonk wanneer Bea iets voorstelde.

„Niet allemaal tegelijk!” lachte Bea, nu niemand inging op haar vraag.

„Ik ga in de boot terug,” zei Bob kort. „Wat doe jij, Tom?”

„Met jou meegaan natuurlijk. In dat vehikel van hem kan ik m'n benen niet strekken.”

„En jullie?” vroeg Bea aan Els en Til.

„Ik moet toch spelen,” zei Els.

„O, ja. Zeg, wanneer is dat gezeur eigenlijk afgelopen?”

„Gezeur!” deed Els verontwaardigd. „Iedere avond stampvolle zalen, ondanks de hitte. Wie doet het Eliza na? Til, jij moest meegaan met Henk. Zo’n beetje frisse zeewind om je oren kan je geen kwaad. Ik neem je fiets wel mee op sleeptouw en blijf bij je moeder eten, dan is die niet zo alleen. Toe, doe ’t nu.”

„Til gaat mee,” zei Henk, voor haar beslissend.

„Nou, goed dan,” gaf Til toe, die opzag tegen een avond thuis met al het gepieker over haar slecht spel.

„Bea’s ogen spreken boekdelen,” dacht Els geamuseerd. „Ze heeft zich er lekker ingewerkt, want ’t was helemaal niet haar bedoeling om alleen maar met Til en Henk naar Zandvoort te tijgen. Ik ben benieuwd hoe ze hieraan zal ontkomen. En Bob’s snuit is ook goud waard. Die heeft ’t land, dat ie zo happig „ik ga in de boot terug” zei! ’t Is om te gieren, want Henk doet kwasi onverschillig tegen Bea en liefjes tegen Til en is zo blij als een engel, dat Bea wel meegaat en Bob *niet*.

O, wat een comedie! Kostelijk!”

„Wat zit jij te grinniken. Wat heb je?” vroeg Bea korzelig.

„Binnenpiezeliertjes!” lachte Els en ze maakte het Bea-manuaal met de vingers.

„Doe niet zo idioot!”

„Zit je er in, liefie?” fluisterde Els haar in. „Niet zo prettig, hè?”

Bea schoot in een lach, omdat Els haar weer zo dóór had.

„Zal de foevenzoekster je er uit helpen?” bood Els aan. „Ik bedenk wel wat,” en meteen zei ze hardop: „Zeg Bé, je hebt zeker ganselijk vergeten, dat je vanavond naar het grootse spel van je dierbare vriendin Els zou komen kijken. Heb ik dáárvoor vrijkaarten gevraagd?”

Maar Bea, schoon ze een goede foef op z'n tijd kon waarderen, zei wrevelig:

„Ik heb eigenlijk nergens zin in, alleen maar om hier te blijven zitten tot de zon onder gaat en dan nog een eind te varen. Excuse me, Henk.”

„Mij best, hoor!” deed Henk onverschillig en dan naar Til: „Willen wij dan opstappen? Des te vroeger zijn we in Zandvoort.”

Maar Til had gedacht, dat Bea en Henk naast elkaar achter het stuur zouden zitten en zij rustig in de dicky-seat, genietend van de frisse rit zonder gedwongen te zijn te spreken.

'n Beetje hulpeloos keek ze naar Els.

„Heb je geen zin?” plonsde die er uit.

„Jawel,” zei Til weinig geanimeerd, „maar ik vind 't toch ook vervelend om jou met die fiets van me op te schepen.”

„Eén fiets kunnen we best in de schuit bergen,” bood Bob aan.

„Weet je wat,” zei Tom zich loom oprichtend. „Ik fiets met Els terug. Ik heb wel eens meer op een damesfiets gezeten.”

„Combat de générosité,” spotte Els.

„De fiets zakt in mekaar,” voorspelde Bea.

„Ik heb genoeg van jullie heen en weer geklets,” zei Henk met stuurs vertrokken mond. „Ik ga naar Zandvoort en daarmee basta.”

„Ziel,” dacht Bea. „Hij heeft 't plan in mekaar gezet om mij mee te krijgen en heel z'n groot doen van: „Til gaat mee” was blague tegenover mij en achteraf gaat er niemand met hem mee.” Ze wilde net zeggen, dat ze zich bedacht had en toch maar meeging, toen Til haastig van haar stoel opsprong en zei, dat ze dan, als haar fiets tòch in de boot kon, graag mee ging.

Nagewuifd door de achterblijvenden, reden ze in een stevig vaartje weg.

„Als ie maar geen brokken maakt,” mopperde Tom.

„Och, welneen,” zei Bea wat onverschillig. „Ik ben ervan overtuigd, dat ie nu al een kalm gangetje rijdt. Dat was een beetje groot doen voor ons.”

„Wat keek die Til weer sip,” vond Bob. „Eigenlijk niks voor jou, Els, zo’n saaie sijs van een vriendin.”

„Til is helemaal geen saaie sijs,” verdedigde Els haar. „Ze zit de laatste tijd wat in de put, omdat ze tegen haar zin werkt, maar als ze daar weer overheen is, dan is ze de geestige, vitale Til, die ze altijd was. Jullie *kent* haar niet zo, omdat je haar vroeger niet hebt meegemaakt. Je moet de lui maar eens spreken, die met haar op de H.B.S. waren! Til was daar de getapte, hoor! En reuze algemeen ontwikkeld is ze. Geloof me, dat ze op ieder gebied bij is. Neen, Til heeft een rijk innerlijk. Daar kan menigeen niet aan tippen!”

Els keek ’n beetje triomfantelijk naar Bob. Dat had ze dat nietsnuttige rijkelui’skereltje eens even fijn onder z’n neus gewreven. Wat presteert *die* nou eigenlijk? Toch geen halve cent! Altijd maar op Palief’s zak teren en nog te lamlendig om door te studeren. Las ie ooit een goed boek? Interesseerde hij zich voor kunst? Voor politiek? Niks! Altijd maar jakkeren in z’n auto, luieren op het water of „een filmpje pakken”. Bah! Zou ie wel ooit een halve cent voor een goed doel geven, of es iets offeren voor iemand, die er berooid aan toe was? Eigenlijk ben ik ook geen knip voor m’n neus waard, dat ik nog profiteer van z’n wagen en z’n boot. Ik *doe* ’t ook niet meer!

„Heeft Til vanmiddag gespeeld?” vroeg Bea. „En hoe was ’t?”

„Buitengewoon goed, vond *ik*. Maar zij was vreselijk ontevreden en zei, dat ’t méér dan slecht was. Henk was er ook, zeg!”

Bea's ogen lichtten vrolijk op.

„Pch, pch, pch!”

„Och, jij met je nonsens,” bromde Els. „Je weet waarachtig wel, dat Henk geen cent om haar geeft. 't Is alleen oude vriendschap en hij probeert, net als ik, haar wat uit de put te helpen.”

„Voor mij mag ie! Ik zal héél blij zijn als hij een meisje vindt, waar hij echt van houdt.”

„Hè, ja! Of je niet zeker weet dat jij dat meisje bent en er geen ander voor hem kàn komen. Voor mijn part ging jij echt veel van iemand houden, dan wist *hij* tenminste dat alle kans voor hem verkeken was.”

„Pch, pch, pch!” De vingers zwaaiden voor Els' blozend gelaat en de donkere ogen keken plaagziek.

„Is er iemand?” vloog Els er direct op in.

Maar Bea tuurde alweer langs haar cigarettenpijp naar de Amstel, waar slanke wherry's en motorbootjes voorbij voeren.

„Wat is de zomer toch zalig,” zei ze dan. „Eén en al kleur en leven. 't Moest altijd zomer blijven.”

„Jakkie neen,” vond Els. „Ik ben net zo dol op de winter. Sneeuw en ijs, maar geen zaligheid! Zeg, mensen, hoe zit 't met onze wintersportplannen. Ik heb Til daar net gezegd, dat ze ook mee moet, ik ga 't straks met d'r moeder bespreken. Zou fijn voor d'r zijn! Kikkert ze helemaal van op.”

„Ik heb wel zin,” zei Bea. „Maar zal 't niet te duur zijn? Ik heb wel wát opgespaard, maar niet veel.”

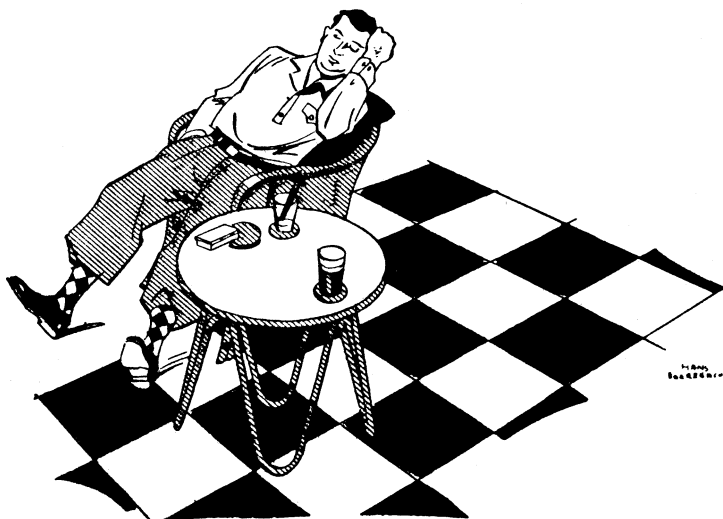
„Wat kan dat nou kosten?” vroeg een beetje laatdunkend Bob. „Een krats! Met een paar honderd gulden kom je een heel eind.”

„Bah, wat snobbish!” stoof Els op. „Paar honderd gulden! Jongen, je bent mal! dat zou *jij* kunnen doen. Maar *wij* hebben nog nooit 'n paar honderd gulden bij mekaar kunnen schrapen. Ik heb een nichtje, dat ieder jaar gaat wintersporten en als *die* 't doet, nou, dan kan 't niet veel kosten. 't Is een beschei-

den kantoorplurk en ze verdient een schijntje.”

„Begrijp ik niet,” verwonderde Bob zich. „Waar gaat ze dan heen? Toch niet naar een echte wintersport-plaats.”

„Neen, niet naar St. Moritz, of naar Arosa, of weet ik veel,” spotte Els. „Wacht es, waar was ze heen? Ik heb thuis de kaarten nog, enig gewoon! Allemaal zulke griebesjes van huisjes in de sneeuw.”

... want Tom was in slaap gezeuld.

„Als je naar zo'n gehucht moet gaan en op zo'n koopje, kun je beter thuis blijven. Wat zeg jij ervan, Tom?” vroeg Bob.

Er kwam geen antwoord en ze schoten allemaal in een lach, want Tom, makkelijk gezeten in het rieten armstoeltje, het dikke hoofd over stag, was in slaap gezeuld.

„Even onder z'n kin kriebelen met een rietje.” Els pakte het rietje uit Tom's sorbet-beker, plukte dit aan het ondereind uit elkaar en kriebelde er Tom mee onder zijn kin.

Met een eind-snurk werd hij wakker, zat rechtop en zuchtte verbaasd rondkijkend:

„Wat een hette! Ik droomde net van snert met varkenskluiven!”

„En dat moet mee naar de wintersport!” kreet Els.

„Wat wintersport!” Tom keek met uitpuilende ogen in het rond. „We hebben hartje zomer en ... kellner, breng mij een licht biertje! Wat een hette! Wat willen jullie? Ik geef een rondje. Hè, hè, is dat tukken! Waar praatten jullie over?”

Bea lichtte hem in.

„O, ja, daar hebben jullie 't al eens meer over gehad. Goed voor m'n lijn, hè? Als ik maar niet hoog moet klimmen. Je moet altijd weer naar boven, als je op die dingen naar beneden zeult. Dat is het ongeluk!”

Tom veegde met z'n zakdoek over z'n glimmend vollemaansgezicht.

„En wat zou zo'n grap wel kosten?” informeerde hij dan. „Jullie weet, dat 't bij mij alles behalve botertje tot de boom is. Maar voor de romantiek van een episode tussen de witte bergen wil ik wel enige maanden krom liggen en me van alle geneugten onthouden.”

Tom trok z'n wat smoezelig sporthemd, dat klef aanvoelde nog wat meer uit z'n leren gordel en het blousde bevallig over z'n te zware buikje.

„De romantiek tussen de witte bergen!” gierde Els. „Moet je die kamer-olifant daar zien zitten.”

„M'n lieve kind,” zei Tom en hij slokte het lichte biertje, dat de kellner hem gebracht had, in één teug naar binnen. „De ijle sneeuwlucht werkt als champagne! Eer je 't weet zit je midden-in de romantiek. Maar denk er aan, de sneeuwliefde is vluchtig, charmant, een episode, champagne!”

„Ik geloof nooit, dat hij helemaal in orde is,” verontrustte Bea zich.

„Daar komt ie niet uit zichzelf aan,” stelde Els vast.
„Heb je een prospectus uit Tirol te pakken gekregen?” vroeg Bob.

„Neen,” schudde het vollemaans-hoofd. „Dat heb ik wel eens meer, vooral na een tukkie in de buitenlucht. Dan komen de poëtische gedachten op me aan rennen, dan verplaats ik me in het geval, dan zie ik het,” Tom's dikke handen gebaarden fascinerend. „Zo zie ik nu een wit landschap, maanverlichte sneeuwvelden met donkere sparren als achtergrond... kom es hier, jôh!” dit tegen een piccolo, die met cake en taartjes langs de tafeltjes ging. „Tsjonge, wat ziet dat er geweldig lekker uit. Kinderen, wat willen jullie? Taart of cake?”

„En je zou krom liggen,” herinnerde Bea hem. „Geen best begin en buitendien nog slecht voor je lijn ook.” Ze wenkte den piccolo om door te lopen.

„Voor deze keer nog,” smeekte Tom, die z'n ogen gevestigd had op een slagroomtaart met confituren.

„Hij ondergaat de romantiek van het witte landschap!” plaagde Els, toen Tom behagelijk de slagroom oplepelde.

„Neen, maar alle gekheid op een stokje,” zei Tom, toen de taart naar binnen gewerkt was. „Ik voel er allemachtig veel voor en als we op een kopie naar de wintersport kunnen, dan ben ik in.”

„Zodra ik klaar ben bij Eliza ga ik er werk van maken,” beloofde Els. „Ik zal m'n nichtje Jet alles laten uitrekenen en dan kunnen we zien of 't niet boven onze krachten gaat.”

„Je bent een brave ziel, Elsevier,” prees Tom. „Sla jij maar een fijne wintertour in mekaar. Maar zorg, dat alles kant en klaar is en ik maar zo in de trein heb te stappen. Kinderen, we moeten oprukken, om zes uur is het aantreden voor een dinertje bij pas gehuwde vrienden van me.”

„En dan slaat ie er net dat slagroom-gebouw

in!" zuchtte Bea. „Vreselijk mens ben je, Tom.”
 „Zie ik je vanavond nog bij de voorstelling?” vroeg Els, Bea.

„Vast en zeker,” beloofde deze.

„Ik roep je iets geks toe.”

„Pas maar op, dat je niet uit je rol tuimelt.”

„Nou, gedag lieden!” wuifde Els, terwijl ze op haar fiets sprong. „Denk aan de fiets van Til. Ze komt 'm morgen bij je afhalen, Bob! Gedáág!”

„Kikker je een beetje op?” vroeg Henk, die een hele tijd zwijgend naast Til in het zand had gelegen.

„'t Is net of er een zware druk van m'n hoofd is weggenomen,” zei Til, die languit tegen een duin aan lag. „Ik ben je dankbaar, Henk. Die frisse zeewind is een genot en knapt een stadsmus helemaal op.”

Til's kruivend zwart haar dartelde in de wind.

„Je lijkt wel een Papoea-vrouw,” lachte Henk.

„Zalig, zo met je blote bol in de wind.”

Ze zwegen weer een poos en Til gluurde door haar oogkiertjes naar Henk. Ze zag zijn stevige kaken in hevig beweeg kauwen op een duinhelm.

„Hij is eigenlijk geen zier veranderd sedert we samen op de H.B.S. gingen,” dacht ze. „Dezelfde zwijgzame natuur. Een kerel uit één stuk. Een, waar je staat op kunt maken. Uiterlijk een onverschillige bonk, maar innerlijk vol tederheid. Dat juist hij nou zo dol verliefd op Bea moest worden. Ze passen helemaal niet bij mekaar, die twee. Goeierd, om er met mij op uit te trekken, terwijl ie duizendmaal liever bij Bea was gebleven.”

„Dat ik nou nooit genoeg krijg van die zee,” stoorde Henk haar gedachtengang. „Als ik aan land ben, jaag ik bijna iedere dag naar een van de badplaatsen om toch maar even die oude vriendin van me te zien.

Gek van 'n vent ben ik, hè? Ik blijf akelig trouw aan wat eens mijn hart in beroering bracht."

Weer was er zwijgen tussen hen.

„Hij zou graag over Bea beginnen en durft het niet," dacht Til en ze pijnigde haar hersens hoe ze hem tegemoet kon komen. „Ik kan toch niet met een flauw gezegde aankomen als: enig zag Bea er vandaag weer uit! Dan heeft ie me zó door."

Maar Henk hielp haar onbewust uit de moeilijkheid door te zeggen:

„Ik wou, dat ik eindelijk eens op kon houden met mijn verliefd geteem tegen Bea. 't Moet haar, dunkt me, wel grenzeloos vervelen, die voortdurende aanbidding van zo'n niets-vent als ik in haar ogen ben. Ik ben niet artistiek, niet charmant! Heeft ze zich ooit wel eens tegen jou of Els uitgelaten hoe ze nou eigenlijk over mij denkt?"

„Ik spreek haar niet zo vaak en ze is met mij hoe genaamd niet vertrouwelijk. En Els praat nooit van de een naar de ander, dus ik kan je er niets van zeggen."

„Hoe denk jij over haar?"

„Moeilijke vraag. Wat weet je van iemand, die je zo oppervlakkig kent?"

„Ik geloof niet, dat ze jouw genre is."

„Wat is *mijn* genre?"

Ze schoten allebei in een lach.

„Weet je dat werkelijk niet?" vroeg Henk verbaasd.

„Neen. Een bepaald genre erken ik niet. Ik kan van mensen houden, die eigenlijk alle kwaliteiten missen, waar ik prijs op stel. En ik heb m'n antipathieën even goed onder de mensen, die bemind zijn bij iedereen. Zijn Els en ik, als je 't nou eens goed beschouwt, een stel, dat bij elkaar hoort? En toch zijn we erg verknocht aan mekaar en zou er heel wat moeten gebeuren wilden we elkaar loslaten."

„Tja,” peinsde Henk. „Wonderlijk is het. Ik heb dat zelfde. Honderd maal vraag ik me af, waarom 't nou juist Bea is, die 't me aandeed. Ze is *niet* mijn genre, Til, dat kan ik je wèl zeggen, maar toch voel ik, dat ik met duizend banden aan haar gebonden ben. Hoe kan ik van haar afkomen? Ik wou, dat iemand me dat zeggen kon!”

„Maar je wilt 't immers zelf niet. Wanneer je 't werkelijk ernstig zou willen, dan had je niemand nodig om je dat te zeggen. Ik moet lachen, dat juist ik 't over ernstig willen heb, terwijl 't mij ten enenmale aan wil ontbreekt.”

„Ach, welneen, jij hebt wil genoeg. Als jij een vak zoudt hebben, dat je echt voldoening gaf, dan zou je wil voor tien hebben.”

„Maar 't is juist de kunst om door te zetten wat je eens begonnen bent en hiervoor je wil te gebruiken.”

„Ik ben 't niet met je eens. Dat is je wil misbruiken. Neem je voor, iets anders te vinden, een werk, dat je wèl bevredigt.”

Til gaf geen antwoord, tuurde naar de zee.

„Jij moest eens 'n fijne zeereis kunnen maken,” zei Henk. „Maar dan niet in 't reis-seizoen, als de zee zo tam is, zo om uit de hand te eten. Je moet op zee zijn als de golven tegen het schip beuken, als je niets anders ziet, dan die razende, kokende golven-massa waarop het schip als een notendopje heen en weer danst. Je zoudt denken, dat je je dan kleinmoedig moest voelen, een atoompje in het heelal. 't Tegen-deel is waar. Je krijgt een gevoel in je body of je tegen die razende zee op moet tornen, je krijgt een kracht of je wonderen zou kunnen verrichten. Waarachtig, Til, na zo'n razende storm voel ik me of ik bergen zou kunnen verzetten. 't Zou jou ook goed doen, daar ben ik zeker van.”

„Misschien wel. Maar er is geen denken aan. Ik heb er geen geld voor.”

„Och, kom, je moeder zal 't je graag geven. Als je nou b.v. in de Kerstvacantie eens naar Noorwegen ging. Dat kost tegenwoordig een krats en je koopt er je gezondheid mee. Ik wil je dolgraag op zo'n reisje fuiven. Wat heb ik nou aan m'n opgespaarde centen? Ik doe er toch niks mee.”

„Reuze lief van je, maar ik denk er niet aan. Stel je voor!”

„Jasses, wat kleingeestig. Onder oude vrienden kun je zoiets toch wel doen. Toe, laten we er niet lang over zeuren. Heb je een spaarbankboekje? Dan zet ik 't daar voor je op. Als ik een zus had, deed ik 't daar toch ook met plezier voor.”

„Moeder vindt zoiets nooit goed. Ik zou er nog over heen kunnen stappen, omdat ik weet, dat ik 't in 't tegenovergestelde geval voor jou net zo graag zou doen. Maar moeder zou er absoluut iets onbehoorlijks in vinden, dat ik geld van een ander accepteer. Neen, jong, daar komt niets van in. Laat ik nou maar eens kijken wat deze vakantie me doet en dan proberen of ik toch niet wat bereiken kan.”

„Je hebt vanmiddag erg goed gespeeld. Ik heb er wel niet 't minste verstand van, maar 't leek me toch toe, dat het erg best was.”

Til gaf geen antwoord. 't Verveelde haar telkens het zelfde te moeten zeggen. Er was niemand, die háár kon overtuigen, dat ze goed gespeeld had.

„Zeg, meisje, we gaan een hapje eten, m'n maag begint te kriebelen. Als we nu vlug wat naar binnen slaan, kunnen we nog genieten van een mooie zons-
ondergang. Vooruit, laat je ophijsen.”

„O, wat zonde om hier weg te gaan,” klaagde Til. „Ik heb helemaal geen zin in eten met zoveel moois vóór me. Ga jij alleen maar een vorkje pikken en breng mij maar wat fruit mee.”

„Geen denken aan! Straks mag je weer in 't zand liggen. We gaan ergens zitten waar we uitzicht op

zee hebben. Vooruit negerpop!" Hij trachtte haar omhoog te trekken, maar Til verdedigde zich met hand en tand en liet zich niet uit het zand trekken. „Wel allemachtig!" lachte hij. „We zullen eens zien wie de baas is!"

„Dat zullen we net!" proestte Til en de schermutseling in het zand duurde voort. „Duivelse meid!"

„Wel allemachtig!" lachte hij, „we zullen eens zien wie de baas is..."

schaterde Henk, toen Til 'm handig tot zandruiter maakte en de knie op z'n borst zette. „Ik geef me gewonnen! Wie denkt nou ook, dat er zoveel spierkracht in zo'n klein apenlichaam zit! Hè, dat doet goed, zo'n vechtpartij!"

„Nou," gaf Til toe. „Moesten we minstens eenmaal

per dag doen." Ze schudde het zand uit haren en kleren. „Nou vooruit, gastronom, laten we dan maar eerst wat gaan eten, anders val je straks van de graat."

„Weet jij een geschikte happelegenheid met uitzicht op zee?"

„Ga maar mee. Er is hier ergens een restaurant met terras aan zee, waar je in de tijd, dat je op het bikkement moet wachten fraaie oudheden en Indische kunst kunt bewonderen. Daar zullen we maar heen tijgen."

Henk constateerde met voldoening, dat ze wat begon op te fleuren en hij kreeg weer een glimpje te zien van het pittige, donkere schoolvriendinnetje, waar hij het zo goed mee had kunnen vinden. Op het terras van het bedoelde restaurant was het stampvol en ze konden ternauwernood een plaatsje bemachtigen.

„Moeten we lang wachten?" vroeg Henk den Ober toen hij besteld had.

„Daar zal wel een kwartiertje mee heen gaan. 't Is druk, meneer," zei deze.

„Hindert niks," vond Til. „Gaan we even de mooie dingen in de zalen van het restaurant bekijken."

„Jij hebt geen honger," bromde Henk, maar hij volgde haar gedwee naar binnen.

„Moet je die prachtige oude Boeddha zien," zei Til en droomverloren bleef ze staan voor het grote beeld met de milde, wetende glimlach. „Daar kan ik nou uren naar kijken," zei ze dan. „Er gaat zo'n heerlijke rust van uit."

„Er is een beetje de klad gekomen in al die Boeddha-beelden. Je kunt tegenwoordig nergens komen, of ze hebben een Boeddha. Tussen plantjes, op tafeltjes, van speksteen of een andere materie, grof en lelijk. Eigenlijk heb ik daardoor 't land aan de Boeddha-figuur gekregen."

„Ja, dat ben ik met je eens, dat is smakeloos. En 't mooiste is, dat 't gewoon een mode is geworden en de meeste mensen van de Boeddha-figuur niets afweten.”

„Ben jij een beetje de theosofische kant op gegaan?” vroeg Henk, die zich haar Boeddha-verering niet goed kon voorstellen.

„Was 't maar waar, dan had ik tenminste een richting. Nu drijf ik eigenlijk zo richtingloos rond. Neen, ik geloof meer, dat 't mijn Indische geboorte is, die me die hang naar al wat Oosters is gegeven heeft.”

„Nou, maar je ouders zijn toch allebei Hollanders.”

„Ras-echt, hoor! Maar vergeet niet, dat ik in Indië geboren ben en opgevoed door baboe Nassam. Geloof je niet, dat er dan toch altijd iets van de Oosterling in je blijft hangen? Ik ben er maar tot mijn vijfde jaar geweest, en toch weet ik me er nog alles haarfijn van te herinneren. Baboe Nassam speelt vaak nog een rol in mijn dromen. Dan zie ik dat fijne, donkere vrouwenfiguurtje in sarong en kabaja, heupwiegend door het huis lopen. Ze had zulke fijne poëtische dingen, die Nassam. Zo ging ze op Nieuwjaar met me naar vader's schrijftafel, waarop de portretten stonden van de familie uit „Golland” en zette ze er kweekwee neer, schoteltjes met zeven soorten koekjes, zeven soorten bloemen, een bakje met centen en een glas wijn. Het zijn *hun* gebruiken en ze denken, dat ze er de afwezigen iets goeds mee doen. Daar is toch iets heel liefs in, vin-je niet?”

Hij lachte toegevend, zoals men lacht over een kind, dat iets liefs zegt.

„Jij ziet overal de poëtische kant van,” zei hij dan. „Als ik mijn zuster, die in de rimboe zit, over haar inlandse bedienden hoor, dan lijkt me wat jij vertelt haast een sprookje.”

„Misschien is er nu alweer een boel veranderd. Waar ik van spreek is zeventien jaar geleden.”

„Een mensen-leeftijd!” spotte hij. „Til, kind, wat

worden we oud! Jij àl een en twintig en ik vier en twintig! En wat hebben we nog maar weinig bereikt in die jaren. Toen mijn vader drie en twintig was en mijn moeder twintig, waren ze al getrouwd. Als moeder er van vertelt, lijkt 't me zo onwezenlijk. Stel je voor, dat ik nu al getrouwd zou zijn! Dat ik een huishouden had gesticht! Waarvan? Van 't hongerloontje, waar je tegenwoordig mee rond moet komen? Trouw daar maar eens op! En wat voor vooruitzichten zijn er? Je mag dankbaar zijn, dat je nog een baan hebt en ze je niet met de rest afschuiven! Ik denk zo vaak: stel je voor, dat Bea me wèl zou willen — je zult zeggen, hoe de kat valt, valt ie op z'n pootjes — neen, maar, stel 't geval; dan zouden we ons verloven, hè? Goed. En dan zeker een schep jaren verloofd blijven tot ik — omdat ik door vader wat relaties heb — promotie maak! En dan maar altijd varen, altijd weer: nou tabeh! Altijd een vrouwtje als Bea maanden en maanden alleen laten..."

Ze stonden nog steeds voor de Boeddha, die met ondoorgrondelijke glimlach neerkeek op de twee onbevredigde jonge mensen.

„Als Meneer en Mevrouw aan tafel willen..." stoorde de Ober hun zwijgen.

Ze schoten allebei in een lach om het „Meneer en Mevrouw", volgden dan den Ober naar het terras.

„Dat ruikt lang niet mis," vond Henk, de geur van de gebakken biefsteak vol welbehagen opsnuivend. „Gezellig zo met z'n beidjes in deze scheune zomeravond."

„Nou, enig! Zal mevrouw jou maar eens bedienen?"

„Geerne! Niet zulke vogelporties, alsjeblieft. Een zeeman is gewend te eten, tot ie grond voelt. Lekkere gebakken pommetjes, zeg!"

„Ben jij daar ook zo dol op?" vroeg Til, terwijl ze

de goudgele schijfjes aardappel op z'n bord stapelde. „Ik kan er gewoon m'n maal mee doen. O, zeg, kijk eens even naar die vuurbol boven de zee!” Til liet de lepel in de schaal zinken en keek verheerlijkt naar de ondergaande zon.

„Jij moet nog leren proza en poëzie te verenigen,” zei Henk, terwijl hij zich van groenten voorzag. „Heel mooi, die vuurbol, maar ik heb gewoon geuw-honger!”

„Jongetje, wat doe jij toch altijd nuchter. Ik heb nog brieven van je, waarin je zo gloedvol kon schrijven over een ondergaande zon en al het bizondere, dat je op je reizen zag. Dat moet dan toch in je zitten. Waarom doe je dan nu zo akelig nuchter?”

„Dat waren m'n eerste reizen. Toen was ik nog een dweepziek jongeling. Dat was in de tijd dat ik bomen van een halve nacht kon opzetten met den tweeden stuurman, die zo welwillend was naar m'n geleuter te luisteren. Toen mijmerde ik over de zon en de maan en de sterren en hadden we 't over de verre geliefde, die alleen maar in onze gedachten bestond. Daarna ben ik Kant en Nietzsche gaan lezen, heb ik gefilosofeerd en me gevoeld of ik de wijsheid in pacht had. Gaat allemaal wel over! Nu kan ik nog grenze-loos genieten van een mals gebraden bief en knapperende pommetjes.”

„Net echt!” spotte Til, haar ogen plaagziek naar hem opgeheven. „'t Een is net zo overdreven voorgesteld als 't ander. Moest ik je niet beter kennen, ouwe kameraad!”

„Hm,” gromde Henk.

„Weet je wat *jij* moest doen? Je moest eens gezellig een paar weken naar Parijs of Londen gaan. Eens echt de bloemetjes buiten zetten. Je bent veel te cynisch voor zo'n jonge bloed.”

Henk barstte in een schaterlach los.

„Weet je wat zo kostelijk is?” spotte hij. „We

zeggen allemaal tegen elkaar: weet je wat *jij* eens moest doen? Jij moet naar Noorwegen, Els moet wintersporten, ik moet naar een wereldstad! En allemaal moeten we zo hevig vergetelheid zoeken! Laten we 't toch niet zo tragisch nemen. Over een jaar of tien lachen we allemaal om de nonsens van nu. Stel je voor, dat alle mensen, die iets te verdouwen hebben maar gaan reizen. En die *niet* in het gelukkig bezit zijn van een paar opgespaarde dubbeltjes, moeten die maar met hun chagrijn blijven bakken? Wat niet wegneemt, dat ik verduveld veel voel voor dat plan waar Els me iedere keer, dat ze me ziet, warm voor tracht te maken."

„Wintersporten?"

„Ja. Als we met een hele troep op een kopie naar zo'n afgelegen oord ergens in de bergen kunnen, dáár voel ik wel wat voor. En als ik ga sleur ik je mee, geld of geen geld. Kan een gezellige pan worden. Ik heb 't nog nooit meegemaakt, maar er altijd de dolste verhalen van gehoord. Waar zit je zo over te piekeren? Ik geloof, dat je me maar zo'n beetje laat zwammen en niet eens luistert naar wat ik je zeg. Die geliefde rode bol van je is nu toch helemaal onder, je ziet alleen nog maar een rood liniaaltje tegen de lucht. Moet je daar nu zo naar staren? Kijk mij liever aan. Of ben ik 't aankijken helemaal niet waard?"

„Jij bent gewoon een Adonis," lachte Til. „Zeg, je haar is nog blonder geworden, dan 't was. 't Is gewoon stro. Kan je er geen schoven van binden?"

„Hou op! Gewoon een wanhoop, dat hoofd van mij. Ik ben van plan me te laten millimeteren. Zeg, wil jij een fijne plombière na?"

„Voorproefje van de wintersport!" lachte ze. „Nee, hoor! Ik wil niets meer, dan enig en allenig een fijne wandeling langs het strand."

„Zal gebeuren. Ober!" Henk rekende af en volgde Til dan de trap af, die naar het strand voerde.

„Zeg, jij stapt stevig voor een vrouw,” vond Henk, toen hij zag hoe gemakkelijk Til z'n grote passen bij hield.

„O, ja, lichamelijk ben ik geen pietlutje. Ik ben een taaie en heb een massa uithoudingsvermogen. Alleen een pitsie meer wil moest ik hebben. Jakkes, daar begin ik weer met mijn gezanik. Luister er maar niet naar. Ik zal proberen alleen maar te genieten van deze kostelijke avond.”

Zwijgend liepen ze naast elkaar, ieder bezig met eigen gedachten, ze niet uitsprekend, omdat ze bang waren elkaar te vervelen met het steeds weerkerend refrein er van.

„Lopen we door tot Scheveningen?” vroeg Henk, toen het donker begon te worden.

En Til, opschrikkend, zei gejaagd:

„Laten we teruggaan! Moeder denkt vast aan een auto-ongeluk. Ze is zo gauw ongerust.”

„Dan nog maar een stapje er op! Rechtsomkeert, marsch!”

En in nòg steviger tempo keerden ze terug naar het wagentje en reden in een flink vaartje naar de stad terug.

„'t Was fijn, kameraad!” zei Til, toen ze voor haar huis gekomen, snel uitstapte.

„Dank je wel, hoor!”

„Dank jou,” baste Henk. „Ik tref niet vaak een kameraad, die net zo zwijgzaam is als ik. We trekken er eens meer samen op uit. Gedag!”

„Dag!” zwaaide Til hem na en ze ging opgewekter het huis in dan ze er die middag uit was gegaan.

„En nou zit ik weer zonder,” lachte Els, die met Bea in badpak aan de kant van het open zwembad lag te luieren. „Net 'n daghitje zonder betrekking,” ging ze voort. „Met dàt verschil, dat ik alleen maar 's avonds werkte.”

„Is Eliza er mee opgehouden?” vroeg Bea loom. „Trok het stuk niet meer?”

„Nou en of,” zei Els beledigd, alsof het háár onderneming gold. „Maar ze kon de zaal niet langer krijgen.”

„Ze heeft geboft, dat 't die veertien dagen niet zo erg warm was, anders was er toch geen kip gekomen.”

„Denk je maar! Die ene avond, toen 't zo smoor heet was — we waren 's middags aan het Kalfje, weet je nog? — toen was 't waarachtig nòg tjokvol. Jakkie, 't was niet om uit te houden, we waren haast te suf om te spelen. En toch brulde het publiek van 't lachen.”

„Heb je er nu eindelijk genoeg van gekregen?”

„Och, zo. Ik had best nog door willen spelen. 't Is toch wel ketig. Zeg, Bé?”

„Ja?”

„Voel jij nog wel zoveel voor 't toneel? Ik hoor je er zo weinig over praten.”

„'t Is nu vacantie.”

„Nou ja. Maar je gaat toch weer naar de Toneelschool, niet?”

„Natuurlijk. Hoe kom je daar zo op?”

„Nou, zoals ik zeg: je praat er nooit meer over.”

„Ik ben niet zo'n ratel als jij. Die mond van jou staat geen seconde stil. Je maakt me soms doodmoe met je getater.”

„O, nou heb ik 't gedaan!” zweeg Els, in d'r wiek geschoten.

Bea keek haar van terzijde spottend aan.

„Hoe lang zou ze 't volhouden,” dacht ze en haar arm uitstrekkend waaierde ze even met uitgespreide vingers langs Els' neus.

„Boos?”

„Helemaal niet. Maar als je iets tegen me hebt kun je 't liever meteen zeggen.”

„Pch, pch, pch!”

„Doe niet zo flauw!” snauwde Els. „Wat heb je eigenlijk?”

„Haal even m'n sigarettenkoker uit m'n badjas.”

„Alsjeblieft, majesteit! En hier heb je meteen dat aanstekertje van je, dat 't nooit doet, anders kan ik straks weer opstaan.”

„Thanks.”

Bea stootte rookwolkjes uit en Els keek ze na. Ze had vele vragen op de lippen, maar zweeg, want Bea scheen niet in de stemming en dan kon je beter je mond houden.

„Wat zou ze weer hebben?” dacht Els en ze gluurde door haar oogkiertjes naar Bea. „Ze ziet er de laatste tijd weer zo slecht uit. En ze heeft al haar trouwe vazallen hun congé gegeven. Bob loopt gewoon met een begrafenisnuit rond. Kijk ze daar nou zitten te paffen! Een schoorsteen gewoon! Raar wezen! Wie daar uit wijs kan worden is knap.”

„Ben jij nog bij je nichtje Jet geweest om eens te informeren hoeveel die wintersport beweging zou kunnen kosten?” vroeg Bea.

„Ik ga er vanavond heen. Ik heb toch gezegd, zodra ik klaar ben bij Eliza.”

„'t Zal genoegelijk zijn om tegen aan te kijken, àls er tenminste iets van komt.”

„Ja.”

„Ik ben melig.”

„Heb ik in de gaten.”

„Je beheerst je meesterlijk, meisje. Je brandt van nieuwsgierigheid om te weten te komen waarom ik zo melig ben.”

„Verbeeldt je niks!”

„Pch, pch, pch!”

„Ben je perliebt? zoals onze Oostenrijkse ge-dienstige zegt.”

„In 't minst niet. Ik voel me landerig, onrustig, on-bevredigd. Ik zou er uit willen, maar ik weet niet waarheen en ik heb ook geen geld om naar 't buiten-land te trekken. En dichtbij heb ik geen zin in. Ik heb een stapel mooie boeken te leen en me voorgesteld heerlijk in m'n vakantie te gaan lezen. Maar ik heb geen rust te blijven lezen en het dringt niet tot me door. Als ik 's morgens de courant lees, is m'n hele dag al bedorven. Niks dan gekrakeel, gezanik en ge-zwam en 't einde van het lied zal wel zijn, dat we op een goeie dag door bommen uit de lucht plat-geschoten worden en al het geklets voor niets is ge-weest.”

„Jasses Bé, aan zulke akelige dingen denk ik nooit.”

„Lees jij dan geen couranten?”

„Nou ja, maar daar denk ik dan niet verder over na. 't Zal zo'n vaart niet lopen.

„Dat is gemakkelijk gezegd.”

„Kom jij dan wat verder met je gepieker?”

„Nee, dat niet. Maar 't is toch zuur, te moeten denken, dat er maar over onze levens beschikt kan worden door een troep mensen, die 't beter met elkaar konden uitvechten, dan de hele wereld in rep en roer te brengen.”

„Ja, dat is eigenlijk wel waar. Zeg, Bé, denk je, dat er oorlog komt?”

Bea schoot in een lach.

„Wat weet *ik* daar nu van, dommie? Dat weet op 't moment geen mens. Dat staat ineens voor je neus en dan is er geen tegenhouden meer mogelijk en gaan alle mensen, die er nu zo vreselijk tegen waren, als gedweë lammeren mee. We leven in een ellendige tijd, Els en onze generatie heeft 't om de maan niet gemakkelijk. Wat zijn onze vooruitzichten? Niks. Je

krijgt 't gevoel, dat je net zo goed met je handen in je schoot kan gaan zitten, want je maakt toch geen spat van je leven!"

„Jakkas, Bé, wat ben je akelig somber. De zon schijnt toch fijn en we hebben 't heus nog zo vrese-lijk niet, al zijn er dan weinig vooruitzichten."

„Dat is 't juist. We hebben 't nog veel te goed, ver-geleken bij anderen. Als ik ook niet zo'n egoïste was, dan zou ik niet eens van alles willen profiteren, wat ik nu heb. Maar ik kan 't niet missen, ik ben er teveel aan gewend geraakt. Maar, dat heb ik me voorgenomen, alle grote luxe schrijf ik af. Ik heb 't Bob ook al te verstaan gegeven, dat ik geen gebruik meer wens te maken van z'n boot en z'n auto en al de luxe waar ie gewend is me mee te omringen. Laat ie opwaaien, die nietsnut. Ik heb 'm gezegd, dat ie weer eens kan verschijnen als ie wat anders, wat beters heeft uitgevoerd dan maar eeuwig te luibakken en om me heen te hangen."

„Alsjeblieft," lachte Els, „dat zijn geen halve maat-regelen! En waarom moest Tom de laan uit?"

„Die moest niet, die is vanzelf gegaan."

„Mot gehad?"

„Helemaal niet. Tom is een reuze knaap! Je weet misschien niet, dat ie uit een erg onbemiddeld gezin komt en voor een beurs studeert. Daar maakt ie hele-maal geen geheim van, anders zou ik 't je niet ver-tellen."

„Ik wist 't. Hij heeft 't me zelf eens verteld."

„Nou, toen we die middag terug zeilden, kwam jouw plan nog eens ter sprake. Tom zei toen, dat ie zeker niet mee zou kunnen, want dat hij geen kans zag zoveel over te houden van z'n zakgeld. Bob bood natuurlijk direct aan alles voor hem te betalen."

„Toch reuze goeïig," vond Els.

„Als je zó'n boel hebt? Hij kan gewoon z'n maand-

geld niet op! Natuurlijk sloeg Tom het bot af. Had ik ook gedaan in zijn geval."

„Och, onder vrienden."

„Welneen. Als je er geen geld voor hebt moet je niet gaan. 't Is geen levensbehoefte. Enfin, van de week kwam Tom vrolijk bij me naar binnen gezeild: hij heeft een baan voor 'n paar weken. Hij had op een advertentie geschreven waarin een chauffeur werd gevraagd om met een bejaarde heer en dame een buitenlandse reis te maken. En hij heeft 't gekregen ook. Hij is al weg."

„Enig!" genoot Els. „Wat een bof, zeg."

„Nou ja, hij is niet helemaal voor z'n plezier uit. Hij moet er zo'n beetje kamerdienaar bij spelen. Meneer z'n pakken afborstelen, voor de twee honden zorgen die mee zijn en meer van die genoegelijkheden. Maar hij ziet er niets tegen op. „Als die maand om is, heb ik honderd piek over en wat meer van de wereld gezien," zei ie dood-vergenoegd. Je had 't snuit van Bob moeten zien! Ik geloof, dat ie zich afvroeg of ie nog wel om kan gaan met een vriend, die zich als chauffeur verhuurt. 't Is een geluk, dat Tom altijd in de wagen van Bob heeft kunnen jakkeren en z'n rijbewijs heeft."

„Hij heeft 't toch altijd gezegd: wanneer ik geen baan kan krijgen als ik afgestudeerd ben word ik chauffeur. Wat je kent is toch niet weg. Ik vind 't gewoon enig van 'm."

„O, *die* zal z'n weg wel vinden in 't leven. Die is nergens te lui of te hoog voor."

„En dan te denken, dat ie soms zo vadzig kan doen, net of iedere beweging 'm teveel is."

„'n Beetje de lachlust opwekken. Coquetteren met z'n dikte."

„Is 't niet vreemd, dat je zonder al je trouwe vazallen zit?"

„Heerlijk rustig. Ik ben wel graag alleen. Tenminste voor een poosje.”

„O, ik wou zeggen!” lachte Els. „Je hebt eeuwig mensen om je heen.”

„Ja, veel te veel. Soms heb ik lust ze allemaal te laten opwaaien en m'n leven heel anders in te richten. Dat zijn misschien m'n goeie ogenblikken. Nu kan ik bijna niemand verdragen. Gaat ook wel weer over.”

„Ik geloof, dat ik van jullie allemaal nog de opgewektste ben,” snoefde Els. „Ik neem de dingen tegenwoordig maar zoals ze zijn en daar bevind ik me best bij.”

„Jij hebt een werkkring die je bevredigt.”

„O, hemel, Beatrice! Is 't weer mis met je toneelbevlieging? Daar heb je nou thuis zoveel narigheid om gehad en nu je er een jaar mee bezig bent is het al mis. Wat wil je dan weer, eeuwige onrust?”

„Hè, kind, zaag niet zo door,” zei Bea geprikkeld. „Ik heb er niet genoeg van. Ik zie er alleen het hope-loze van in.”

„Hoe zo?”

„Neem nu eens de hele toneelwereld. 't Is gewoon een verbrokkeld zoodje. Hopen toneelgezelschappen en niemand is eigenlijk op de plaats, die hem toekomt. En dat zijn de allereersten, die ik bedoel. Als er daarvoor al geen plaats is, hoe moet het dan met ons, arme beginners gaan? Hoeveel werkelijke talenten zijn er op onze school? Een bitter beetje, hoor! En daar behoor *ik* niet toe, dat heb ik allang geschoten. Als ik alles vooruit geweten had...”

„Nou, dat hebben ze je bij je thuis genoeg voorgelouden, dat heb je mezelf gezegd.”

„Hebben ze ook en 't was misschien beter geweest, als ze 't me niet zo vaak gezegd hadden. Ik ben er met m'n stieve kop weer tegen aan gelopen en nou zit ik er mee. Ik ga daarom ook niet naar huis, omdat ik

bang ben te laten merken, dat 't weer een reuze tegenvaller is. En toch geloof ik niet, dat ik nog lang op school blijf."

„Wat denk je dan te gaan beginnen? Naar huis terug?"

„Dat nooit. Zou ik niet meer kunnen. Ik weet waarachtig niet wat ik moet doen als ik de toneelschool opgeef. Ik kan naar een uitgever gaan, vragen of ie vertaalwerk voor me heeft. Zet ie me op een lijstje met 'n paar honderd vóór me, die er veel erger aan toe zijn dan ik. Ik kan op advertenties schrijven voor kantoorwerk. Typen en steno zou gaan, Engels en Duits ook nog, maar m'n Frans is gewoon treurig. En — zelfde liedje: 'n massa aanbiedingen en veel betere dan ik. 't Is gewoon hopeloos."

„Wordt mannequin. Je hebt zo'n beeld van 'n figuur."

„Och, hoepel op. 'n Mooi vak."

„Schildersmodel. Je hebt een interessant snuit."

„Weet je nog meer nonsens te zeggen?"

„Ja, ik weet een schitterende baan. Bied je aan bij een grote Scheepvaart-Maatschappij als . . . och, hoe noemen ze zo iets . . .?"

„Stewardess?"

„Bê-je! Veel hoger. Nou, zo'n dame, die meereist om de gasten aangenaam bezig te houden en alle spelen te leiden. En dan ontmoet je natuurlijk een steenrijken man, die hardstikke verliefd op je wordt en je huwt. Dan komen we allemaal logeren op een van je kastelen."

„En Espagne!" lachte Bé.

„Nou, zoiets gebeurt toch wel eens."

„Ja, in de boeken."

„Ik vind jou net iemand om verschrikkelijk bijzondere dingen te beleven."

„Dat zei Mevrouw Méville ook, toen ze m'n handlijnen zag."

„O, zeg, vertel eens, kan die uit de handlijnen lezen? Toe, stel me eens aan haar voor. Ik wil zo dolgraag weten wat ze in de mijne ziet.”

„Kan niet veel moois zijn. Tenminste wat je karakter betreft.”

„Draak! En wat zei ze van jou, toe, vertel nou es.”

„Pch, pch, pch!”

„Zeker niet veel soeps.”

„Denk je maar.” Bé bekeek haar slanke hand nog eens van binnen, alsof ze zich wilde herinneren wat Mevrouw Méville ervan gezegd had.

„Ik heb tenminste kans een kras oudje te worden,” zei ze dan langzaam.

„Misschien kom je in „de Prins” als je honderd bent,” spotte Els. „Ik geloof geen cent van al die nonsens.”

„Moet je niet zeggen. In de grijze oudheid hebben ze er al aan gedaan en er zijn toch wel bijzondere uitspraken gedaan...”

„Aan de hand van de hand!”

„Mevrouw Méville heeft mij een paar dingen gezegd, die heel typisch zijn.”

„Nou ja, dat je een reuze flirt bent en zo, dat kan ze zonder je handlijnen ook wel zien.”

„Ik ben geen flirt. Dat denken jullie allemaal, maar dat is niet zo. Ze heeft juist gezegd, dat ik me geef zoals ik ben, me niet mooier of lelijker maak.”

„Nou, dat is waar. Eerlijk ben je. En wat zei ze nog meer?”

„Dat ik met een man met vierkante toppen moet trouwen, want ik heb puntvingers en dat schijnt de ideale combinatie te zijn.”

„O, jakkes, wat een engerd, dat mens! Stel je voor, dat je nou dodelijk perliebt wordt op een knaap met puntvingers. Laat je 'm dan tjoepen, Bé? En wat prevelde Madame de Thèbes nog meer?”

„Dat ik een eiland op m'n levenslijn heb, dat wijst op een ziekte in m'n kinderjaren.”

„Je tandjes wilden zeker niet door komen,” spotte Els.

Maar Bea, die toch geïmponeerd scheen door de orakelende dame, zei kort:

„Ik heb inderdaad een ziekte gehad, toen ik vier jaar was, longontsteking.”

„Da's wel typisch. En zei ze nog wat van je levenslot?”

„Pch, pch, pch!”

„Word je een Sarah Bernard, of zei ze daar niets van?”

„Ik zou de studie opgeven waar ik mee bezig was en ik zou dan 't een, dan 't ander aanpakken tot ik iets had gevonden, dat me rust en voldoening zou geven. Ik geloof werkelijk, dat 't daar hard naar toe gaat, wat het telkens anders beginnen betreft tenminste.”

„Daar heb je 't nou al,” zei Els boos. „Dat is nou de funeste invloed van al dat gebazel. Al die uitspraken zijn uit den booze en ze zijn van invloed op al je denken. Ik heb 't land aan al die waarzeggerij.”

Bea lachte helder op.

„Je doet nou net, of ik niet altijd zo geweest ben. Vraag dàt m'n ouders maar eens. Mevrouw Méville heeft juist gezien. Ik heb een onrustige geest en dat staat in m'n handlijnen geschreven. Tenminste in m'n linkerhand, de hand van het noodlot.”

„Goeie hemel, Bé, wat erg allemaal! En wat staat er in je rechterpootje?”

„Dat is de hand van de wil. Daarin is te lezen, dat ik met mijn wil de dingen, die niet goed in me zijn kan overwinnen.”

„Nou, wil dan!”

„Makkelijk gezegd. Tussen willen en doen is een lange weg. Tòch heeft die uitspraak me aan het

denken gebracht. Waarachtig, Els. Je kunt er nou om lachen zo hard je wilt en tòch heeft 't gemaakt, dat ik mezelf eens goed van binnen heb bekeken. Misschien bereik ik geen cent, maar in ieder geval ben ik op 't moment op een keerpunt van m'n leven gekomen en heb ik het gevoel, dat ik moet proberen er iets meer van te maken, dan ik totnogtoe deed. Natuurlijk gaat dit niet ineens en heb ik nu het machteloze gevoel, dat 't me toch niet zal lukken. Dat maakt me zo melig en onrustig. Maar als 't een beetje wil kom ik daar wel overheen en dan gaan we proberen Bea te herzien."

Els was sprakeloos. Er was een ernst in Bea's stem en op haar smal, bleek gelaat, als Els er nog nooit in gezien had.

„Nou ja," dacht ze, „de ene krijgt het door dit en de andere door dat. Ik sjok naar Door als ik in de purée zit en Bea zoekt steun bij iemand, die de handlijnen bestudeerd heeft. Hindert allemaal niet. Als het karretje maar weer in de rails komt."

„Zeg Els," stoorde Bea haar, „daar komt „de apotheker van Klein-Weltwil" aan. Net doen of we d'r niet zien. Ze komt vast op ons af gestevend. Als we haar hebben raken we haar niet zo gauw kwijt en ik heb niet de minste zin in d'r gekwek."

„Wie heeft die naam eigenlijk voor haar uitgevonden en wat betekent die?" vroeg Els.

„O, dat is de titel van een boek, dat ik eens gelezen heb, ik weet waarachtig niet meer van wie het is. Daar komt een apotheker in — 't ding speelt op een klein dorp — die, waar hij komt, roet in 't eten gooit en de mensen de meest onaangename dingen zegt, zonder dat ze bepaald boos op 'm kunnen worden, want dan zouden ze zich teveel in de kaart laten kijken."

Els kreeg een proestlach.

„Prachtig van toepassing op Toet Numans. Ik heb

nog nooit zo'n brok hatelijkheid gezien. Met een honingzoet stemmetje zegt ze je de hatelijkste dingen. Hou stil, ze komt onze kant op. Slapend houden."

„En jaloers dat ze is," fluisterde Bea terug. „Op alles en op iedereen. Ze kan gewoon niet hebben, dat je bevriend bent met

sloten ze allebei hun ogen, en deden of ze sliepen . . .

een ander dan met haar gewichtig persoontje."

„Ze is wel intelligent, niet?"

„Ja, in hoge mate en ze rolt gewoon door haar examens. Maar ze wil het ook weten."

„Wat roddelen we smeuiig," lachte Els.

Toen sloten ze allebei hun ogen en deden of ze sliepen.

„Study in Black and White,” zei een spottende stem en een slank, donker meisje bleef voor hun stoelen staan. „Les inséparables,” was het een ogenblik later, toen de beide meisjes geen antwoord gaven.

Toet Numans, doende alsof ze niet zag, dat haar komst ongewenst was, trok een stoel naast hen en liet zich neervallen.

Bea, door haar oogkiertjes glurend, merkte, dat het toch verloren spel was en opende langzaam haar ogen, dan zei ze flauwtjes:

„Zo.”

„Heel goed gespeeld, net of je echt sliep,” prees Toet. „Op de eind-uitvoering van de Toneelschool was je, dunkt me, niet zo en train.”

Els zat meteen rechtop.

„O, daar heb je háár weer!” stoof ze op. „Iedereen vond Bé uitmuntend.”

„Ze was niet slecht,” gaf Toet onmiddellijk toe. „Maar 'n beetje mat. Of misschien leek dat zo bij 't spel van dat meisje Berends. Raspaardje, hè?”

Bea legde even bedarend haar hand op Els' arm, fluisterde: „apotheker van Klein-Weltwil.”

En Els, die net een venijnigheid had willen plaatsen, schoot in een lach.

„Wat zei ze?” vroeg Toet en haar ogen priemden.

„Dat ze weg wil,” proestte Els.

„Hè, blijf nog even,” drong Toet aan. „Zeg, om nog eens op dat meisje Berends terug te komen; dat is wel een uitgesproken talent, hè?”

„Dat is ze,” stemde Bea in. „Zo zijn er niet veel.”

„Niet één,” zei Toet nadrukkelijk „Allemaal dilettantisme, vin-je niet?”

Els werd al die tijd in toom gehouden door Bea.

„Zeg Toet,” vroeg Els dan, „heb jij je handlijnen wel eens laten onderzoeken? Wij hebben 't gedaan, maar schitterend, hoor! Bea heeft puntvingers, dat

hebben alleen grote artisten. Leuk hè? laat jouw hand eens bekoekeloeren. Durf je niet? ik weet er wel zo'n beetje van af. Zie je dat, Bé?" vroeg ze, toen Toet wat haperend, haar hand uitstak. „Ze heeft een eiland."

„Wat is dat voor nonsens," zei een beetje twijfelend Toet, want ze wist niet of Els haar voor de mal hield of niet.

„Jij bent in je kinderjaren héél ziek geweest," orakelde Els.

„Ja, dat is zo," gaf Toet verbaasd toe.

„Laat es kijken.... dit is je linkerhand, hè? laat je rechter eens zien? kijk es, Bé?"

De twee meisjeshoofden bogen zich diepzinnig over Toet's handpalm.

„Pch, pch, pch!" deed Bé.

„Hè, jasses wat is er nou, doen jullie niet zo geheimzinnig," viel Toet uit.

„Niet zo mooi," vond Bea.

„Nou, in d'r rechter staat, dat ze 't kan overwinnen."

„Wat is dat nou allemaal? Ik geloof er toch geen cent van, als 't dus iets naars is, kun je het gerust zeggen," drong Toet aan.

„Er is een punt bij je levenslijn," deed Bea geheimzinnig.

„Dat is een wratje," verdedigde Toet zich.

„Niks wratje," zei Els gewichtig. „Een punt. Een dikke punt. En dat betekent, dat je een zwart innerlijk hebt en altijd en in iedereen de dingen van de lelijkste en zwartste kant bekijkt."

„Helemaal niet waar," verdedigde Toet zich. „Ik ben Pietje ronduit en zeg eerlijk mijn mening. Dat kunnen de mensen niet hebben en dan zijn ze bele digd."

„De lijnen liegen niet," zong Bea, met een kleine variatie op Carmen.

Toet, een beetje nijdig, trok haar handen terug. Dan zei ze, en er was triomf in haar stem:

„Ik ga volgende week voor een maand naar Engeland, voor m'n Engels. Gaan jullie niet ergens heen in de vakantie?”

„Zeker,” zei Bea effen.

„Waar gaan jullie heen?”

„Naar Lutjebroek, voor ons Nederlands,” spotte Els.

„Dè kif!” constateerde Toet vergenoegd.

„Zo zou *jij* zijn!” barstte Els los. „Denk je, dat *wij* iemand een mooie reis misgunnen? Jij irriteert iemand door de triomfantelijke wijze waarop je zo iets vertelt, maar voor de rest gunnen we je de reis van harte. Buitendien, we hebben zelf iets feestelijks in het vooruitzicht. Van de winter gaan we”

Bea lei snel haar hand op Els' lippen.

„Praat niet over iets wat je nog niet zeker weet,” zei ze kort en Els begreep, dat ze bijna haar mond voorbij gepraat had en Bea niet wilde, dat Toet al bij voorbaat roet in het eten zou gooien.

„O, ja,” zei ze lachend. „De apotheker”

„Wat is er met een apotheker?” vroeg Toet nieuwsgierig.

„Pch, pch, pch!” waaierde Bea's hand.

„Zeg, jij hebt bij Eliza van Doren meegespeeld, hè?” vroeg Toet, zich naar Els kerend. „Wat een krankjoreme inval van je. Heb je het tekenen er aan gegeven?”

„Welneen,” zei Els nors.

„M'n nichtje zag je spelen. Ze vond die Annie hoe heet ze ook weer, zo enig. Da's óók geen beroeps-actrice, wel?”

„Neen, een dilettant, net als ik.”

„Maar, talentvol. Ik hoor 't van alle kanten. Zou ze er mee door gaan?”

Els deed wanhopige pogingen om zich te beheer-

sen, want ze voelde in alles wat Toet zei de bedoeling haar, Els, te treiteren en uit haar huisje te lokken. Ze was dolgraag opgestaan en weg gegaan, maar als ze nu ging, zou Toet denken, dat ze de lof op Annie niet kon verdragen en had ze haar doel bereikt, de draak!

Bea keek glimlachend naar Els' opgewonden gezicht, dat boekdelen sprak.

„Els kàn niet huichelen,” dacht ze. „Ze houdt zich kranig in, maar dat snuit van haar is goud waard. Alsof die sluwe Toet dat ook niet ziet! Ze zit gewoon te genieten. Hemeltjelijf, wat is ons troepje dan toch anders. Je mag mekaar dan wat meer of minder sympathiek vinden, 't met mekaar's opvattingen niet altijd eens zijn, maar zó jaloers, zó hatelijk als dat wicht tegenover anderen staat, zo is er niemand in ons kliekje.”

Toet had naar Bea zitten kijken als een poes naar een kanarie.

„Heb je herrie met Bob gehad?” vroeg ze dan liefjes. „Je bent zo stil en ik zie jullie niet meer samen. Ik zag 'm daarnet met dat mooie meisje Giesens in z'n wagen.”

„Ja, 'n beeldje is dat,” stemde Bea in.

„Ik geloof vast, dat Bob een beetje verliefd op haar is,” zei Els.

„Net echt,” dacht Toet, terwijl ze naar nieuwe giftige pijltjes zocht.

„En Til met dien jongen Doorbeek wordt dat wat? die zie je ook veel samen.”

„Zouden we niet eens opstappen?” vroeg Els, die op het punt stond hatelijkheden terug te gaan zeggen.

„Hè, neen,” zei Bea, zich loom uittrekkend. „We zitten hier net zo gezellig.”

„Actrice,” dacht Toet. „Ze ergert zich groen, omdat ik haar laat merken, dat ik wel drommels goed

weet, hoe al die knapen, die naar haar pijpen dans-
ten, schoon genoeg van haar hebben.”

„Bea keek geamuseerd naar Toet.

„Ze broeit op wat nieuws,” dacht ze. „En nu komt er een stevige giftpijl, want al haar anderen kitsten af. Hoe is 't bestaanbaar, dat een werkelijk intelligent mens zó kleinzielig kan zijn, en er behagen in schept anderen onaangenaam te zijn. Daar moet toch een reden voor zijn. Zou ze verbitterd zijn door 't een of ander? Een ongelukkige liefde misschien? Niemand weet eigenlijk iets meer van haar, dan dat ze bij een tante in huis woont en haar ouders in Indië zitten.”

„Die Rik Donkers,” zei Toet dan langzaam en scherp kijkend naar Els. „Die schijnt nu toch eindelijk eens ernstig verliefd te zijn op dat aardige actri-
cetje waar ze hem zoveel mee zien. Ze schijnen verloofd te zijn. *Die* heeft 'm toch blijvend kunnen boeien, hè?”

Bea keek eveneens naar Els en er was haast iets moederlijks in die blik.

„Moest die draak nu dat kind in haar teerste gevoelens raken,” dacht ze en voelde opeens hoe ze van die natuurlijke, ongedwongen Els hield als van een jonger zusje.

„Ik ga naar huis,” zei ze dan plotseling. „Ga je mee Els? gaan we een genoegelijke thee aanrichten. Toet, amuseer je verder.”

Er was iets hoogs in Bea, toen ze weg liep en Els met zich mee voerde.

Als ze zich toen nog eens omgedraaid had en Toet's ogen gezien had, zoals die hen nakeken, dan zou ze versterkt zijn geweest in haar mening van even tevoren, dat er toch een reden moest zijn voor Toet's hatelijkheden.

Maar Bea en Els verdwenen ieder in hun kleedkamertjes om zich van hun badpakken te ontdoen en weer in de kleren te steken.

Toet Numan gooide zich achterover in haar stoel, strekte haar benen. Uit de zak van haar badjas haalde ze een pakje kauw-gummi, stak er een van in haar mond, begon langzaam te kauwen.

Op haar effen, blank gezicht, waar het donkere haar zo fel tegen afstak, lag een gemelijke trek. Haar ogen, die van een vreemd grijs-blauw waren, keken in de richting van het kleedkamertje waarin Bea verdwenen was.

„Dat is nou net 't enige meisje waar ik graag mee bevriend zou zijn,” mompelde Toet in zich zelf. „En natuurlijk zit die Els er weer tussen. Wat ziet Bea in dat would-be natuurlijke wicht?”

Toet's ogen bleven op de deur van het kamertje gericht en ze kregen hoe langer hoe verdrietiger uitdrukking.

„Allemaal hebben ze iemand en ik ben altijd alleen. En waarom? Omdat *ik* niet vals ben en ze de waarheid in hun gezicht zeg. Bea *heeft* geen talent en ze zal altijd op het tweede plan blijven. Niemand zegt 't haar, ze roddelen liever achter haar rug.”

In het volle bewustzijn, dat haar eerlijkheid iets was, dat te waarderen viel, bleef ze, de ogen half geloken, genoeglijk doorkauwen. Maar al die tijd hield ze de deur van Bea's kleedkamertje in de gaten.

„Daar komt ze,” dacht ze, toen ze Bea naar buiten zag komen. Even later kwam ook Els uit haar kamer-tje en zag ze de meisjes fris en vrolijk wegstappen.

„Nou gaan ze genoeglijk samen naar Bea's kamer en zetten thee,” dacht Toet en ze trok haar benen naar zich toe, spoog nijdig de kauw-gummi uit, plantte haar ellebogen op haar knieën, steunde haar hoofd in de handen.

„En als *ik* straks thuis kom is er niemand. Geen mens, die op me wacht. Niet eens 'n hond, die vrolijk tegen je op springt of een kat, die langs je benen strijkt. Tante bridge'd. Tante bridge'd 's middags en

's avonds. „Je zet wel zelf een kopje thee!” Hoe dikwijls heb ik dat al gehoord. Ze let niet eens op, dat ik nooit thee zet. Ze denkt zeker — als ze nog aan iets anders dan bridgen denkt — dat ik de theeboel netjes omwas, anders moest 't haar toch eens opvallen, dat ze nooit vuile theeboel vindt! Heb ik niet zelf gehoord, dat ze 't tegen één van haar bridgevriendinnen zei: „Last heb ik niet van 't meisje, ze gaat haar eigen weggetje. Ik heb 't mijn broer in Indië ook geschreven, toen die haar met alle geweld bij mij in huis wou hebben: „ik wil 't met plezier doen en ik heb een mooie zit-slaapkamer voor je meisje, maar m'n vrijheid voor haar opofferen, dat doe ik niet.” — Nou, dat heeft ze dan ook niet gedaan, geen seconde! En last heeft ze nog niet van me gehad, daar heeft ze gelijk aan. Wanneer zou ze ook last van me hebben? we zijn bijna nooit samen. En dat is maar goed ook, want als ik een uur met haar samen moest zijn, buiten de maaltijden om, dan zou ik ruzie met haar hebben.”

Toet gooide zich weer achterover in haar stoel en bleef turen naar de vele zwemsters, die als dartele, jonge honden elkaar na renden door het water.

„Waar je komt en waar je kijkt, overal is onderlinge pret,” dacht ze en ze keek verbitterd naar het speelse stoeien. „En Toet doet nergens aan mee, Toet sluit zich bij niemand aan, Toet is een onbegrijpelijk kind.”

Ze hoorde het in gedachten haar moeder zeggen. Haar moeder, het nog zo jong uitzijnde, mooie doktersvrouw, dat bemind was op de onderneming bij jong en oud.

Tot haar zestiende jaar was Toet in Indië gebleven. En zover Toet's geheugen reikte was er de altijd jachtende vader, die van de ene patiënt naar de andere reed, de vader, met altijd een zware rimpel op z'n voorhoofd, die nooit tijd had om zich met z'n

kinderen te bemoeien. En was er al eens een vrij momentje, waarop door „Maatje” geen beslag werd gelegd, dan was dit niet voor Toet, maar wel voor den stamhouder, Peter, die verafgood werd door Maatje en toch ook een streepje bij vader voor had.

Peter, die twee jaar ouder dan Toet was, deed van heel jong af z'n macht gelden over ieder waar hij mee omging. Niet door ruw geweld, maar door zijn overgrote beminnelijkheid. Eigenlijk had hij hetzelfde bekorende waarmee Maatje aller harten won.

Peter was altijd vrolijk en een bijzonder gemakkelijk kind. Maatje kon naar hartelust met den stamhouder pronken. Het deerde hem niet, dat ze zich uren lang bezig hield om z'n zijg, blond haar in pijpekrullen te leggen. Fier en opgewekt stapte hij, in z'n lange witte broek, als kleine bengel van vier jaar met haar in de kleine, mooie auto, die ze zelf bestuurde, om met haar mee visites te gaan maken en zich te laten bewonderen.

Petertje Numan was de verklaarde lieveling van heel de onderneming en zijn grappige gezegden gingen van mond tot mond.

Toen hij twee jaar was kwam Toet. Eigenlijk heette ze Eliza Mia, maar Petertje zei Toet en het bleef Toet.

Een klein donker zuigelingetje, met een rood ontevreden gezichtje, dat altijd hilde.

„Vreselijk, zo'n kleine huilebalk, ja?” zei Maatje nerveus. „Petertje hilde nooit.”

Toen Toet een jaar was, had ze nog geen enkele tand, kon ze ternauwernood staan en stamelde ze geheel onverstaanbare klanken.

„Kassian,” zeiden de vriendinnen van Maatje. „Petertje was zoo voorlijk, ja?”

„Ze is toch ook wel lief,” zei Maatje vergoelijkend.

Ze is alleen maar zo'n kleine drein. Baboe heeft gelukkig goed slag om met haar om te gaan."

Dokter Numan, in een vrij ogenblik memorerend, dat het kind wat achterlijk scheen, liet een kinderspecialist komen, want zelf behandelde hij z'n gezin nooit.

Toet had géén Engelse ziekte, Toet was, buiten die wat laat komende tandjes een volkomen normaal kind, constateerde de specialist. Maar Toet was schromelijk verwend door baboe, die haar toen ze nog heel klein was en steeds schreeuwde, direct in haar armen nam en haar heen en weer schommelde. Maar nu ze een jaar was en uren lang in de box lag, moest er, vond de specialist, wat meer tegen haar gepraat worden, moest ze leren spelen en praten.

Want de goeie, oude baboe had wel als een trouwe hond over het kind gewaakt, maar verder gingen haar zorgen niet en baby zat uren lang te suffen met een stuk speelgoed in de handjes en zag, buiten baboe, zo goed als niemand. Maatje was altijd met Petertje uit, of rustte. Kwam ze dan af en toe lawaaiend bij de box, dan begon het kind, dat gewend was aan volkomen rust, te huilen.

Toen was er een kinderjuffrouw gekomen, een juffrouw, die weinig voor kinderen voelde, maar machinaal en plichtsgetrouw deed, wat een cursus voor verzorging en opvoeding van kleuters haar geleerd had.

En zo was Toet opgegroeid in het warme land, met om haar heen weinig belangstelling voor haar persoontje en een tekort aan warmte. In haar hartje was niets dan wrok. Wrok vooral op Petertje, die in alles voorgetrokken werd, lief was tegen iedereen, behalve tegen haar. „Zuurdeeg", was de naam, die hij voor haar bedacht had en die hij treiterig kon uitspreken.

Petertje, een uit zijn krachten gegroeide jongen,

werd door Maatje met de heerlijkste kostjes tot meer eten verlokt en Toet, die een geboren snoepster was, moest het aanzien, hoe het broertje, met uitdagend gezicht zalige porties slagroom met Franse vruchtjes naar binnen sloeg.

Hij had een tergende manier om haar de lepel voor te houden en die, zodra hij zag, dat ze toe wilde hap-pen, gauw zelf leeg te maken.

Eenmaal was het gebeurd, dat Toet, in woede ont-stoken over het laffe getreiter, hem het bord had af-gepakt en er mee het erf was opgelopen. Peter was haar achterna gerend, had getracht haar het bord te ontrukken. Toet, voelend, dat ze het onderspit moest delven, had hem het bord met slagroom in z'n ge-zicht gesmeten en was weggehold. Het bord had z'n voorhoofd geraakt en Petertje was luid gillend het huis in gelopen, waar dodelijk verschrikte Maatje hem in haar armen nam en hemel en aarde be-loofde, om het hem gedane onrecht te vergoeden.

Toen was ze Toet gaan zoeken, die zich verscholen had in de achtergebouwen, waar de bedienden woon-den en haar meesleurend naar het woonhuis had ze haar in het bijzijn van Petertje een pak slaag gege-ven.

„Lekker!” had hij geroepen. „Fijn! net goed!”

Nu nog, na zoveel jaren hoorde Toet in gedachte de treiterige jongensstem en haar vuisten balden zich.

In Toet's verkilde hartje werd de wrok steeds gro-ter. En naarmate ze zelf opgroeide, nam die wrok altijd weer grotere afmetingen aan. Heel haar denken was gericht op het terug treiteren van Peter, het ver-zinnen van lelijke streken. Als de vader, afgemat van het vermoeiende werk, thuis kwam, werd er een waar zonderegister opgehangen van al wat Toet be-dreven had. En altijd wist Maatje het zó voor te stellen, dat „die lieve Peter” buiten schot bleef.

„Ik haat jullie allemaal!”

Toet was zestien jaar, toen ze, met vlamrende ogen en gebalde vuisten, na een heftige scène met Maatje en Peter, voor hem gestaan had.

Toet's hoge, gillende stem, haar felle ogen, hadden hem wakker geschud.

„Daar moet iets aan gedaan worden,” had hij gedacht, terwijl hij telkens weer met de zakdoek langs zijn bezweet gezicht streek. „Dat kan niet zo voortgaan.”

Nog diezelfde avond, toen allen ter ruste waren gegaan, had hij zijn zuster in Holland een brief geschreven, een dringende.

Het had hem de uitkomst geleken voor Toet, bij z'n jongste zuster Lena in huis te komen. Lena, die hij zich in z'n herinnering van toen hij nog thuis was, voorstelde als een lieve, eenvoudige vrouw. Lena was met een veel ouderen man getrouwd geweest en na enige huwelijksjaren weduwe geworden. Een welgestelde weduwe, die het, zo dacht hij, wel prettig zou vinden, een jong nichtje bij zich in huis te hebben. Natuurlijk tegen vergoeding. Hij verlangde geen diensten.

Hij had in het antwoord van Lena alleen het bevrijdende ja! gelezen. Dat ze haar vrijheid niet wenste op te geven had hij kunnen aanvoelen. Nou ja, ze behoefde zich niet helemaal aan banden te leggen, behoefde haar vrienden en kennissen niet op te geven, om zich geheel aan Toet te wijden. Zo had hij het ook niet bedoeld.

In die zin had hij haar ook terug geschreven en de daarop volgende maand al was Toet door een bevriende familie die naar Holland ging, afgeleverd aan tante Lena. Vader had haar bij het afscheid nog eens gezegd, hoe dankbaar ze moest zijn, dat ze bij die lieve tante Lena in huis kwam.

Heel de bootreis had Toet verlangd naar de harte-

lijke ontvangst van „die lieve tante Lena”, die ze zo goed kende van het portretje op vader's bureau. De tante met het lieve, zachte gezicht, het eenvoudige, in het midden gescheiden blonde haar.

Toen de boot aan de Java-kade meerde, had Toet met hongerige ogen uitgekeken naar tante Lena. Ze had — zoals afgesproken was — gezwaaid met het Hollandse vlaggetje, dat vader haar ter herkenning had meegegeven. Van de kant, tussen vele wachtenden in, zwaaide een vlaggetje terug. Neen, had Toet gedacht, dat kon tante Lena van het portret niet zijn. En toch... er was gelijkenis in dat gezicht.

Had tante Lena een dochter? Het kon een dochter van haar zijn. Een vreemd togetakelde dochter in ieder geval.

„Is dat jouw tante, Toet?” had de mevrouw, die haar op reis chapperoneerde, enigszins verbaasd gevraagd. „Zij zwaait met een vlaggetje. Is jouw tante zo jong, ja?”

Toet had haar schouders opgehaald.

Er zwaaide maar één vlaggetje. Toet zwaaide al lang niet meer terug.

Wat duurde het afschuwelijk lang eer de loopplank werd uitgelegd.

Toet's gezicht werd hoe langer hoe strakker. Wie was dat mondaine wezen op de wal, die, het coquet gehandschoende handje omhoog geheven, steeds met het vlaggetje zwaaide? Wat had ze een gek hoedje op d'r hel-blonde haren. En zulke rare wenkbrauwen! Een heel dun, bijna recht streepje!

Eindelijk werd dan de loopplank uitgelegd en Toet tussen drommen passagiers naar beneden gedrongen.

„Het gekke mens met het vlaggetje,” zoals Toet haar spottend betitelde, kwam op haar af.

„Dag Toet, dag kind, heb je een goede reis gehad? Welkom in Holland. Ik ben je tante Lena. Is dat de

familie met wie je gereisd hebt? Hartelijk dank voor al uw goede zorgen. Komt u haar nog eens bezoeken tijdens uw verlof? Mijn huis staat te allen tijde voor u open."

Druk doend, haastig, trok ze Toet mee naar de douaneloods om de bagage te laten nazien.

Dan waren ze in een taxi naar het vriendelijke benedenhuis gereden, dat tante Lena bewoonde.

„En dit zijn nu jouw kamers," had tante gezegd. „Ik had eerst gedacht je een zit-slaapkamer te geven, maar 't leek me toch gezelliger toe je een aparte zitkamer te geven. Ik ben veel uit en dan zit jij met je vriendinnen toch knusser in je eigen appartementen."

Ze wees Toet de gezellige, rollende serveer-boy — cadeautje van Toet's vader — de bloemen van haarzelf ter verwelkoming van het nichtje.

„Lieve kamers, niet waar, kind? Ik hoop, dat ze naar je zin zijn."

Toet had een paar woorden van dank gepreveld en tante had gevonden, dat ze een stug, onvriendelijk meisje was, waar ze vreesde niet zo gemakkelijk mee te kunnen opschieten als ze gehoopt had.

Dit alles ging voor de zoveelste maal, als in een film voorbij Toet's geestesoog, toen ze die middag in haar stoel aan de kant van het zwembad lag.

Zes jaren waren voorbij gegaan, jaren, waarin Toet gewerkt had als een koelie, om haar Engels middelbaar A te halen.

In de gezellige zitkamer waren géén vriendinnen gekomen en de serveer-boy was ongebruikt gebleven.

„'t Is een werkezel, die dochter van jou," had tante haar broer geschreven. „Ze schijnt zich gelukkig te voelen met haar studie en niets of niemand nodig te hebben."

Tante, om haar broer, die zo ver af was, niet te hinderen, schreef niet, dat ze Toet een onmogelijk wicht vond, stug en hatelijk.

Want Toet, in de weinige ogenblikken, dat ze met Tante samen was, liet nooit een gelegenheid voorbij gaan om schampere opmerkingen te maken over tante's al te jeugdig uiterlijk.

„U lijkt geen cent meer op de tante Lena van het portret,” zei ze dan op de haar eigen wat treiterige manier, waarbij haar stem zo zacht en lief klonk, maar de woorden kwetsten. „Toen was u een echte tante.”

„Wat ben ik dan nu?” had tante die eerste keer gevraagd, denkend, dat er een compliment aan haar jeugdig uitzien zou volgen.

„Nu is u net als al die andere dames op leeftijd, die zo dolgraag voor de zuster van hun eigen dochter willen doorgaan.”

Het had tante danig gestoken, dat „dames op leeftijd”. Goed, ze was een vrouw van acht en veertig, maar wie geloofde het? Zag ze er, sinds de kapper haar dat prachtige platina-blond had gemaakt en haar wenkbrauwen zo enig bijgeschoren had, niet uit als een vrouw van acht en dertig? Raadde er ooit iemand haar ware leeftijd? Waarom moest een mens er oud uitzien? En dat gezeur altijd van dat wicht over het portret waarop ze er uitzag als een begijntje! Belachelijk!

„Tòch is ze een stakkerd!” dacht Toet, nu ze zich tante's ongelukkig gezicht herinnerde. „Ze is arm van geest, ze interesseert zich voor niets waar ze haar geest mee zou kunnen verrijken. Ze is alleen maar gelukkig in het besef, dat ze er zo jong uitziet en goed kan bridgen. 't Is ellendig van me, dat ik altijd maar weer roet in 't eten gooi. Maar ze heeft me ook geen grein liefde gegeven en niet eens opgelet, dat ik...”

Een snik welde in Toet's keel op.

O, razende behoefte had ze aan wat koesterende warmte, vriendelijke, begrijpende woorden.

„Waarom stoot ik iedereen af? Waarom is er niet één, die ziet hoe ik hunker naar vriendelijkheid?”

Toet, geheel vervuld van haar steeds weerkerende en martelende gedachten, had niet eens opgelet, dat de meeste mensen het zwembad reeds verlaten hadden.

„Hoe laat is 't eigenlijk?” vroeg ze zich af, toen ze nog maar een paar zwemsters zag. „Hemeltjelief, al vijf uur! Wat heb ik weer zitten suffen.”

Ze stond haastig op, om zich te gaan aankleden.

Toen ze langs het kleedkamertje kwam, waarin Bea zich die middag had verkleed, trapte haar voet op iets en het oprapend, herkende ze het middenstuk van de antieke juwelen ring, die ze altijd zo bewonderde aan Bea's slanke hand.

„Ik geef 't hier niet af,” dacht ze. „Er is geen twijfel mogelijk, het is uit Bea's ring gevallen. Ik zal 't haar meteen even terug gaan brengen. Wie weet hoe ze er naar gezocht heeft.”

Vlug verkleedde ze zich en fietste dan naar de kade waar ze wist, dat Bea moest wonen.

„Ik hoop maar niet, dat die Els er nog is,” dacht ze, zoekend naar een boekwinkel, waarboven Bea woonde. Ze zette haar fiets neer, deed deze op slot, belde dan aan.

„Mag ik juffrouw van Heusden even spreken?” vroeg ze het meisje, dat op haar bellen open deed. „Zegt u maar, dat juffrouw Numan iets van haar gevonden heeft.”

„Anders geeft ze misschien nog niet thuis,” dacht ze achterdochtig.

„Heb je het stukje uit mijn ring gevonden?” riep Bea, die haastig naar de trap kwam gelopen.

„Ja! Wil je het komen halen of zal ik naar boven komen?” vroeg Toet weifelend.

„Stel je voor! Kom boven,” zei Bea gastvrij en haar voorgaande naar de zitkamer:

„Hoe wist je dat het van mij was?”

„Ik zag het vaak aan je hand fonkelen.”

„Ga zitten, zeg! Wil je thee? Ik heb nog.”

„Graag.” Toet liet zich neervallen in een van de grote stoelen, haalde het middenstukje van de ring uit haar tas. „Je mag het er wel stevig in laten zetten,” zei ze, het Bea gevend.

„Ja, dat zeker. Dank je wel, hoor! Ik mag de eerlijke vindster wel een beloning geven? Rook je? Dan krijg je een sigaretten-hulde. O, neen, da's waar, je rookt niet.”

„Ik heb direct last van m'n keel,” zei Toet. „Maar buiten dat, ik wil niets hebben hoor!”

„Je krijgt een pond kauw-gummi,” beloofde Bea lachend. „Ik ben dolblij, dat je het gevonden hebt, ik ben gewoon verknocht aan die ring. Je moet weten, dat ik gezworen zou hebben, dat ik 't toen ik thuis kwam nog in de ring zag. Ik heb geen minuut gedacht, dat ik 't in de zweminrichting verloren kon hebben.”

„Miste je het gauw?”

„Neen, niet eens. Els schreeuwde plotseling: „je bent het middenstukje van je ring kwijt!”

We hebben tot even voor je kwam gezocht. Alles hebben we omver gehaald en toen zijn we uit wanhoop maar opgehouden met zoeken.”

„Wat een gezellige kamer heb je,” zei Toet, Bea's warm interieur in zich opnemend.

„Ja, een knus hok.”

„Je hebt bende's kennissen, niet?”

„Ja, eigenlijk meer dan me lief is. Maar, je weet hoe dat gaat, van de een kom je aan de ander en voor je 't weet zit je in een hele kliëk.”

Een moeizaam lachje trok over Toet's gelaat.

„Ik weet *niet* hoe dat gaat,” zei ze dan langzaam. Ik woon hier nu al, laat eens kijken, ja, 't wordt vijf jaar en eigenlijk heb ik niemand waar ik mee omga.”

„Hoe komt dat zo?” vroeg Bea, terwijl ze Toet aankeek of ze haar voor de eerste maal zag. „Ze ziet er eigenlijk heel lief uit als ze niet zo hatelijk en teruggetrokken is,” dacht ze.

„De schuld ligt bij mij,” zei Toet. „Ik heb me altijd op een afstand gehouden en”

Toet's stem was omfloersd en ze durfde niet door te spreken, uit angst, dat ze in huilen uit zou barsten.

Jakkes, wat had ze toch vandaag! ze kon toch anders zo goed verbergen wat haar hinderde.

„Nou?” vroeg Bea, die vond, dat ze het de eerlijke vindster verplicht was haar hart eens te laten uitstorten. „Ze is er na aan toe,” dacht ze, „de biecht hangt op 't puntje van haar tong. Els moest er bij zijn! die zou gewoon branden van nieuwsgierigheid. 't Laat mij, au fond, koud, maar ik vind 't toch wel een zielepiet. Vooruit! laat ze zich maar eens binnenste buiten keren. Is eigenlijk voor iedereen wel eens nodig.”

Bea schonk nog een kopje thee in, zette de bonbons binnen Toet's bereik, stak een sigaret op.

En toen, in de intimiteit van de gezellige kamer, met gewillig luisterende Bea over zich, begon Toet, voor de eerste maal in haar jonge leven te vertellen van al wat haar zoveel leed gebracht had en haar verwrongen had tot het in zichzelf gekeerd, hatelijk wezen, dat ze was. En zó suggestief was haar vertellen, dat Bea al die tijd geïnteresseerd naar haar had geluisterd en een groot en oprecht medelijden met het meisje begon te voelen.

Want dàt was het typerende in Bea's karakter: haar medelijden met al wat onderdrukt werd en zwak was.

Reeds als klein kindje was haar hart uitgegaan naar wat hulp behoefde en zwakker was dan zijzelf. Bij al het mooie speelgoed dat ze bezat, was het de wollen poes met één oog en een aftandse staart, die haar het liefst van alles was en privileges had, die de

fraaiste pop, het beeldigste wollen hondje moesten missen. Het was de poes, die haar vergezelde als ze met de poppenwagen buiten reed en waarvoor 's avonds een plaats werd ingeruimd in haar bedje.

Zo was ook haar eerste schuchtere verliefdheid geweest voor een schoolkameraad, die tuberculeus was en altijd buiten moest liggen.

„Bé trouwt nog eens met een volslagen invalide,” konden de kennissen gekscherend zeggen.

Bea voelde in zichzelf, dat in dit gezegde een diepere grond school, dan de kennissen konden weten.

Maar wie kende haar, zoals ze eigenlijk was? Zagen ze niet allen in haar de meedogenloze flirt, die geen ander doel kende, dan al wat man was aan haar voeten te brengen?

Was er iemand, die de hopeloze leegheid, de onbevredigdheid kende, die binnen in haar was?

Dachten ze niet allemaal, dat ze tevreden was, nu ze als een hyper-moderne vrouw op kamers woonde en een vrij en onbezorgd leventje leidde?

Kende ze niet net zo goed dat gevoel waar Toet over sprak van „niemand, die op me wacht”? Was niet al haar ontvangen van véél mensen, het kameraadschappelijk omgaan met wat Els „de mannen-galerij” noemde, een soort verdovingsmiddel?

Er was een lang zwijgen geweest, na Toet's biecht. Ze waren allebei verdiept in eigen gedachten.

Dan sprong het plotseling als een elektrische vonk over, toen ze, bewust van het zwijgen, dat om hun was, elkaar aankeken.

„Jij ook?” hadden Toet's verbaasde en verheugde ogen gevraagd.

En Bea had geknikt, begrijpend en toestemmend.

„Ik moet naar huis,” had Toet haast verlegen uitgeroepen. „Tante heeft 't land als ik over tijd kom.”

Haar hart was tot berstens toe vol. Ze was bang

wekelijk te doen, mal, aanstellerig, nu ze Bea's begrijpende blik had gezien.

Toen hadden ze mekaar de hand gedrukt, lang en stevig en pas toen ze haar uitliet, had Bea gezegd, en in haar stem was een hartelijke klank:

„Kom weer eens gauw oplopen en we gaan ook eens samen fietsen. Dag Toet, tot ziens dan.”

En Toet had gevraagd en de vraag klonk vreemd in haar oren:

„Kom je dan ook eens bij mij? ik heb wel een gezellige kamer, maar . . .” ze lachte even pijnlijk, „hij is nog niet ingewoond, er komt nooit iemand.”

„Natuurlijk,” beloofde Bea, „ik kom gauw. Zet maar vast sigaretten voor me klaar.”

„Ik begrijp je niet, Bé! hoe kun je er nu zo op aandringen, dat Toet mee gaat wintersporten. Denk je, dat ze 't een van allen gezellig zullen vinden? Dat *jij* nu zo plotseling sympathie voor haar hebt opgevat, is waarachtig nog geen reden, dat wij nu allemaal stapelgek op haar moeten zijn.”

„Eis ik ook helemaal niet van jullie,” stuitte Bea kalm Els' woordenvloed. „Kijk es Els, laten we mekaar goed verstaan: òf we laten elkaar volkomen vrij, òf ik ga niet mee. Ik vind 't ook niet zó bijzonder amusant, dat Til meegaat, maar ik zou er niet over dromen, er op aan te dringen, dat je haar liever rustig thuis moest laten.”

Els, die met een kwaje bui naar Bea gelopen was, toen ze van Bob hoorde, dat er „een nieuw nummer-tje” mee moest, voelde tegenover Bea's kalmte haar woede alweer zakken. Bea repeteerde hardop enige strophen uit een nieuwe rol, liet Els de tijd om met nieuwe grieven op de propfen te komen.

Maar die kwamen niet, want Els' boze bui was net zo gauw gezakt, als die opgekomen was.

„Tenslotte had Bea gelijk,” dacht ze. „En als zij die Toet, die werkelijk een tekort aan genoeglijkheid scheen te hebben, nou een beetje pret wou geven, dan was dat háár zaak.”

Bea gluurde boven haar rol uit naar Els.

„De zon breekt alweer door,” lachte ze in zichzelf. „Els is een reuze fidele meid. Ze laat zich alleen wat gauw beïnvloeden. En?” vroeg ze dan. „Heeft Jet alle gegevens nu verzameld?”

„Pour le boulanger! Zeg Bé, laat es kijken, we hebben nu 22 October, hè? Nou, nog een goeie zeven weken, dan gaan we! 't Is om uit je vel te springen van piezelier! Als er dan maar flink sneeuw ligt, want Jet zegt, dat het in die tijd nog erg vragelijk is. O, verbeeld je, dat we daar aan komen zeilen en er geen spat sneeuw ligt! Ik heb in tijden niet zo hard gewerkt. Het witte vooruitzicht geeft nu al kracht. Ik wou, dat Til 't ook zo voelde, maar die tobster is zo down als wat en het werken valt haar hoe langer hoe zwaarder.”

„Faalt Henk's invloed?” spotte Bea.

„Och, cheer up! ze ziet 'm haast nooit. Waar zit dat jog eigenlijk?”

„Ik kan 't je niet zeggen. Ik zie hem ook maar 'n dood enkel keertje. Ik geloof, dat ie voor 't een of ander examen zit. Gaat ie eigenlijk mee?”

„Nou en of! hij heeft 't bij Til's moeder klaar gespeeld, dat Til mee mag. Ze gaat onder zijn hoede!”

„Nou, ze kon slechter af zijn.”

„Inderdaad.”

„Met hoeveel gaan we nou?”

„Laat es kijken: jij, Jet, Til, Tom, Henk, Bob en ik zei de gek.”

„Je vergeet Toet.”

„O, ja, da's waar. Zeg, dan zijn we met acht! kan

niet beter! vallen we in de termen voor reductie op onze reisbiljetten."

„Hoeveel kost de reis?"

„Veertig gulden, retour! Derde klasse natuurlijk. 't Is gewoon cadeau! daar zitten we dan voor in Tirol. Ik word gewoon stapel als ik er aan denk!"

„En weet Jet al iets van pension en zo?"

„We gaan toch in dat hotelletje, waar zij verleden jaar is geweest: Im weissen Röss'l, of zoiets."

„Och je zeurt! dat is, geloof ik, een operette."

„Nou dan: Im schwarzen Gaul! Zo iets zal 't wel zijn."

„Je bent weer prachtig op de hoogte!"

„Nou ja, what is in a name? in ieder geval weet ik zeker, dat we die veertien dagen voor een en vijftig piek 't heertje zijn. Is ie effetjes fijn?"

„Is daar alles bij inbegrepen?" vroeg Bea bedachtzaam.

„Om u te dienen, dame! Pension, inclusief — hoe zeg ik dat? — bediening en ski-cursus."

„Misschien stoppen ze ons in de kippetjeshemel!"

„Nou ja, we krijgen geen salon op de eerste verdieping voor zo'n schijntje."

„Hoeft ook niet. Juist enig om je zo'n beetje te behelpen. Weet je ook met hoeveel we op zo'n kamer slapen? Misschien wel met ons vijven in één hok."

„O, neen, Jet vertelde juist, dat er zulke moppige, kleine tweepersoons-kamertjes zijn, waar ze, om ruimte te winnen, twee bedden boven elkaar hebben, net als in een scheepshut."

„Ik zie jou daar al boven m'n hoofd bungelen! Hoe meer je ervan vertelt, hoe meer zin ik er in krijg. Ik wou, dat het al einde December was!"

„En ik! soms zit ik midden onder m'n werk te grijnzen van plezier. Dan kijken de anderen me aan, of ik van Lotje getikt ben en vragen waarom ik zo grinnik."

„Niets zeggen, hoor! dan willen ze zich misschien aansluiten en dat is ongezellig. We zullen daar, denk ik, meer Hollanders ontmoeten, dan ons lief is.”

„Als 't dan maar gezellige snoeshanen zijn, dan heb ik er niets op tegen. O, ja, Jet zei, dat we een koffer-gramofoonje en wat leuke platen moesten meenemen. Verhoogt de gezelligheid.”

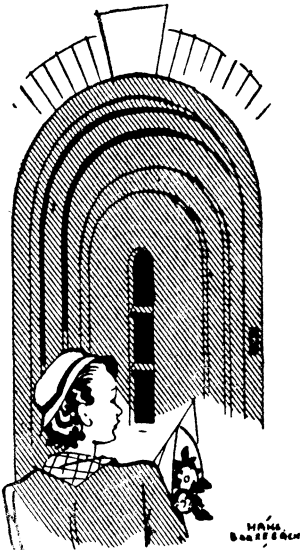
„Best, neem ik de mijne wel mee.”

„Zwa Brett'ln a fruriger Schnee, juchee! das ist ja mei höchste Idee!” galmde Els luidkeels.

„Hoe kom je aan dat schone lied?”

„Een Tiroler deuntje, waar Jet ons verleden jaar stapel mee maakte. Brett'ln zijn „de latten” doe daar je voordeel mee. Jet komt een avond om ons in te lichten wat we mee moeten nemen. Vooral geen overtollige bagage, zegt ze, en geen gewaden, want je zit bijna de hele dag in je skipak. Zeg, d'r wordt gebolen, hoor je niks?”

„Kijk eens uit het raam, als 't een saaie sijs is laat dan maar bellen.”

Els boog zich voorzichtig uit het raam.

Els boog zich voorzichtig uit het raam.

„Hangt van de smaak af,” zei ze dan.

„Wie?”

„Toet”.

„Doe niet zo daas, gooi de sleutel even naar beneden.”

„Komt vaak, hè? heeft een bloemenhulde bij zich.”
Els liet de sleutel naar beneden vallen.

„Wat heeft ze een modieus herfsthoedje op d'r oor bengelen! heb jij haar zo gemoderniseerd?”

„Pch, pch, pch!”

„Dáág!” een opgewekte Toet stapte naar binnen.
„Een paar bloemen, Bé. Zal ik ze in een vaas zetten?”

„Graag. Beeldige chrysantjes, zeg. Doe ze in die tinnen kan, wil je?”

„Tòch heb ik 't land,” verweet Els zichzelf.

Bea borg de rol in haar bureau, zei, dat ie, ondanks Els' gekwek, in d'r hoofd gebeiteld zat. Toet kwam weer binnen, zette de kan op de antieke kist.

„Mooi doen die roestbruintjes het tegen die ouwe sjaal,” vond Els. „Zeg, laat jij je haar groeien?” dit tegen Toet.

„Ja, ik wil m'n kondeh weer terug hebben. Ik heb 't land aan dat korte haar.”

„Zal je ook veel beter staan. Keer je hoofd eens naar de muur? wat een leuk profiel heeft zij!”

„O, hemel,” lachte Bea. „Nou krijg jij de eer en het genoegen voor haar te poseren. Van mij heeft ze minstens vijftig schetsen gemaakt. De een nog lelijker dan de ander!”

„Heb jij dan ook een gezicht?” plaagde Els. „Neen, maar alle gekheid op een stokkie, ik heb nog nooit zo'n moeilijk gezicht gezien als dat van jou. Gewoon geen spat rust in! Alles beweegt. Ga daar nou eens wat goeds van maken! En vraag je dan of ze even rustig wil zijn, dan krijgt ze zulke akelige strak-

ke trekken, dat ze wel dertig jaar ouder lijkt."

„Er is ook niet één goeie foto van me," gaf Bea toe. „Weet je, mijn buitengewone schoonheid is nou eenmaal niet weer te geven!"

„Net echt! Toet, mag ik jou eens proberen te ver-
eeuwigen. Je hebt heus een mooi profiel."

„Mij best. Zeg maar wanneer je kunt."

„Hoe ben je in sarong en kabaja?"

„Beulderig!" lachte Toet.

„Ze lacht en ze heeft nog helemaal geen hatelijkheden gezegd," verwonderde Els zich. „Bé heeft waarachtig wonderen aan haar gedaan."

„Wat zul jij je in Tirol te buiten gaan aan schetsen," veronderstelde Toet.

„Dat denk je maar! ik voer geen klap uit! de hele dag op de Brett'ln. Kinderen ik wou dat 't al zo ver was!"

„Hou es stil," zei Bea. „Ik hoor fluiten." Ze boog zich uit het raam. „Heb jij de steutel, Els? 't Is Tom."

De sleutel werd weer naar omlaag geworpen en even later kwam, wat minder dik dan tevoren, Tom naar binnen.

„De drie gratiën!" met hoofs gebaar begroette Tom de meisjes.

„Jullie kent mekaar toch?" vroeg Bea naar Toet wijzend.

„Alias de apotheker," spotte Els en Bea wierp haar een donkere blik toe.

„Alias?" redde Tom de situatie, „je drukt je verkeerd uit, baby, de apotheker in spé!"

Bea had een binnenpretje. Daar had Tom, die voor apotheker studeerde, hun keurig uit gered.

„Is er al thee?" vroeg Tom. „Ik heb woestijn-dorst. Zoute haring gehad om twaalf uur."

„Zal ik even zetten?" vroeg Toet hulpvaardig, maar Bea, Els' donkere blikken ziende, zei, dat ze het zelf wel zou doen.

„Lastig, al die jaloerse mensen,” dacht ze. „En Els, die er vroeger nooit last van had! ik zal haar eens goed onder handen nemen. Dat kan ik niet hebben. Is gewoon een belemmering van m’n vrijheid. Zijn er nog koeken?” vroeg ze, toen ze het waterketeltje aangezet had.

„Ik lig krom!” annonceerde Tom.

Toet, niet wetend waarop dat doelde, keek hem verbaasd aan, want Tom had zich languit neergeworpen op de divan.

„Hij bedoelt, dat ie, iedere cent tienmaal omdraait, vóór ie ’m uitgeeft,” lichtte Els haar in.

„Doe nou niet, of ik zo’n vrek ben!”

„L’avare!” plaagde Bea.

„Van Molière!” liet Els er op volgen.

„De zaak is, juffrouw Numan,” zei Tom op z’n laconieke manier. „Dat ik, sinds dat wicht daar me suggereerde om mee te gaan wintersporten, in een chronische kronkeling lig, om de spie-delen, die ik door noeste arbeid verkregen heb, bij malkander te houden. Maar láát ereis een komen, die zegt, dat Tom Mertens een avareling is!”

„Zeg, Tom,” zei Els. „Ik heb eigenlijk geen spat van die hele auto-toer van je gehoord. Ik spreek je haast nooit.”

„Ik werk, geliefde, niemand ziet of hoort iets van me. Maar die toer met de rijkeluidens? die was, wat ze zo onder toffe jongens emmes plegen te noemen. Ik heb nog een lang niet onaardig douceurtje van de hoge Vrouwe gehad. Zo stil in m’n hand gedrukt met een minzaam glimlachje en „dat is nu nog een apartje van mij, voor de goede zorgen voor King en Kong”. Heb ik me ook effetjes uitgesloofd voor die twee dwarskijkende paleis-woeven! Iedere dag hun bolle ogen uitgewassen, hun gegolfde oorflappen met een fijn kammetje bewerkt en de rest van hun zijige haarpracht met een andere kam. En dan die strikken

achter hun eigenwijze koppen! Wil je wel geloven, dat ik mezelf strikken heb leren maken van de banden, die aan de hotel-slopen bengelden? Als de hoge Vrouwe ze dan zo lekker opgedofd zag, kon ze zo van uit de hoge prijzend zeggen: „Ik kan wel zien, dat u veel van beestjes houdt!” en nou moet je weten, dat ik stierlijk 't land heb aan die opscheppers. Een hond moet een hond zijn, geen opgeprikte ha-rem-dame!”

„O, Tom, wat een schoon verhaal,” lachte Bea. „Dat had gekiekt moeten worden.”

„Wat heb je verder nog uitgericht, buiten de diensten als wagenmenner?” vroeg Els.

„In ieder stadje dat we aandeden kluwetjes D.M.C. 150 gekocht, want de hoge Vrouwe laboreert aan de haakziekte. Waarschijnlijk haakte ze 's nachts ook nog, anders kan ik me niet voorstellen, dat ze zo'n kluwtje zo gauw soldaat maakt. Iedere keer stelde ik voor een dozijn ineens mee te brengen, maar dan keek ze me misprijzend aan en zei hoog: „ik denk nog maar één kluwen nodig te hebben.”

„En de hoge Heer?” vroeg Bea. „Was dat een geschikt type?”

„Een best type, vooral als vrouwlief ter bedde was getogen. Dan kwam ie genoegelijk bij mij zitten en verschalkten we samen veel biertjes. Weet je, dat ie me voorstelde m'n studie er aan te geven en zo'n beetje manusje-van-alles bij hem te worden? Misschien zou het inderdaad tòch veel voordeliger zijn, maar voorlopig voel ik er niet veel voor. In ieder geval,” Tom's gezicht was kostelijk van kwasi-zelfingenomenheid — „bewijst het, hoe ik me bij de brave echtelieden verdienstelijk heb weten te maken.”

Toet had al die tijd, dat Tom aan het woord was, geamuseerd naar hem gekeken. Er was zoiets genoegelijks, zo'n voorgewende branie in hem, vond ze. Ze had ook Bob bij Bea ontmoet en dat was helemaal

geen type, dat haar aanstond. Het laatdunkende, het snobbish doen, 't had haar tegen gestaan. Toet was niet gewend met jongelui om te gaan en ze stond

HANG-
BORGESCH

Waar is de koekerdekoekerde-
koek-koek-koek.

vreemd tegenover hun moderne opvattingen, kroop direct in haar schulp, denkend, dat ze haar wel een onmogelijk, antiek wezen moesten vinden.

De fluitketel annonceerde, dat de thee gezet kon worden en Tom, opspringend van de divan, wenste te tonen, dat hij inderdaad een ma-

nusje-van-alles was.

„Potje warm omspoelen, een schepje de man, dan het kokende water opgieten,” zong hij op theatrale wijze. „En nu.... en nu.... en nu-u-u-u,” een lang aangehouden triller, „in de theemand, in de theemand, in de theemand moet je zijn!”

Toet lachte helder op.

„Wat 'n kwibus, hè? Wij kennen z'n opera-melodiën al,” zei Bea. „Vandaag slooft hij zich extra uit voor jou.”

„Waar is de koek? waar is de koek? waar, waar, waar is de koekerdekoekerde-koek-koek-koek?” trillende Tom onverstoorbaar voort.

Els stond op, greep in de kast naar het trommeltje.

„Leeg!” zei ze dan somber.

„Dergelijke lugubere tijdingen zeg je niet in eens,”

vond Tom. „Daar bereid je iemand langzaam op voor. Hier!” hij wierp een dubbeltje op tafel. „Mijn laatste centen! Zet ze om in twee taretjes.”

„Allemaal een dup!” riep Els, „Een pracht-idee van je.”

Toen de dubbeltjes geofferd waren bood Tom aan de gebakjes zelf te gaan halen.

„Dat zijn van die werkjes, die ik alleen mezelf toevertrouw,” beweerde hij plechtig. „Ik ben er zeker van, dat Els amandelgebakjes mee zou brengen. Die haat ik! Om voor ieder het taartje mee te brengen, waar ie van houdt, daarvoor moet je een groot mensenkenner zijn.”

„Wat een kostelijk type,” zei Toet toen hij weg was. „Daar kwik je helemaal van op. Is ie altijd zo?”

„Ja, die heeft het eeuwige goede humeur. En naast al z’n maldoenen een stoere werker. Ik hoor wel eens van vrienden van ’m, dat ie tot diep in de nacht zit te vossen,” vertelde Bea. „En geloof niet, dat hij aan iets zal meedoen, wat hij niet kan betalen, of, zoals er toch heus een hele hoop studenten doen, geld zal lenen om naar een gezellige fuif te kunnen gaan.”

„Weet je wat zo grappig is?” vroeg Els. „Ik vind dikke mensen een gruwel, maar Tom’s dikte hoort bij ’m, dat hindert je nou helemaal niet. Daar heb je ’m al!”

„Ik ben benieuwd hoe ver z’n mensenkennis reikt,” lachte Toet. „Jullie smaak kent ie, de mijne niet.”

Tom zette met plechtig gebaar het doosje met taartjes neer.

„Waar is de taartschotel? ik wil ze er zelf opleggen, want er zijn subtiele gebouwen bij.”

Bea zette de taartschotel, benevens schoteltjes en vorkjes voor hem neer.

„Ziehier, mijne dames. Voor ieder uwer de taart van uw hart.”

Tom prikte een gembergebakje op, liet het op Toet's schoteltje vallen.

„Gember, ja?” imiteerde hij het Indische accent.
„Enak pedis, ja?”

Toet brulde.

„'t Is of ik mijn moeder's vriendinnen hoor. En uw mensenkennis grenst aan het wonderbaarlijke. 't Is inderdaad mijn lievelingsgebak.”

„Luchtig, fragile, met toch een stevige ondergrond!”

Op Bea's schoteltje belandde een slagroomtaartje, waarvan het onderste gedeelte uit een stevige korst bestond.

„Voor de meest geslaagde flapper van Europa.”

Een appelflap danste op Els' bordje.

„Jongen, zalig!” prees Els. „Ben ik gewoon dol op.”

„En voor Tommetje? Zie, hoe ik mezelf ken! het grootste brok voor 'n beetje centen!” en hij lei een Haagse nunt op z'n eigen bord.

„Bravo!” klapte Els. „Je hebt jezelf overtroffen, Tommy!”

Tom neeg het dikke hoofd ten dank, zeeg dan uitgeput neer op de divan, zwoer, dat ie geen vin meer zou verroeren.

„Wie van jullie breit er een pull-over voor me?” vroeg hij dan plotseling. „Je kunt toch niet wintersporten zonder zo'n geval. Is 't wel? Nou niet allemaal tegelijk.”

„Breien,” zei Bea langgerekt. „Een afschuwelijk werk.”

„Als jullie nou ieder wat doet,” stelde Tom voor. „Een de mouwen, een ander de borst en de derde de rug. Klaar is ie!”

„Krijg je verschillende handen,” zei Els, die haar moeder wel eens zoiets had horen zeggen.

„Is dat een noodwendig gevolg van breien?” vroeg

Tom. „Dan niet doen, hoor! ik zie je al met een grote en een kleine hand!”

„M'n tante is een brei-genie. Als ze niet bridge'd, dan breit ze. Wil ik eens 'n goed woordje doen? Welke kleuren moeten het zijn?” informeerde Toet.

„Tére kleuren, passend bij z'n slanke gestalte,” plaagde Els.

Juffrouw Numan . . .”

„Zeg toch Toet.”

„Best, als u me dan Tom't.”

„T. en T.” kreet Els.

„Is tòch . . .”, lachte Bea.

„Toet, vertel je tante, dat ik haar als ik apotheker ben, levenslang van zoute drop zal voorzien, wanneer ze een wollen trui voor me breit. Ik kom haar zelf bedanken!”

„Daar zal ze een moord voor doen,” veronderstelde Els.

„De kleuren mag ze zelf uitzoeken. Als ze maar geen kanariepieten-geel met paars neemt, want dat staat me beslist niet. Hoeveel kan zoiets kosten?”

„Toet d'r tante zal gek zijn!” lachte Els.

„En als ze nou gek is, wat dan nog? Willen jullie soms even de maten opschrijven? Bé, heb je een centimeter?”

„Heb je ooit zo'n doordrijver gezien?” proestte Els. „Kom hier, nijlpaard, zullen we de maat van je welgevulde corpus nemen,” en Bea de centimeter afgrissend begon ze te meten. „Toet, schrijf op! rug zestig.”

„Bestaat niet,” zei Tom.

„Borst,” ging Els onverstoorbaar voort, „vijf en veertig.”

„Geen verhouding,” bromde Tom. „Toet, kijk jij eens of ze zich vergist.”

Toet nam de centimeter.

„Ik krijg maar 47 voor de rug.”

„Je moet toch op de krimp rekenen,” zei Els wijs.
 „Krijg 't zelf!” schaterde Tom. „Eerst verkeerde handen en dan nog de krimp! Jullie kunt me afge-stolen worden! ik tijd naar „Halt! Jaap!” en koop me er een.”

Maar Toet had rustig door gemeten en haar noti-tieboekje dichtslaand zei ze: „Tante was net om een werkje verlegen, laat die 'm nu maar breien. Je hoort wel van me wat de onkosten zijn.”

„Je bent een aanwinst,” complimenteerde Tom haar. „En nou ga ik verdwijnen, want ik moet wer-ken. Nobeles dames, gegroet!”

„Wacht even, Tom. Ik heb je nog niet gezegd, dat we Woensdagavond allemaal hier samen komen. Dan verschijnt Jet om ons te vertellen, wat we nodig hebben en horen we meteen hoeveel de reis en ver-blijfkosten bedragen.”

„So long!” en Tom, onder het galmen van een schone aria, verdween.

De drie meisjes keken hem lachend na.

„Dat belooft wat, als we in de sneeuw zitten met Tom,” zei Els. „Dan is 't hek volledig van de dam.”

„Veertien dagen geen Engels boek zien!” Toet rek-te zich behagelijk uit. „Wat een weelde.”

„Heb je 't land aan de studie?” vroeg Els.

„Helemaal niet. Maar ik heb van dat ik in Holland ben, aan één stuk door gevost en in mijn vacantes doorgewerkt omdat ik eigenlijk niets beters wist te doen.”

Els keek haar enigszins verglaasd aan.

„Dat iemand in z'n vakantie werkt, daar kan ik niet bij.”

„En jij dan?” vroeg Toet. „Jij hebt toch ook een gedeelte van je vakantie gewerkt!”

„Nou ja, om nog een duitje bij te verdienen voor de reis, wel een bitter beetje, maar toch iets. En daar-bij was 't mijn ideaal om bij een echt gezelschap op te

treden, niet bij dilettanten. Maar eerlijk gezegd, was ik blij, toen de tijd om was en ik naar hartelust kon genieten van de vrije dagen."

"Ik heb een idee, dat ik voortaan ook iedere vacantie heerlijk zal vinden," zei Toet en een dankbare blik gleed naar Bea.

Deze, zoals haar gewoonte was, langs haar sigarettenpijp turend dacht:

"Wat is er betrekkelijk weinig toe nodig om een mens z'n leven een andere richting te geven. Als Toet het stukje uit m'n ring *niet* gevonden had, zou ze nu nog net zo eenzaam en verzuurd zijn geweest als vóór die tijd. Dan zou ze d'r hart niet hebben uitgestort, m'n medelijden niet hebben opgewekt en zouden we haar allemaal een vervelend, hatelijk wicht zijn blijven vinden. Moet je die dankbare blikken van d'r zien! En waarom? Omdat ik, zonder veel opofferingen, een beetje zon in haar leven heb gebracht. 't Is gewoon een veranderd mens! Ze spint als een poes! Ziel! Als ik een erge goeie bui heb, ga ik Zondag ergens met haar heen."

"Wanneer moet je examen doen?" vroeg Els, die, nu ze toch Toet in hun kliekje opgenomen zag, graag het naadje van de kous wilde weten.

"Spreek er niet van, ik krijg gewoon koude rillingen als ik er aan denk. Ik geloof begin Juli."

"Hoe ben je er eigenlijk toe gekomen om Engels te studeren? Ik zou zeker Frans gekozen hebben. Ik ben dol op Frans."

"Ik geloof, dat ik er toe gekomen ben, omdat het enige mens op de onderneming, dat me een beetje vriendelijkheid gaf, een Engelse was. Een ogenschijnlijke koele, gereserveerde vrouw, maar in werkelijkheid erg hartelijk. Waarschijnlijk — dat heb ik pas naderhand bedacht — trok háár *mijn* stugge aard, die wel erg af moet hebben gestoken bij alle bewegelijke drukheid van Maatje's vriendinnen."

„Ik zou best eens naar Indië willen,” zei Els. „Jij niet, Bé?”

„Niet alleen naar Indië. Ik zou de hele wereld willen zien. Reizen is iets zaligs.”

„Indië is prachtig,” zei Toet dromerig. „En ik ben er zeker van, dat ik 't, als ik er ooit weer terug kom, pas in z'n volle schoonheid zal waarderen.”

„Als ik er ooit terug kom?” verwonderde Els zich. „Ga je dan niet terug als je je examen achter de rug hebt?”

„Welneen. Er is daar niemand, die blij zal zijn als ik terug kom.”

„Je vader toch wel,” zei Bea.

„Vader is teveel in beslag genomen door z'n werk. Die mist me net zo min.”

Elk keek zwijgend naar Toet.

„Stel je voor,” dacht ze. „Een vader en moeder, die hun kind niet missen. Als ik acht dagen uit logeren ben, moet je dat stel ouders van mij zien? Die kunnen gewoon de tijd niet afwachten tot ik terug kom en gaan, al hebben ze 't ook nòg zoo druk, naar het station om hun spruit af te halen.”

Er was een warm gevoel in Els' hart.

„Je stond er nooit bij stil, maar 't was toch 'n boffie zo'n stel ouders. Ze zou moeder eens zeggen, dat ze die Toet ten eten moest vragen. Moeder is zo'n heerlijke, huiselijke hen, en 't zou Toet goed doen in zo'n genoeglijk milieu te komen. Want dàt is 't bij ons.”

„Zeg,” zei ze dan, zich naar Toet wendend. „Jij draagt nooit van die mooie Indische sieraden. Heb je die niet? ik zou er mijn armen mee behangen. Ze dragen nu juist zoveel armbanden. En heb je mooie sarongs? ik kom eens op je kamer kijken, als je 't goed vindt. Ik ben dol op al die dingen. Sarongs kunnen zo prachtig van tekening zijn. Mag ik eens aanwippen?”

„Graag. Maar,” er was een bittere klank in Toet's

stem, „je zult er geen Indische dingen vinden. Al wat me aan Indië zou kunnen herinneren, heb ik daar gelaten. Nu voel ik, dat het onzin van me was, want de *herinnering* aan Indië wilde ik niet verbannen, alleen maar al wat ik er door de *mensen* heb moeten lijden.”

Er was op Toet's gezicht weer „de apotheker's-trek”, dacht Els en hartelijk zei ze:

„Sarongs of geen sarongs, *ik* kom! En dan zul je, zo goed ben je niet, voor me poseren. Ik wil nou zo graag op school met iets goeds op de proppen komen en ik heb een idee, dat jouw mooi profiel me tot goed werk zal inspireren.”

„Ik ben geheel tot je dienst,” beloofde Toet. „Misschien kan ik dan onder de hand breien.”

„Breien?” verwonderde Bea zich. „Ga jij soms zelf?”

Een lichte blos overtoog Toet's gezicht, dan zei ze onbevangen:

„Vin-je 't gek, als ik een trui voor Tom brei? Tante zal me er wel aan helpen, maar zelf zal ze 't niet graag doen. Ik vind 'm zo'n aardig type en hij schijnt niemand te hebben, die 't voor hem kan doen.”

„Ik vind 't helemaal niet gek,” zei Bea. „Denk er alleen aan, dat je hem de wol in rekening brengt, want Tom is een vreselijke trotskop.”

„Ga ik meteen wol kopen. Els, loop je even met me mee? Jij hebt zo'n goeie smaak. Hier vlak bij heb ik een wolwinkel gezien.”

„O.K.”

„Denk aan pennen! flinke dikke!” riep Bea hen na.

„Wat scheelt Els?” dacht Til, die aan de overkant van een straat Els zag lopen, 't hoofd naar beneden en geheel in gedachten verdiept.

„Oehoe!” deed ze.

Els keek op, kwam traag naar de overkant lopen.

„Zou ze Rik weer ontmoet hebben?” schoot ’t door Til’s brein, toen ze een bleke Els voor zich zag, met verdrietige ogen.

„Wat is er, Els?” vroeg Til hartelijk.

„Ik ben zo vreschrikkelijk geschrokken,” zei Els.

„Heb je een auto-ongeluk gezien?”

„Neen,” schudde Els haar hoofd. „Verbeeld je, ik zou even naar Door gaan, je weet wel, m’n nichtje en daar hoor ik van het meisje, dat Door in een ziekenhuis ligt.”

„Je bedoelt toch je nichtje de dokter?”

„Ja. O, Til, ze is héél erg, zegt het meisje.”

„Wat is het?”

„Longontsteking.”

„Nou ja, dat hoeft toch niet dodelijk te zijn.”

„Maar het meisje zegt, dat ze héél erg is.”

„Ze overdrijft misschien. Ga vanmiddag naar het ziekenhuis, dan kun je zelf zien hoe ’t er mee is.”

„Ze mag geen bezoek hebben, alleen haar naaste familie.”

„Ze heeft natuurlijk hoge koorts en dan is ’t ook beter, dat ze rust heeft.”

„Zo ellendig, Til, ik was in weken niet bij haar en als ik in de rats zit, hol ik altijd naar haar toe.”

„Elselijn, doe niet zo tragisch. Jij stelt je het allergeestste voor en hele stammen worden toch beter van longontsteking. Ik vind altijd bij die dingen, dat je hoopvol moet denken. We moeten gedachten van kracht naar haar toe zenden, allemaal en helemaal niet denken, dat het niet goed zou kunnen gaan. Toe, kijk niet zo wanhopig en probeer hoopvol te denken.”

„Ik heb zo’n akelig voorgevoel,” zuchtte Els.

„Nonsens, dat denkt iedereen als er ziekte in de familie is en de meeste keren loopt ’t best af en is alle onrust voor niets geweest.”

„Zeg, we zouden morgenavond allemaal bij Bea komen om van Jet te horen wat we mee zullen nemen. Maar als Door niet goed is, dan heb ik er geen zin in. Dan zeg jij 't wel, hè?”

„Door zàl goed zijn en jij komt.”

„Ik hoop 't. Nou, ik ga meteen naar huis, want moeder weet 't nog niet. Die zal zich ook 'n ongeluk schrikken. 't Is haar lievelingsnichtje. Nou, dag!”

Els liep door en Til, haar even nakijkend, dacht: „Daar gaat ze nou, juffertje Luchthart! allemans praats en zó'n klein hartje. Weet je wat, ik loop even naar het ziekenhuis en vraag zuster Hoogeveen te spreken. Die vertelt me wel hoe 't is. Misschien kan ik Els nog een betere tijding brengen. Dat dienst-meisje heeft misschien overdreven.”

't Was een schitterende najaarsdag in begin November en Til, die gewoonlijk fietste, had, gelokt door het mooie weer, bedacht, dat ze best eens een wandeling kon maken.

„Nog goed,” dacht ze, „anders was ik Els niet tegen gekomen.”

Ze liep het Vondelpark door, dat één leven en kleur was, van snappende kleuters, die heen en weer renden in het vrolijke zonnetje.

„Of er geen leed in de wereld bestaat,” dacht Til.

Aan het ziekenhuis gekomen, bleef ze even weifelend staan. „Zou ik wel?”

Zuster Hoogeveen was één van de hoofdverpleegsters en een leerlinge van haar moeder. „Och, de brutalen hebben de halve wereld.”

Ze belde aan, gaf den portier haar kaartje, vroeg, al was het maar een ogenblikje, de hoofdverpleegster van de eerste étage te mogen spreken.

De portier liet haar in de wachtkamer.

Even later, het ritselen van een schort en het vriendelijk gezicht van zuster Hoogeveen, dat haar vragend aankeek.

„Zuster,” zei Til wat haperend, „neem u me niet kwalijk, dat ik u stoer, maar...”. En Til vertelde de reden van haar komst.

„Ja, dokter Bruins? Ze is vanmorgen iets beter. De temperatuur is bijna normaal. Toevallig ligt ze op mijn afdeling en was ik vanmorgen nog bij haar. Is ze

Zuster, zei Til wat haperend

een nacht van uw vriendin? Zo. Tja, 't is natuurlijk een ernstige toestand en we moeten afwachten. Maar in ieder geval is ze vandaag een stuk beter dan gisteren. Zegt u dat uw vriendin maar. Waar leven is, is hoop en de patiënte is nog jong.”

„Als Els zich nou maar vast wil houden aan dat ene gezegde: „ze is een stuk beter dan gisteren” dan kan ze toch wat hoopvoller denken dan straks,”

dacht Til, toen ze naar Els' huis liep. „Eigenlijk zijn die ziekenhuis-berichten altijd wat vaag.”

Maar Els, schoon haar moeder en Til de toestand niet zó somber inzagen, was er toch niet van te overtuigen, dat de ziekte een goede keer zou nemen.

„Ik weet zelf niet wat 't is,” zei ze nerveus, „maar 't is net of er iets akeligs moet gebeuren. Ik zie Door's grote ogen voor me, die soms zo weemoedig kunnen kijken.”

„Ik ken je niet,” verbaasde Til zich. „'t Is anders niet jouw gewoonte, de dingen zo somber te zien.”

„Dat is 't ook niet,” barstte Els los. „Ik weet niet wat me scheelt. Ik voel me ziek, akelig! Alleen maar van narigheid, want gisteren was ik nog zo lekker als kip. O, Til, als 't toch eens verkeerd zou lopen met Door! Je weet niet, hoe we allemaal als klitten aan haar hangen! Neen, hè? jij gelooft 't niet, wel? Zeg je 't om me gerust te stellen, of meen je 't?”

„Ik meen 't,” zei Til met overtuiging.

Maar Els bleef lusteloos, had geen zin in haar werk, zag bleek en leefde alleen maar op, als haar moeder, die dagelijks telefoneerde om naar de toestand van het nichtje te vragen, wat betere berichten gaf.

„'t Is weer minder goed, de temperatuur is plotseling gedaald,” zei haar moeder, toen Els — 't was de negende dag van Door's ziekte — 's middags thuis kwam.

„Is ze . . . ?” Els werd akelig bleek en haar moeder stelde haar meer gerust, dan ze zelf wel meende.

„Welneen, gelukkig niet. Alleen wat minder goed dan gisteren. 't Gaat zo'n beetje op en neer.”

Els, haar teken-portefeuille op tafel gooiend, liet zich neer in een stoel.

„O, moeder, ik ben toch zo bang. De hele dag moet ik er aan denken.”

„Als vandaag nou maar eerst voorbij is. De negende dag moet een kritieke dag zijn.”

„’t Zou toch tè vreselijk zijn! Door, die haar hele leven geblokt heeft. Wat heeft ze eigenlijk aan haar leven gehad?”

„Door zocht de vreugde in andere dingen dan jullie. Ze heeft óók haar geluksmomenten gehad.”

„Die bestonden dan alleen in helpen van andere mensen.”

„Ja, dat was háár geluk.”

„Moeder!” barstte Els los. „Zegt u toch niet wàs! Ze is er toch nog.”

„Gelukkig wel. Maar wind je toch niet zo op, kind! je maakt je totaal van streek. De dingen die komen moeten, komen toch en het geeft niet of we opstandig zijn.”

„O, u weet meer! u *zou* niet zo spreken als u nog hoop had.”

„Ik weet alleen, dat een snel dalen van de temperatuur niet zo goed is.”

„Belt u het ziekenhuis even op. Toe, moeder, *doet* u ’t nu. Misschien zijn er weer wat betere berichten. Ik durf ’t niet. Ik ben zo bang iets te horen. De hele dag ben ik al zo bang. Toe, doet u ’t maar even.”

Met loden schreden ging de moeder naar de telefoon.

„Wat zegt u?” hoorde Els haar vragen en in haar stem was ontzetting.

Toen lei ze de hoorn op de haak en keerde haar bleek gezicht naar Els.

„Moeder? Is ze ...?”

„Ja, kind.”

„O, neen, moeder!” gilte Els. „’t Kan niet! zegt u dat ’t niet waar is!”

Moeder’s armen omklemden haar en Els, woest snikkend, liet haar hoofd rusten aan moeder’s schou-

der, als een klein kind, dat zich bezeerd heeft en troost zoekt bij de moeder.

Zacht over Els' haar strikend dacht ze: „'t Is de eerste maal, dat de dood haar iets weg neemt, waar ze van hield. Laat ze maar uithuilen, naderhand krijgt ze berusting.”

Toen gingen haar gedachten naar die andere moeder, die haar kind moest afstaan. Steviger nog omklemden haar armen snikkende Els, alsof ze zich op die wijze beveiligen kon tegenover het vreselijke, het onafwendbare, dat die andere moeder getroffen had.

„Ik kàn het niet geloven,” weeklaagde Els. „Het kàn niet waar zijn, dat we Door nu nooit meer zullen zien.”

Moeder's hand klopte bedarend op het blonde hoofd.

„O, als je toch alles vooruit kon weten! Nu ben ik in weken niet bij Door geweest. Moeder, ze heeft het misschien zelf geweten, dat ze ... O, wat vreselijk! Denkt u, dat ze het wist?”

„Ik weet het niet, kindje. Ik weet alleen, dat Door het dan onder ogen zal hebben gezien met de kalmte en de berusting die we van haar kenden,” zei de moeder en tranen klonken in haar stem, tranen om het jonge leven, dat vernietigd werd en waarvan zo veel nog te verwachten viel.

„Ik kàn het niet geloven,” dacht Els weer, toen ze enige dagen later, met nog zo heel velen in de aula van het kerkhof stond, het orgel een van Door's geliefde stukken speelde, de kist, bedolven onder een schat van witte bloemen in het midden van de zaal stond.

Els liet haar tranen de vrije loop. Er waren er immers zoveel, die huilden. Ze behoefde zich niet te schamen.

Ze hoorde niet de gevoelvollen, de waarderende

woorden, gesproken door professoren, door Directeuren van Ziekenhuizen waaraan Door haar beste krachten had gegeven, door collega's.

Els zag alleen die kist, waarin Door lag, *hun* Door, die nu nooit meer raad zou geven, nooit meer spottend en dan weer zo mild zou kijken.

Een arm door haar arm.

„Flink zijn, Elsevier!” Til, met ook al betraande ogen.

Als in een droom stapte Els even later in een onafzienbare rij van mensen achter de baar aan.

„Gingen ze nu Door wegbrengen? Het kòn immers niet. Ze liep achter de baar van een ander, van een heel vreemd mens, dat ze nooit gezien had.”

Het grint onder haar voeten kraakte in regelmatige cadans.

„Vreselijk gehoor is dat, al die krakende stappen. O, ik wil weg, ik kan dat laatste niet zien. Til, o Til...”

Aan de ene kant hield Til haar vast, aan de andere Bea, die gekomen was om Els' geliefde nichtje de laatste eer te bewijzen.

„Stil maar,” kalmeerde ze Els. „Straks is het voorbij en kun je weer aan Door denken zoals ze bij haar leven was.”

„Kijk maar niet,” fluisterde Til, toen ze bij het open graf stonden, waarin de kist langzaam naar beneden zakte.

Toen defileerden ze allen voorbij het graf, legden er hun bloemen neer, al de jongeren, die opgeschrikt waren uit hun onbezorgd en vrolijk leventje, omdat ze herinnerd werden aan het onverbiddelijke *Memento Mori*.

's Avonds — Til was bij Els gebleven — zei Els plotseling:

„En tòch heb ik het geweten. Ik heb 't gevoeld toen ik het van het meisje hoorde. En 's nachts toen

ik wakker lag, heb ik heel duidelijk Door's gezicht gezien in een krans van licht."

„Zeg eens even, nu moet je niet ziekelijk doen,” Til trachtte haar stem flink te doen klinken.

„Als je aan één stuk door over iemand piekert, zie je het gezicht plotseling vóór je. Dat heb ik zo dikwijls gehad.”

„Hoor je hoe het plenst buiten? En het stormt! O, Til, en nu ligt ze daar alleen . . .”, Els' hoofd zonk op de tafel en opnieuw barstte ze in tranen uit.

Til liet haar rustig uithuilen. Dan zei ze ferm:

„Zo, juffertje, nou brengen we jou eens fijn in je mandje, krijg je een aspirientje van me en probeer je maar eens lekker te gaan slapen. Als je heel braaf bent, blijf ik nog een uurtje bij je bed zitten.”

„Ik heb zo'n verschrikkelijke hoofdpijn,” klaagde Els, toen ze in bed lag.

„Dan zal ik je eens pidjitten, zul je zien, hoe dat opknapt.”

En Til's lenige vingers masseerden Els' hoofd.

„O, wat fijn is dat! wat geeft dat een ontspanning. Hoe kun je dat zo?”

„Weet ik niet. Ik heb 't eens bij toeval gedaan, toen moeder erge hoofdpijn had en naderhand heb ik 't altijd gedaan en 't geeft moeder steeds verlichting.”

„Mij ook... enig gewoon... je wordt er zo... slaperig van...”

„Goed zo,” dacht Til, toen ze Els' ogen kleiner en kleiner zag worden. „Op het aspirientje zal ze wel stevig doorslapen.”

Ze bleef rustig naast het bed zitten.

„Ze kreunt in haar slaap, Elseviertje. 't Heeft haar erg aangegrepen. Goed, dat ze nu als lichtpunt de wintersport tegemoet gaat.”

Toen Els vast sliep, stond Til behoedzaam op en sloop op haar tenen naar beneden.

„We moeten haar maar allemaal wat afleiding be-

zorgen,” dacht ze, toen ze tegen regen en wind in naar huis reed. „Ze heeft de laatste tijd heel wat doorgemaakt en al spreekt ze er nooit over, toch voel ik wel, dat die Rik-geschiedenis haar ook aangepakt heeft. Misschien heeft ze in het diepst van haar hart toch nog hoop gekoesterd, dat Rik van haar zou gaan houden. Hij wàs dikwijls bijzonder innemend tegen haar. Hij kon zo echt werk van haar maken. Geen wonder, dat ze zich verbeeldde, dat hij van haar hield. Maar nu hij verloofd is, heeft ze toch alle hoop opgegeven. Maar ook dàt zal haar verdriet hebben gegeven. Zo, nu ga ik gauw nog m’n theorie-werk afmaken en dan fijn in m’n mandje. Ik heb razende koppijn. Tenslotte gaat zoiets als die begrafenis van vanmorgen je niet in je kouwe kleren zitten.”

Ze borg haar fiets op, liep vlug de trap op, ging nog even de huiskamer binnen.

„Dag kind,” Til’s moeder keek haar aan met een innige blik in de ogen en even trok ze Til’s donkere kopje naar zich toe.

„Ik geloof, dat onze moeders vandaag extra dankbaar zijn, dat ze hun dochter nog hebben,” dacht Til en ze gaf haar moeder een stevige zoen en een begripend knikje.

„Nou moeten jullie eens goed horen, we gaan dus 24 December met de trein, die ’s middags om ongeveer zes uur — dat kijken we nog wel even precies na — van het Centraal station vertrekt en we reizen ’s nachts door, dat scheelt alweer één kostelijke dag.”

Jet Molenaar, naast Bea op de divan gezeten, gaf inlichtingen over het verblijf in de bergen. Ze was een lang, stevig gebouwd meisje, sportief in kleding en gebaren.

„Els”, ging ze voort, „zit niet zo te staren, maar

luister liever naar m'n wijze woorden. En zeg nou maar niet voor de zoveelste maal, dat je er „verschrikkelijk” weinig zin in hebt, want als de sneeuwlucht je reuk-orgaan — je stevige wipneus — prikkelt, voel je je een ander mens.”

Jet stond op, rammelde haar nicht, die down was en bleef, door elkaar, trok haar mee naar de divan.

„Kijk es hoe roerend! drie vogelijns op één tak!” en Jet lachte haar gezonde lach, waarbij haar mooie, gave tanden te zien kwamen.

Bob, over haar gezeten, maakte bij zichzelf de opmerking, dat dat meisje Molenaar er verduveld aardig uitzag. Geen beauté, maar fris, gezond, levenslustig. En daarbij had ie wel een penchant voor vrouwen met roodkoper haar.

„Nou, daar gaan we dan,” ging Jet voort. „We gaan derde klas, nogal wiedes!”

„Zo'n hele reis derde klas?” klaagde Bob. „Kom je geradbraakt aan.”

„Net goed voor je!” lachte Jet, die al ingelicht was door Els over „het rijkeluis' zoontje”, „precies wat je nodig hebt! komt er een beetje fut in je.”

„Mag ik dan een beetje tegen je aanleunen?”

„Natuurlijk en ik zal je in slaap zingen ook. Ik kan me er nu al op verheugen dit futloos jongmens met sneeuw te bewerken!” lachte Jet satanisch. „We reizen natuurlijk allemaal in ski-pak,” stelde ze vast.

„Hemel, Toet, schiet je tante op met m'n trui?” vroeg Tom.

„Die is bijna af,” stelde Toet hem gerust.

„Wat een vrouw!” zuchtte Tom vertederd. „Houdt ze van kersenbonbons?”

„Kop dicht nou,” gebod Henk, die op de pouffe aan Til's voeten zat. „Zo horen we nooit, wat we aan moeten trekken.”

„Hoe minder bagage, hoe beter,” zei Jet. „En vooral — dit geldt voor het vrouwelijk deel van onze reis-

vereniging — *geen gewaden!* Je blijft het grootste deel van de dag in je ski-pak en 's avonds trek je een rok en een gezellige blouse aan en klaar ben je. Buiten je ski-pak dus een rok en enige blouses, that is all."

„En wij?” vroeg Bob en z'n gezicht stond enigszins benauwd, „geen smoking mee? er zal toch wel gedanst worden 's avonds?”

Jet schoot in een lach.

„Maak je niet onsterfelijk belachelijk! Een smoking is in dit kostelijk oord een onbekend artikel. Je doet 's avonds een gewoon pakje aan en daar dans je in. Wie doet je wat! moet je dat snuit van dat jog zien! Hij gooit z'n reputatie te grabbel door met zo'n troep plebejers te gaan wintersporten!”

„En waaruit bestaat ons ski-pak?” vroeg Bea. „Denk er aan, dat ik geen geld voor dure dingen heb.”

„Je kunt het zo eenvoudig doen als je zelf wilt. Een ski-broek kun je al voor 'n gulden of tien hebben. Een sport-blouse hebben jullie allemaal wel en dan komt er het jasje bij, dat warm moet zijn. Ook dat is niet duur. Verder een truitje zonder mouwen, een ijsmuts — ik bedoel meer zo'n mephisto-kapje, dat helemaal over je oren wordt getrokken, wollen handschoenen, warme wollen kousen en ski-sokken. Je moet denken, die onkosten zijn voor één keer en een volgende maal is alles veel goedkoper. Als je eenmaal geweest bent, ga je weer. Het is gewoon een koorts die je te pakken krijgt, zodra de winter komt. Ik spaar er het hele jaar voor en alle verjaardags-geschenken bestaan uit spietjes voor het goeie doel.”

„Dat hoor je nou van iedereen, die er geweest is,” zei Til.

„Ski-schoenen kopen jullie maar in het dorp zelf,” ging Jet voort. „Veel goedkoper dan hier. En „de lat-ten”? Wie dik in de centen zit, koopt ze daar, de rest kan ze huren.”

„Ik vind, dat we alles uniform moeten doen,” stelde Bea voor. „Dan heeft de een niets mooiers dan de ander.”

„Ben ik helemaal voor!” stemde Henk in.

„Of we geven ieder naar vermogen, doen alles tezamen en kijken hoe ver we dan komen. Ik zeg dit niet uit grootdoenerij, omdat ik nou toevallig een ruim maandgeld van m'n vader krijg, waar ik maar zo weinig van verteer. Ik vind 't alleen economischer ze te kopen, omdat die gehuurde ski's niet zo goed zijn en als we nou ieder jaar gaan is 't toch prettiger ze zelf te hebben”, stelde Bob voor.

„Daar valt wel wat voor te zeggen,” vond Jet. „Laten de twee richards van het gezelschap, Toet en Tom....”

„Vergis je niet,” lachte Bea, „T. en T. zijn in dit geval *niet* voordeliger! Je bedoelt de firma T. en B.”

„Is me dat ook een last,” bromde Jet, die vreesde Tom gehinderd te hebben. „Tom, Bob, je *moet* vergissingen krijgen! Nou dan, laten Toet en Bob het leeuwenandeel betalen en de anderen dit beschouwen als een renteloos voorschot, dat ze het volgend jaar, als er niet zoveel is aan te schaffen, terug betalen. Dan is er geen kwestie van iets cadeau krijgen.”

„Bravo!” applaudisseerde Tom. „Jet, je bent een geboren clubleidster.”

„En wat zegt mijn lieve nicht Els van dit alles?” vroeg Jet, haar arm om Els' hals slaande. „We hebben van jou geen woord gehoord.”

„Ik vind 't allemaal best,” zei Els lusteloos. „Moeder is aan het jumpers breien en ze heeft me de boodschap meegegeven, dat ze er best nog een paar bij kan breien. Jullie hebt de kleur maar op te geven.”

„Voor *mij* ook?” vroeg Bea schalks.

„Voor *jou* ook. En mijn moeder's pennevruchten zijn werkelijk de moeite waard.”

„Kinderen,” zei Jet, „ik geloof, dat ik jullie nu zo-

wat alles gezegd heb wat er te weten valt. Reis en verblijfkosten heeft Els jullie al voorgerekend. O, ja, daar schiet me nog wat te binnen. Crème moet je meenemen, in grote hoeveelheden, want als je fijn in de zon ligt te bakken, dan heeft je huid wel een vetlaag nodig. En, ezel die ik ben, vergeet niet je badpak, want alles ligt in badpak te zonnenbadderen. Wie in het bezit van een plaid is — Tom, ik bedoel Bob, zal wel een bonten dek hebben — die neme hem mee. Prent *dit* vooral nog eens goed in je geheugen: geen overtollige bagage! Bea, denk je aan je koffergramfoon en wat gezellige plaatjes? en geef me nu nog een kopje thee, want m'n keel is droog van het praten. Ik zal nog wel wat vergeten hebben, maar we spreken elkaar nog wel in die tijd."

En toen het kopje thee op was: „Zo — je thee is best, maar nu stap ik op, want ik tijd vroeg ter bedde. Els, ga je mee de weg uit? Dag lui! ik vond het gezellig jullie te leren kennen, ik geloof, dat we het best met elkaar kunnen hebben. So long!" Een breed handgebaar en dan stapte Jet, gevolgd door Els, de deur uit.

Op straat stak ze haar arm door die van Els, voor Jet een ongewoon gebaar. Maar ze vond het anders zo vrolijke nichtje nou toch wat erg putterig en wilde haar wat zien op te beuren.

„Jij moet je eens wat aanpakken, meisje", zei ze dan ferm. „Goeie hemel, we hebben allemaal verdriet om Door, maar we krijgen haar niet terug met treuren en staren en sip kijken. Denk er eens aan hoe ze zelf was. Als één zich door de moeilijkheden heen sloeg, dan was zij 't wel. Pak je eens aan, ouwetje."

„Er is ook zoveel," klaagde Els. „Ik maak me bezorgd over m'n toekomst."

„Zo opeens? en je schiet zo goed op met je werk."

„Wat moet ik uitvoeren als ik het volgend jaar van de school kom?"

„Net wat je je voorgenomen had: boeken illustreren, portretten tekenen.”

„Mooie tijd! illustreren? Ze nemen tegenwoordig allemaal foto-montage. De tekenaars kunnen zich wel ophangen. En portretten? Wie heeft er nog geld om z'n portret te laten tekenen? Een tip-toppie doet even goeie diensten. Zes voor een kwartje!”

„Je overdrijft niet zuinig, dame. Zo erg als jij 't nu maakt, is het niet. Er zijn nog hopen tekenaars, die hun brood verdienen. 't Is niet makkelijk tegenwoordig, dat is 't in geen een vak. Maar voor echte goeie werkkrachten is nog altijd wel een plaatsje. Hard werken, Els, meer dan honderd procent geven, daarmee kom je nog altijd een heel eind. En hard werken helpt je over veel heen. Eigenlijk is 't het beste wat er is, want 't geeft de meeste voldoening. Je zult eens zien, Els, hoe die weekjes in de bergen je zenuwen zullen stalen. Je wordt weer een kei van een meid, help kijken! En nu is het maffen geblazen en stap ik op lijn elf, dan ben ik gauw thuis. Dag!”

Een stevige handdruk, een bemoedigende knik en Jet stapte op een juist aanrijdende elf.

— — — — —

Het was vier en twintig December.

Aan het Centraal Station was het de gewone drukte van met Kerstvacantie gaande reizigers. Menigeen keek nog eens met welgevallen om naar het troepje jongelui in ski-pakken, dat lachend en joelend voor een compartiment derde klas stond.

Verschillende familieleden en kennissen deden hen uitgeleide en er klikte een camera met Blitzlicht.

„Sturen jullie ze op, als ze goed zijn? Hotel „Die Rose”,” riepen verschillende stemmen, nadat het troepje in de coupé was gestegen en vele hoofden boven elkaar uit het portierraam keken.

Nog één kiek van al die boven elkaar hangende koppen, dan gewuif van beide kanten en het in beweging komen van de trein.

„Hè! hè!” zuchtte Jet opgelucht toen ze de stationskap uitstoomden. „We zitten, jongens! Ik heb me vanmiddag lam moeten werken om op tijd klaar te zijn. M'n engel van 'n patroon schenkt me geen uurtje extra. Zeg, Tom, neen, Bob bedoel ik, wat trek je een sip snuit! Zit je wat vreemd op die houten banken? hier, vang!” Ze wierp hem een kussentje toe.

Henk, die tussen Els en Bea zat haakte aan beide kanten een arm in en ze heen en weer trekkend, zong ie — een halve toon te laag, zoals z'n gewoonte was: — „Varen, varen, dat is je ware!”

T. en T. zoals Toet en Tom genoemd werden, zaten naast elkaar.

„Ik kan er nog maar niet over uit, dat jij zelf die mooie trui voor me hebt gebreid,” zei Tom, trots omhoog blikkend naar de grijs gespikkelde trui met zwarte opslagen en kraag. „Mocht ik daarom niet bij je tante komen om haar te bedanken?”

„Natuurlijk niet,” lachte Toet. „'t Goeie mens wist van den prins geen kwaad. Ze heeft me er ook niet mee geholpen, dat deed de brave juffrouw uit de wolzaak. Ik heb dan ook zusterlijk de doos kersen-bonbons met haar gedeeld.”

„En merkte je tante niet, dat je 'm breide?”

„Welneen, die is er haast nooit.”

„Ze was niet aan de trein, wel?”

„Neen,” wat bits zei Toet het, want ze had toch wel het land, dat niemand háár uitgeleide had gedaan. „Ze brengt me niet weg en ze komt me niet halen. Nu kan 't me niet meer zoveel schelen, nu ik jullie allemaal heb.”

Tom nam haar van ter zijde op. Wat kon je af en

toe aan die verbitterde trek op haar gezicht zien hoeveel ze aan liefde tekort was gekomen.

„Lekker warm zit ie,” zei hij dan dankbaar en hij dacht, dat het warme gevoel, dat hem zo plotseling doorstroomde, toen hij keek naar wat Els „Toet’s mooie profiel” noemde, niet alleen was toe te schrijven aan de warme trui.

In een hoekje, als twee parkieten, zaten Til en Els.

„Ik heb niks geen zin,” fluisterde Els en ze keek wat schuw naar Jet, die over haar zat, of die kon horen wat ze zei.

„Ik op ’t ogenblik ook niet. Ik heb een gevoel of er niets in m’n hoofd is. Zo ijl en leeg. Geloof jij, dat de wintersport ons op zal knappen, we ons, zoals Jet beweert, een ander mens zullen voelen?”

„Ik weet ’t niet,” zuchtte Els. „Laten we ’t in ieder geval maar hopen.”

Til schoot opeens in een lach.

„Waarom lach je?” vroeg Els lusteloos.

„Omdat we zo’n paar prachtige portretten zijn om te gaan wintersporten. Eventjes lachen, dame, de kiek is zo klaar!”

„Ja, we zijn een fleurig stel,” gaf Els toe. „Er moet al een heleboel gebeuren, wil *ik* weer de oude worden.”

„Kinderen!” riep Tom, toen ze ongeveer twee uur onderweg waren. „Waar zijn de Zandwiggen? ik heb geewwhonger!”

„Niks ervan,” gebood Jet, die op algemeen verlangen de leiding op zich had genomen. „Je eet thuis om acht uur ook niets. Tegen tien uur worden de sandwiches en de warme thee aangesproken.”

„Ik laat me niet koejeneren!” deed Tom kwasi boos en hij diepte uit z’n rugzak een blikje met koekjes op, deelde met kwistige hand rond.

„’n Plaatje, Bé?” vroeg Bob, nadat ze een poos gezellig hadden gepraat.

„Vooruit maar!” en Bea zette de koffer-gramfoon op het uitklapbare tafeltje, liet de ene plaat na de andere draaien.

„Keulen!” riep Bob, toen de trein langzamer begon te rijden. „Toch vlug, hè?”

„Jasses, als we er maar geen vreemde lui in krijgen!” mopperde Els.

Maar haar angst werd niet bewaarheid. Want, werd enige jaren terug in dit jaargetijde de trein bestormd door mensen, die naar de wintersport gingen, nu bleef alles in het eigen land.

„Als wij in ons land konden wintersporten, gingen we ook niet naar een ander land,” zei Jet, die vertelde van de vroegere bestorming van de trein.

„Net echt,” lachte Tom. „Alle mensen blijven ’s zomers ook in het eigen land omdat we er zo’n heerlijk zee’tje hebben en zulke mooie bossen! Neen, Jet, dat is verstoppertje spelen met jezelf.”

Onder vrolijk gekout, plaatjes draaien, eten, af en toe indommelen, ging de tijd gauw om.

„Bob lijdt inwendig, maar hij houdt zich taai,” plaagde Jet, toen Bob op het einde van de reis wat wit om z’n neus begon te zien.

„Nou,” Bea rekte zich eens flink uit. „’t Is nou bepaald geen appelepap te noemen, zo’n reis derde klas ineens door!”

Maar Jet, die het nu al voor de vierde maal deed, was nog zo fit als wat.

Toen het dag werd en ze zich wat opgefrist hadden, bleek bij de meesten alle vermoeidheid geweken en werd er genoten van het steeds mooier wordend bergachtig landschap.

„Zo,” zei Jet, even vóór ze het stationnetje bereikten waar de treinreis voor hen eindigde. „Pak je bagage bij elkaar en dan uitstappen, jongens!”

Toen de karavaan op het perron stond, commandeerde Jet:

„Naar de auto-bus! het is maar een uurtje rijden en dan staan onze sleedjes klaar.”

Zelfs Til en Els werden uitgelaten, bij het vooruitzicht met paard en slede de hoogte in te gaan.

„O, wat is het hier mooi!” kreet Els.

Toen ze een uur gereden hadden, kwamen ze aan de plaats, waar de sleden klaar stonden.

„O, hoe enig! Moet dat kleine paardje ons omhoog trekken? Er gaan maar twee op iedere slede! Hoe moet 't met onze bagage?”

Alles schreeuwde door elkaar en Jet hield haar oren dicht.

„Kalm nou even!” gebood ze. „De bagage gaat op dat kleine sleedje er achter aan.

Vooruit jongens, help even opladen!”

Maar de koetsiers namen het hun al uit handen en ze hadden niet anders te doen, dan in te stijgen.

„Wij met z'n beidjes,” zei Til en ze trok Els met zich mee. Ze gunde het Henk immers zo graag de sledevaart met Bea.

Heel stil werden ze, de jonge mensen op die tocht naar boven.

„Het is een sprookje,” fluisterde Els en haar ogen keken in verrukking naar de met sneeuw beladen bomen, reuzen, hoog opschietend tegen het blauw van de lucht, naar de kleine woudspleten, met door-kijk op de bergen in de omtrek, naar de steile berg-hellingen, waartegen het bos zich verhief als een leger, dat klaar stond de dierbare grond te verde-digen.

En dan kwamen ze aan het kleine Tiroler dorp, waar ze die tien dagen zouden doorbrengen.

Langs slingerpaadjes hadden de sleedjes ze er heen gebracht.

„Kijk!” Jet's vinger wees naar een zacht glooiende helling waar overal ski-sporen te zien waren en waar-tengeen aan het kleine berghotelletje lag.

Op de verandah's en het terras zagen ze de gasten staan, die hun een vrolijk Ski-Heil toeriepen.
„Net iets uit een operette,” vond Bea, toen ze uit-

Jet werd aangesproken door den Wirt . . .

stapten. „Al die lui in ski-pak daar op het terras!” En uitgelaten riep ze een Ski-Heil terug.

„Dat is het zonne-terras,” vertelde Jet. „Daar liggen we morgen bruin te branden.”

„Zalig!” klonk het als uit één mond.

„Leuk, hé? Al die groetende mensen. Dat is altijd een hele emotie als er nieuwe gasten komen. Over een paar dagen staan wij hier net zo, één en al nieuwsgierigheid naar de nieuwe „nummers” die de sleedjes mee naar boven brengen.”

Jet werd aangesproken door den Wirt, eigenaar van het hotelletje, een gemoedelijken Tiroler, die er enigszins eigenaardig uitzag. Hij droeg een costuum, dat een combinatie was van een soldatenuniform en een sportpak, van groen-grijs laken en waarvan de broek verdween in een paar leren beenkappen. Op z'n tamelijk rood hoofd droeg hij een Tiroler hoedje met een soort scheerkwast erop. Het leek altijd of het hoedje te klein was voor het brede hoofd.

Zwaar, groot, wijdbeens, de handen in de zij, zo stond hij meestal voor z'n gasten. De hoofdschotel van zijn gesprekken vormde „Der Krieg”, die hij als Hauptmann mee had gemaakt en die zo'n onuitwisbare indruk op hem had gemaakt, dat daarbij alles in het niet verzonk.

„Hoe de kat valt, valt ie op z'n pootjes,” zeiden de gasten tegen elkaar, wanneer de Wirt, als een tweede Baron von Münchhausen vertelde van zijn heldendaden tijdens de oorlog.

„Hij liegt de helft,” werd er dan vrolijk gezegd, maar niemand maakte zich er kwaad om, want de ex-Hauptmann was de gemoedelijkheid in persoon en altijd klaar zijn gasten van dienst te zijn.

Achter hem aan sjouwde steeds zijn hond, een goedige herder, die in zoverre in zijn glorieuse oorlogsverhalen deelde, dat hij steeds als getuige werd opgeroepen, en de Wirt, hem over de oren strelend vroeg: „nicht wahr, Russl,' war es nicht so?” waarop de brave Russl instemmend met de goedige ogen knipperde.

Jet werd door hem als een goede, oude bekende verwelkomd.

„Is Isa er nog?” vroeg Jet.

„Selbstverständlich,” zei de Wirt en in z'n handen klappend: „Isa, Isa, komm' mal her!”

Een vrij grote, wat gezette jonge vrouw met helblauwe ogen en zwart haar, in Tiroler dracht, kwam naar Jet toegelopen, begroette das Fräulein onstuimig.

„Ze is hier een Manusje van alles,” lichtte Jet in, toen Isa weer naar binnen was gegaan. „Ze is serviermädel en staat boven al het vrouwelijk personeel. Wat er te vragen valt, vraag je maar aan Isa, die weet overal raad op. Zo jongens, nou gaan we — daar zijn ze hier precies mee, hoor! — eerst ons Meldezettel invullen.”

Achter Jet aan gingen ze naar Isa, die op een blocnote hun naam, beroep en leeftijd invulde.

„Nu wordt als wij boven zijn Isa overrompeld door de gasten, die alles van de nieuwelingen willen weten,” lachte Jet. „Hele veldslagen hebben we geleverd om de blocnote te bemachtigen en dan verdedigt de dikke Isa zich tot ze er bij neer valt.”

„Ik kan niet meer,” steunde Els en ze liet zich neerplonzen op de trap.

„Vooruit, schapen, naar boven!” joeg Jet ze de trap op. „Lekker opfrissen, 'n paar uur liggen en dan koffers uitpakken. Fijn, ik heb dezelfde kamer van verleden jaar! Pfundig, Isa!”

Isa lachte haar brede lach en zei, dat Fräulein Jet een streepje voor had omdat ze stamgast was.

„Hoe willen jullie?” vroeg Jet. „Dit is een kamer voor twee en hiernaast een wat grotere voor drie. Jullie kunt kiezen.”

„Jij blijft op je kamer van verleden jaar en we loten er om wie bij jou blijft. Vinden jullie 't goed?” vroeg Bea.

„Selbstverständlich,” imiteerde Els den Hauptmann.

Til werd door het lot aangewezen Jet's slaapkameraad te zijn.

Toen de meisjes die eerste middag aan het avondeten kwamen, vonden ze in de eetzaal reeds de jongens, die in gesprek waren met den ski-leraar en zijn assistent.

„Een reuze-kerel,” fluisterde Jet, die hem van het vorige seizoen reeds kende, hen in.

Daar kreeg hij Jet al in het vizier en begroette haar hartelijk.

Jet stelde hem voor aan de meisjes.

Lang, gespieerd, in de bruingebrande kop, de blauwe hel-flikkerende ogen, waartegen sterk afstekend het door de zon gebleekte haar, zo stond Paul Lemcke voor hen en de indruk die ze van dezen oer-gezonden, eerlijken Tiroler kregen, was vertrouwen-wekkend.

„Mag ik u meteen mijn assistent voorstellen?” vroeg hij. „Fritzl,” riep hij naar het tafeltje waar de assistent met gasten in gesprek was.

Fritzl, een knappe donkere jongen in donkergroen ski-pak met vuurrode sokken, maakte zijn opwachting, blikte de meisjes met zijn lachende, donkere ogen overmoedig aan.

„Wat een paar verschillende typen,” zei Bea, toen ze allen plaats hadden genomen aan de tafel, die voor hun gereserveerd was.

„O, dat scheelt de dag en de nacht,” lachte Jet. „Met Herr Lemcke is het geen gekheid maken, een uiterst gestrenge ski-leraar. Maar Fritzl, daar lach je je een aap om! dat is net een hongerige hond! aan alle tafeltjes schooit ie wat, let maar op. Dat is de eeuwige hongerlijder, net als onze Tom!”

Toen de maaltijd afgelopen was, kwam de ski-leraar bij ze zitten om besprekingen met hen te hou-

den over de cursus van de volgende dag en werd afgesproken, bij welke groep ze ingedeeld zouden worden.

„Maar eerst gaan we naar het dorp om Brettl'n en zeehonden-vellen te kopen. Het is dus vroeg dag morgen.”

„Zeehonden-vellen?” vroeg Els langgerekt. „Waar hebben we die voor nodig? Daar heb je ons niets van verteld, Jet.”

„Ik heb nog zoveel niet verteld,” lachte Jet. „Ik wilde jullie zoveel mogelijk alles zelf laten beleven. Maar de zeehonden-vellen heb je vooreerst niet nodig. Die zijn onmisbaar als we een tocht gaan ondernemen. En als je een bange hufter bent, heb je ze helemaal niet nodig, want dan blijf je op de Uebungswiese sukkelen.”

Maar Lemcke, die Hollands verstond, zei geruststellend, dat Els het heus wel zou leren.

„Wat treffen we het met de sneeuw,” vond Jet. „Ik hoor van Isa, dat het pas deze week zo mooi is.”

„Ach ja, dat was een wanhoop,” vertelde Lemcke. „Denkt u aan, helpt December hadden we een groepje meisjes-studenten uit Holland en die hebben het wel zó slecht getroffen, dat we geen enkele tocht konden maken. Als de sneeuw niet goed is, is de stemming bij de gasten ook niet goed. We hebben alles gedaan om hun te amuseren, maar er was geen houden aan. Ze wilden weg, hoger op. Nu ja, wat moet men dan maken, niet waar? We hebben ze nog braaf uitgeleide gedaan, zijn in aller Herrgottsfrühe met hen naar de trein gegaan, schön winkie-winkie gemacht. Wat zal men doen, maar de volgende dag lag er een pak sneeuw. Tja, dat zijn zo van die dingen! En mag ik u nu even aan onze andere gasten voorstellen? dat is zo de gewoonte, niet waar, Fräulein Jet?”

„En dan gaan we onze kooien opzoeken,” stelde

Henk voor. „Ik kan niet uit m'n ogen zien van de maf.”

„Dè sneeuwlicht,” constateerde Toet, die ook al haar ogen uitwreef.

„Vooruit, lammeren, laat je voorstellen!” drong Jet aan.

„O, kinderen, wat een zaligheid!” riep Bea uit toen ze allemaal na kennis gemaakt te hebben met de gasten en vóór ze naar boven gingen, nog even voor het huis stonden. „Dat maanlicht op die besneeuwde wegen! Gewoon een sprookje!”

„Dat is 't,” beaamden ze allen en toen gingen ze ter ruste.

De ski-cursus was in volle gang. Iedere morgen werd er trouw geoefend op de Uebungswiese en Lemcke uitte zijn tevredenheid over het troepje sportieve jongelui, dat zich zo snel en goed aanpaste aan zijn Alpine-techniek.

„Is u tevreden over uw Ski-haser'l,” vroeg Jet, die zich deze uitdrukking voor pas beginnende leerlingen nog van hem herinnerde.

„Zeer tevreden,” knikte hij.

„Moet je die mevrouw Heinen zien,” lachte Els, „die durft weer niet.”

„Die leert 't nooit,” stelde Jet vast.

Mevrouw Heinen was de antipathie van het hele troepje.

Ze was een forse, hoog-blonde vrouw, met koel gelaat en al direct had ze haar landgenoten met iets van afkeuring in de ogen bekeken. Haar man was veel sympathieker, kon 's avonds, als z'n wat conservatieve vrouw ter ruste was gegaan genoegelijk met de anderen blijven praten en al danste hij nooit mee,

toch keek hij met genoeg naar het dansen van de andere gasten.

„En dan doet ze nog zo hoog tegen Lemcke,” ergerde Til zich. „Ze kan gewoon geen aanmerking velen.”

„Net zolang tot 't hem verveelt,” zei Jet. „Dan zet ie haar even op d'r nummer.”

Iedere morgen was 't hetzelfde liedje. Als ze een helling af moesten glijden, was mevrouw Heinen bang en verkoos ze boven te blijven.

Maar deze morgen, nadat ze enige schampere opmerkingen had gemaakt, werd 't Lemcke te machtig.

„Nu of nooit!” dacht hij en terwijl hij zijn hel-blonde kop naar achteren gooide met een spotlach op zijn gezicht, pakte hij haar bij de arm en gleed onder de uitroep: „Vereint in den Tod!” met haar de helling af.

Haar man en de andere leerlingen braken in een schaterlach los. 't Was tèn mooi, statige hoge Vrouwe Heinen, die tegen haar wil naar beneden gleed.

Toen ze weer boven kwam zeiden haar opeengeklemdde lippen *hoe* nijdig ze wel was. Resoluut deed ze haar ski's af, liet ze in de sneeuw liggen en ging naar het hotel terug.

Lemcke zat toch wel even in de knoop met het geval, excuseerde zich bij haar man, zei, dat ie haar wat moed had willen geven.

„Al goed, al goed!” wenkte deze en hij had moeite niet nog eens in lachen uit te barsten.

Toen liep hij snel z'n boze vrouw achterop.

„Daar zal wat zwaaien!” voorspelde Henk.

„Arme meneer Heinen,” zei Til. „Lastig als je zo'n hoge Vrouwe hebt.”

Tot ieders vreugde wenste mevrouw Heinen niet langer gebruik te maken van de ski-cursus, hield ze zich hevig beledigd, bleef als de anderen oefenden of een kleine tocht maakten met een miskend gezicht op het zonne-terras liggen doch liet, tot ieders verba-

zing, manlief vrij om met de andere cursisten mee te doen.

„We gaan morgen onze eerste tour maken,” zei Lemcke, toen er acht dagen krachtdadig geoefend was.

Er ging een waar vreugde-gebrul op, want ieder verlangde er naar iets verder te komen, dan tweemaal per dag de Uebungswiese.

Het was een tocht, die in drie verschillende afdelingen werd gemaakt. Eén, de minst hoge en zware, was voor de beginnelingen, waartoe zij behoorden, en dan was er nog groep A en B. Jet behoorde bij groep B. en ze wilde er eerst niet van horen mee te gaan met deze groep, en liever alles gelijk op met hun eigen groepje te doen, maar Lemcke en de anderen hielden net zolang aan, tot ze met groep B, mee ging.

„Nu begint 't pas echt te worden,” juichte Els, toen de volgende morgen de drie groepen op weg gingen.

De sterkste werd geleid door een Bergführer, de tweede door Lemcke, hun groep stond onder de hoede van Fritzl', die volgens de jongens een apart vermogen bezat hun de sigaretten uit de zak te kijken.

Isa had alle touristen een goed verzorgd lunchpakketje meegegeven, dat bestond uit enige Semmel'n met vlees en kaas, een reep chocolade, een sinaasappel en een mandarijn.

Tom zei, dat ie er niet half genoeg aan had en Jet troostte hem met de verzekering, dat ze daarboven nog wel 't een en ander konden krijgen.

„Zwa Brett'ln a g'fruriger Schnee, juchee!”

Helder klonk het Tirolerliedje op toen ze door een prachtig diepbesneeuwd bos langs een bergpad naar boven klauterden. Fritzl bood aan, wanneer een van de dames moe werd, de Brett'ln op zijn schouders te laden.

Het uitzicht op de bergen was nog versluierd, en de lucht koud en grauw.

„Straks komt de zon!” troostte Fritzl, maar niemand had behoefte aan troost, want deze eerste tour gaf hen zoveel blijdschap, dat ze het gemis aan zon niet voelden. Maar toen allengs de nevel optrok en de klare wintermorgen al begon door te schemeren, toen de eerste zonnestralen de bergen beschenen, zodat het was of de toppen ervan in brand stonden, toen de vogels in het bos begonnen te kwinkeleren, toen kwam in hun harten, die juiching, die grote blijdschap, die zich uit in zingen en jubelen.

„De lichte wolkjes aan de bergwanden voorspellen mooi weer,” vertelde Fritzl. „Het wordt een wonder-schone dag!”

Na ruim anderhalf uur gestegen te hebben, waarbij drie paar ski's door vermoeide dames op Fritzl's stevige schouders geladen werden, streken de beginnelingen neer voor een ski-hut, terwijl de twee andere groepen verder stegen.

De ski's werden losgemaakt, rugzakken en jasjes erover heen gelegd en de hele groep legde zich te stoven in het al koesterende zonnetje.

„Kinderen! wat is het leven mooi!” riep Tom onstuimig uit. „Ik voel me tot grote dingen in staat!”

Uit de hut kwamen twee jongens, die thee, sinaas-appelen en chocolade verkochten.

„Val aan!” gebod Tom. „Ik fuif op chocolade!”

„En ik op theel!” zei Bob.

„Dan kan ik wel niet minder, dan de sini's, zoals Bea altijd zo liefelijk kweelt, voor mijn rekening te nemen. Vang, Bé!” en Henk gooide haar een sinaas-appel toe.

„Op de punt van onze zakmessen, dat is een keurig werp- en vangspel,” stelde Tom voor.

„Ik ben te lui,” zei Bob. „Geef ze mij zo maar.”

„Ah! Jet is weg, nou durft ie weer futloos te worden,” plaagde Els en enige sinaasappelen nemend, bekogelde ze Bob er mee, die opvloog en Els een af-

wassing in de sneeuw gaf, waaruit ze rood als een kreeft te voorschijn kwam.

Fritzl', die zich bij Toet en Tom had neergezet, wetend dat hij zijn aandeel in chocolade en fruit niet kon mislopen, ried aan, rustig te blijven liggen, want ze zouden na een half uur rust nog wat hoger klauteren, om daar de twee groepen af te wachten en gezamenlijk naar beneden te stuiven.

„Zal het niet griezelig zijn, zo'n eerste afvaart?” vroeg Toet.

„Ski-Haserl'!” plaagde Fritzl' en zijn brutale ogen blikten overmoedig in de hare.

Tom schoof 'n beetje dichtër naar Toet. Het brutale kijken van Fritzl' had hem al eens meer gehinderd. 't Leek of die knul een voorkeur voor Toet had. Altijd kroop hij vlak bij haar.

„Wees maar niet bang. *Ik* ben toch bij je,” zei hij zacht.

Toet keek even verward op. Wat was er voor een bijzondere klank in Tom's anders zo luidruchtige stem.

Ze ontmoette zijn ogen, die eerlijke, trouwe kijkers en er kwam iets zó vreugdevols in Toet's hart, als ze nog nooit in haar leven gekend had.

Tom, zich nog meer naar haar overbuigend, nam haar hand en streelde die zachtjes, toen, verlegen over zijn eigen doen, zong hij kwasi-spottend: „Wie eiskalt ist dein Händchen”.

„Tom, houd op!” tierde Bea. „Je zingt weer zo vals als een kat!”

Maar voor Toet klonk zijn lied zuiver en ze liet haar „eiskalt Händchen” vol vertrouwen in de zijne rusten.

„Fritzl'!” riep Bea, die onmiddellijk had gezien, hoe nijdig Tom hem aan had gekeken, toen hij zoo dicht naast Toet had plaats genomen. „Kom eens hier zitten en vertel ons wat van jullie beroemde Föhn-wind

en van de lawinen. Is dat werkelijk zo vreselijk als wij in de couranten beschreven krijgen?"

„Wat moet dat jog nou weer hier?" mopperde Henk, die zich naast Bea had neergelaten. „Hij zat daar best!"

„Arme Fritzl'," lachte Bea. „Hij is overal teveel."

Maar Fritzl' voelde dit helemaal niet zo aan, zette zich gemoedelijk bij Bea en Henk neer, nam de sigaret, die Bea hem toestak, gretig aan.

„Ja, de Föhn-wind," vertelde hij dan. „Dat is iets heel ergs. Dat ziet zo vreeslijk aan, niet? Grauwe wolken jagen over de bergen, tot ze er uitzien als grimmige spook-gestalten. De sneeuw ziet helemaal vaal. Bomen zwiepen heen en weer, worden gekraakt. Alles, alles vernielt de Föhn in ons mooie bos. Gierend en huilend, alles om zich heen voor zich uitjagend, overal verschrikking brengend."

„Ik zou 't toch wel willen meemaken," zei Bea, die belangstellend geluisterd had. „En de lawinen?"

„Sjt!" gebod Fritzl', „daar spreekt men niet over als men onderweg is."

„Bijgelovig?" plaagde Bea.

„Nu, ja," zei hij een beetje verlegen. „Jetzt musz ich mich doch um die and'ren da d'rüben kummer'n," en Fritzl' stond op en ging naar Els en Til, die met Bob wat verderop lagen.

„De hondsvot gaat z'n aandeel bij hun halen," spotte Henk.

„Och, 't is wel een leuk jog," vond Bea.

„'n Sympathieke schoft," bromde Henk, die hem van het begin af aan niet uit kon staan.

Bea lachte eens.

„Waarom lach je nu eigenlijk?" vroeg Henk geprikkeld.

„Omdat jullie mannen zo hopeloos jaloers zijn. Allemaal! Jullie, kunt gewoon niet hebben, dat een andere man er aardig uit ziet."

„Welja, dat kunnen we best hebben. We kunnen alleen niet velen, dat jullie vrouwen direct ingepakt zijn door een paar brutale ogen.”

„Dat zijn we niet. We vinden dien Fritzl' een leuk jog en hij danst goed, maar verder nemen we 'm voor wat ie is: een gewone boerenjongen met een vernisje beschaving. We amuseren ons met z'n eeuwige honger en z'n listige manier om wat los te krijgen van de mensen, verder niets. Maar jullie knoopt er direct weer dingen aan vast, die niet bestaan. 't Is juist zo heerlijk rustig, dat we geen van allen een flirtation hebben en alleen maar genieten van deze zalige dagen.”

„Nou,” zei Henk, olijk naar T. en T. kijkend. „Dit stel....?”

„O, dat is geen flirtation, dat loopt op een oerdegelijke verlovings uit, daar kan je zeker van zijn. Ik ben blij voor Toet.”

„En ik benijd Tom.”

„Waarom eigenlijk? Als je verloofd bent is 't uit met je heerlijke vrijheid, dan ben je zo echt gebonden aan elkaar.”

„Nu, daar zou *mijn* aanstaande vrouw geen last van hebben. Die zou 't grootste deel van de tijd haar „heerlijke vrijheid” hebben.”

„Ja, da's waar. Nou misschien voelt Til er wat voor.”

„Bea, doe niet zo ongelofelijk flauw. Je weet heel best, dat er niets anders dan een echte kameraadschap tussen Til en mij is.”

„Wat fleuren die Til en Els hier enig op, hè? Moet je ze zien stoeien met Tom! net drie jonge honden. 't Is toch net zoals Jet 't voorspeld heeft: de berglucht maakt een ander mens van ze.”

„Ja,” zei Henk onverschillig, terwijl z'n kaakspieren heftig bewogen. „Wat praat ze er weer netjes over heen,” dacht hij. „Nou maar niets verder zeg-

gen, Henkie, anders bederf je weer wat er die laatste weken goed is gemaakt."

En rustig zei hij:

„Ja, 't is iets heel aparts, deze wintersport. Het maakt, dat je weer merg in je botten krijgt."

„Daar komen ze aan!" riep Fritzl', na hoger op te zijn gegaan en na weer een poos van rustig liggen, en hij wees naar de hoogte waar poeierwolken van sneeuw

Daar komen ze aan! riep Fritzl'

opstegen, en ze de skiërs als zwarte stipjes zagen.

Naar sneeuw en zon.

„Prachtig!” juichte Els enthousiast. „Straks stui-
ven wij ook zo naar beneden!”

„Ski's aangespen!” beval Fritzl' en zodra de beide
groepen hen voorbij gesuizeld waren, kwam ook voor
hen de afvaart.

Eerst nog in kleine, vlugge wendingen, zwaaien en
sprongen, dan in suizende, juichende vaart, als een
vogel door het luchtruim, de vrije hellingen af.

In de ski-hut, waar ze thee hadden gedronken was
het weer verzamelen en daar had de baas een soep
gebrouwen die, volgens Tom „de schoonste dag zijns
levens” was. De soep, uit grote pannen opgeschept,
werd verzvolgen, want de sneeuwlucht en de inspan-
ning van het stijgen en dalen hadden hongerige ma-
gen gemaakt.

„Jammer, eeuwig jammer, dat mijn vrouw zoiets
niet meemaakt,” zei meneer Heinen, die opeens be-
rouwvol aan de hoge Vrouwe dacht, die nu eenzaam
in het zonnetje lag te bakken.

„Waarom pakt uw vrouw zich ook niet eens aan?”
vroeg Ida Brenner, net als Jet een stamgast, die
iedere winter terug kwam om te skiën en enige da-
gen geleden aangekomen was. „'t Zou haar wat op-
gewekter ook maken. De mensen weten niet hoe
broodnodig lichaamsbeweging in de openlucht voor
hen is. Ons klimaat is er niet geschikt voor, maar
anders moesten mijn leerlingen altijd in de vrije na-
tuur oefenen. Er bestaat niets beters.”

Ida Brenner was masseuse en had een inrichting
voor Fysische Therapie, gaf les in 2 soorten gym-
nastiek, hygiënische en aesthetische. Haar clublessen
voor dames en kinderen hadden een grote bekend-
heid.

Til, die naast haar zat, nam haar eens van terzijde
op.

„Wat een wilskracht spreekt er uit die kop,” dacht
ze en geïnteresseerd bleef ze kijken naar de energieke

kop met het dikke, golvende, al wat grijzende haar, de wakkere ogen. „Ze is niet zo jong meer, misschien loopt ze wel naar de veertig, maar wat een vitaliteit, wat een lenigheid! Ze is de beste ski-loopster van groep A.”

Als voelde Ida Brenner Til's blik, zo keek ze plotseling op, regelrecht in Til's starende ogen.

„Was 't fijn?” vroeg ze vriendelijk. „Uw eerste afvaart, is 't niet?”

„Ja,” knikte Til. „'t Was niet te zeggen heerlijk.”

„Niet bang geweest?”

„Bang?” Til lachte. „Waarvoor zou ik bang zijn. Je kunt maar éénmaal je nek breken en als je 'm breekt wat dan nog?”

„Hé, hé! wat zijn dat voor sombere geluiden op zo'n blijde dag!” schertste Ida Brenner. „Kind, je bent nog piepjong, mag jij zo zorgeloos over je nek denken? Ik kan je verzekeren, dat *mijn* nek me heel dierbaar is en ik van harte hoop, dat ie nog jarenlang m'n bol mag dragen.”

„Kijk die levendige ogen twinkelen, terwijl ze dat zegt,” dacht Til en Ida Brenner werd haar zeer sympathiek. „Stromen energie gaan er van haar uit. Ik wou, dat ze er mij wat van kon geven.”

„Willen wij vanavond, als de anderen dansen, 'n babbeltje samen houden?” vroeg Ida. „Ik wil eens weten, waarom jij zo weinig waarde aan dat slanke halsje hecht.”

„Graag,” zei Til dankbaar.

Ze wist niet, dat Jet daags tevoren, sprekend over de verschillende jongelui, Ida attent had gemaakt op Til's vaak zo weemoedig wezen.

„Jij bent net een mens om haar eens een reuze duw te geven,” had Jet gezegd.

„Ik zal 't proberen,” beloofde Ida, die nooit een gelegenheid voorbij liet gaan, om anderen te helpen.

Toen het laatste bord soep uit de pan was ge-

schept, er om geloot was wie het hebben zou, drong Fritzl' aan op de tweede afvaart en weer stoven ze naar omlaag en werd voor de tweede maal halt gemaakt, nu in een Gasthof, waar ze zouden wachten tot Lemcke met groep B. aan zou komen.

Het was een alleraardigst gezicht, al die sportieve bruingebrande skiërs, die zich genoeglijk schikten om de enorme wit stenen kachel. Het was één gezoem en gelach, terwijl de gesprekken grotendeels liepen over het genotvolle skiën van die dag.

„Wat een kostelijke verbroedering toch,” zei Tom. „Ik geloof, dat je elkaar nergens zo na komt, als in die reine, witte natuur, bij een sport, die wel de mooiste van alle sporten is.”

„Genieten van „de romantiek van de witte bergen”, plaagde Bea. „Weet je 't nog Tom, toen we met ons husje aan het Kalfje zaten?”

Toen Paul Lemcke met groep B. verscheen, was de gelagkamer overvol en kakelden allen zó dooreen, dat men zijn eigen woorden niet kon verstaan.

Na een kort oponthoud gaf Lemcke het sein tot de laatste afvaart.

Het was een majestueus gezicht, al die skiërs van de hellingen te zien stuiven. Groep A. en B. zelfbewust en zeker; de groep beginners vol durf, maar nog niet zó vertrouwd op „de latten” als de twee andere groepen. Het was voor hen een altijd weer oppassen om niet tegen anderen aan te stuiven.

Alles verliep prachtig, tot even vóór de aankomst. Juist op dat moment kwam Bea te vallen, waarbij ze met de enkel van haar linkervoet onder de ski van haar rechtervoet geraakte.

Het gaf een hele consternatie en Fritzl' droeg er zorg voor, dat die achter haar kwamen niet over haar heen zouden vallen.

Henk was al direct bij haar.

„Heb je pijn?” vroeg hij, toen ze, geholpen door hem en Fritzl' probeerde op te staan.

„Ja, wel een beetje. Ik kan er niet op staan.”

„We zullen haar wat aan de kant leggen en dan zal ik Lemcke waarschuwen,” zei Fritzl'. „Gelukkig maar, dat het zo vlak bij huis gebeurde.”

Maar Lemcke, die gezien had, dat er wat gebeurd was, kwam al naar hen toe geklauterd, achter hem aan, Ida Brenner.

„Stil laten liggen,” gebod hij, toen hij hoorde hoe Bea gevallen was. „Ik ga gauw naar het hotel en kom met een slede terug.”

Bea werd warm ingestopt en allen boden ze aan bij haar te blijven. Maar Ida Brenner joeg ze naar beneden en bleef met Henk bij haar.

„Als ik m'n enkel maar niet gebroken heb,” klaagde Bea.

„Zo'n vaart zal 't niet lopen,” troostte Ida haar.

En toen Bea even later voorzichtig in de slede gezet werd, zei ze, en er waren tranen in haar stem:

„Van skiën zal in ieder geval wel niets meer komen. En ik vond het zo'n grote zaligheid.”

Bea die op huilen stond! Het sneed door Henk's hart en hij zou, dacht hij, graag alles geven wat hij bezat om te maken, dat ze weer kon skiën.

„Afwachten maar,” troostte Ida nogmaals. „Wie weet hoe 't meevalt.”

En Fritzl' zei bemoedigend: „Na, wenn schon, denn schon! In de zon liggen en lekkere kostjes krijgen is ook zo kwaad niet.”

Waarop Bea alweer moest lachen.

Bea hief haar mooie, donkere ogen op naar den dorpsdokter.

„Is er helemaal geen hoop, dat ik nog op ski's

kom? Als er toch niets gebroken is en alleen maar een lichte kneuzing, dan kan 't toch zo lang niet duren."

"Niks zu machen!" sneed de dokter direct alle hoop af. Maar als om haar te troosten liet hij er op volgen: „Als u een paar dagen rust houdt en das Fräulein Brenner u dan masseert, kunt u misschien nog op de afscheidsavond mee dansen. Nu maar goed in de zon liggen en het been stil houden."

Bea, als een stout kind, stak haar tong uit toen de dokter zich omgekeerd had.

"Niks zu machen!" imiteerde Els hem en ze liet eveneens een gezonde, rode tong zien.

"Net twee kinderen van tien jaar!" plaagde Ida Brenner. „Nou, meissie, we zullen een van je ridders ontbieden en dan wordt je naar het zonne-terras gedragen. Je kunt nog net twee uurtjes genieten van de zon. Daarna wordt het te koud en sjouwen ze je wel naar binnen."

„Ik kan best op één been hinken," zei Bea knorrig.

„Kun je ook wel, maar niet de trap af. Zoet dus maar."

Even later kwam Henk al naar boven gesneld.

„Waar ligt de lieve last?" brulde hij in het portaal.

„Hierol!" kraaide Els terug.

„Hup zei Kees!" en Henk tilde haar als een veertje op, droeg haar in z'n sterke armen naar het zonne-terras.

„Die bidt de hemel, dat ze nog een poosje gedragen moet worden," lachte Els naar Toet.

Mevrouw Heinen, die in een ligstoel lag en zich door haar man het relaas van hun mooie tocht liet vertellen, keek spinnig op, toen Bea, gedragen door Henk en met een heel escorte achter zich, behoedzaam neer werd gelegd.

„Malle vertoning," bromde ze. „Waarom moet die jongen dat wicht dragen?"

„Ze heeft haar enkel immers gekneusd.”
„Dan kan ze toch op één been lopen,” mopperde
zijn vrouw door.

Henk tilde haar als een veertje op ...

Maar haar man, een brave veertiger, herinnerde
zich zijn eigen jeugd en begreep volkomen, dat die

aardige, stoere jongen zich dat bekoorlijke vrachtje niet liet ontnemen. Hij vond het echter beter dit zijn strenge ega niet te zeggen.

„Al dat moderne gedoe van dat troepje bevalt me helemaal niet,” zeurde mevrouw voort. „Stel je voor, Heinen, dat *wij* dochters in die leeftijd hadden. Zouden we ze dan zo zonder geleide, jongens en meisjes met elkaar, naar de wintersport laten gaan?”

Meneer lachte een weemoedig lachje. Hij had zo graag dochters gehad. Dochters, die hem als een vaderlijke vriend zouden beschouwen en gezellig, arm in arm wandelingen met „Paps” gingen maken.

„Waarschijnlijk zouden die dochters dan ook niet gevraagd hebben of wij ze wel *lieten* gaan, maar ons, zoals de jeugd van tegenwoordig dat doet, geannonceerd hebben, dat ze gingen.”

„Dat had *ik* dan zeker *nooit* goed gevonden,” zei z’n vrouw kemphanig. „Stel je voor!”

„Och,” even streek z’n blik over de frisse, bruingebrande jonge mensen, die zich om het interessante meisje in de ligstoel gegroepeerd hadden. „Och,” zei hij dan langzaam. „Wat steekt er voor kwaad in? Ze gaan prettig en onbevangen met elkaar om. Het lijkt me een gezonde kameraadschap. En of ze nou in badpak zijn, of in tot de hals gesloten jurkies, ze blijven sportief en gezond. Heus, vrouw, erger je er niet zo aan, er steekt hoegenaamd geen kwaad in.”

De hoge Vrouwe stak nijdig een gebloemd parasolletje op en keerde haar hoofd van de jongelui af.

Maar de volgende dag ergerde ze zich nog meer, want toen gingen alle gasten van „die Rose” weer een tocht ondernemen, behalve zij, dat malle wicht, en die onbehouwen jongen.

Want Henk had onomwonden gezegd, dat hij niet het minste plezier in de tocht had en veel liever Bea gezelschap bleef houden.

„Zeg nou niet tegen Bé, dat je niet mee gaat,” had

Til hem gewaarschuwd, „want dan zeurt ze net zo lang tot je toch gaat.”

„Daar heb je gelijk aan,” had Henk gezegd.

Bea had 't niet eens opgemerkt, toen ze kwasi-opgewekt de anderen die gingen, van uit haar ligstoel na wuifde.

Ze pakte een van de tijdschriften op, die zorgende handen, met fruit en andere lekkernijen naast haar neergelegd hadden, en trachtte te lezen.

„De zon is heerlijk,” dacht ze, terwijl ze het tijdschrift lusteloos neerlei. „Maar zo'n hele dag in m'n eentje lijkt me niet gezellig. Hoe houdt dat vervelende mens Heinen het uit?”

Isa kwam eens bij haar, zei, dat het vreselijk jammer was, want dat het juist zo'n prachtige tocht was, die ze vandaag maakten.

En de Wirt kwam wijdbeens voor haar staan, z'n hond als een schaduw achter hem, en vertelde van damals im Krieg, tot Bea er akelig van werd.

„Ik wou, dat ze opvlogen,” dacht ze geërgerd. „Ik lig nog liever in m'n dooie eentje!”

Net toen Bea zich het meest misdeelde schepsel op deze aarde begon te voelen, kwam Henk het terras opgeslenterd. Er kwam een blijde uitdrukking in Bea's ogen.

„Jij?” vroeg ze verwonderd. „Ben jij niet mee gegaan?”

„Neen,” zei Henk, of het de gewoonste zaak van de wereld was. „Ik blijf liever hier. Als ik je ga vervelen, zeg je het maar, dan verdwijn ik naar de Uebungswiese. Moet je die spin aan de overkant zien loeren,” lachte hij. „Ze spint er een hele roman aan vast, daar kan je van op aan! Zonde, 't is zo'n knap wijf om te zien. Als ze niet zo mal hooghartig keek was ze bepaald een beauté! Dag mevrouw, heb je er wat op te zeggen, dat ik liever bij me ouwe vriendinnetje blijf dan mee naar boven te trekken?”

en voel je je nou verongelijkt omdat je man, die véél te goed is voor jou, niet bij je in het zonnetje bleef bakken? dat doe je zeker niet meer als je veertig bent! Wel waar, hoor mevrouw, maar niet als je zo'n zure draak van een hoge Vrouwe hebt!"

„Henk, hou op!" gebod schaterend Bea. „Je zit al die tijd tegen haar te knikken of ze je werkelijk kon horen. Ze denkt vast, dat je stapel bent."

„Ben ik ook," dacht Henk. „Stapel op jou. Maar je zult er geen cent van merken, want dan verkonkelemien ik de boel maar weer."

Hij haalde z'n zakmes te voorschijn, pelde er een sinaasappel mee, verwijderde zorgvuldig alle witte velletjes.

„Alsjeblieft, dame, je sini," zei hij dan.

„Dank je," zei Bea schor. Het trof haar al die zorgen, het niet meegaan met de anderen om harentwille. En Henk, die zo razend op skiën was, het 't beste van allemaal deed.

„Ik wil niet, dat je morgen weer bij me blijft," zei ze dan vastberaden.

„Morgen is weer een dag, zei de bakker en hij bleef hardstikke dood!"

„Ja, praat er maar over heen. Denk je, dat ik zo'n offer maar gelaten aanvaard? Je gaat, en daarmee uit."

„Heb je ons gisterenavond nog horen brullen?"

„Nee, ik heb geen geluid gehoord, ik viel direct in slaap. Waarom hebben jullie zo gelachen?"

„Omdat we lange Hans zo'n beste kool hebben gestoofd."

Lange Hans was de gendarme van het dorp, die iedere avond, wanneer er gedanst werd en de klok twaalf uur had geslagen, in de deur-opening van de gezellige eetkamer kwam staan, z'n hakken tegen elkaar sloeg en „Polizeistunde, meine Herrschaften!" riep.

Wat beteekende, dat de muziek moest zwijgen en de lichten gedoofd moesten worden. Het was iedere avond dezelfde vertoning en Fritzl', die gitaar speelde, plonke-plonkte ongestoord verder, Alois, de tweede assistent van Lemcke bracht evenmin z'n „Schifferklavier" tot zwijgen en alles danste rustig door, totdat ten tweede male lange Hans z'n „Polizeistunde, meine Herrschaften" liet horen, maar deze keer wat nadrukkelijker nog dan tevoren.

En steêvast was er dan het even praten met elkaar van de danslustigen en het maar besluiten tot betalen van „Hockergeld", dat bestond uit één Schilling per man, waarvoor men zich dan het recht kocht om te blijven „hokken".

In welke kas dit geld terecht kwam, wist niemand, maar er was niet één die er zich om bekommerde, de hoofdzaak was dat men door kon gaan met „gezelligheid te plegen".

„Ja," zei Henk, „we hebben hem kostelijk bij z'n neus gehad! we hadden geen van allen zin het Hockergeld te betalen. We hielden dus op met dansen, de muziek zweeg en Isa draaide de lichten uit. Toen zijn we met z'n allen in de keuken gekropen, net zo lang tot lange Hans een eind weg was. Fijn weer de lichten aan, gitaar en harmonika aan het spelen, das Hänchen aan het kwelen van één van z'n sentimentele liedjes en wij aan het dansen.

Na een half uur komt Isa naar binnen gestoven. „Lichten uit! lange Hans komt voorbij!" De leperd had 't zaakje niet vertrouwd en kwam z'n tweede ronde maken. Toen hebben we 't niet verder doorgezet, want we waren toch ook wel moe en vandaag is 't weer een vermoeiende dag."

„Behalve voor jou!"

„Behalve voor mij," stemde hij toe. „Ik rust vandaag op m'n lauweren."

„En Els heeft gisterenavond een heerlijke verras-

sing in d'r bed gevonden, hè? Heb je haar niet horen gillen?" vroeg Bea.

„Neen, niks gehoord. Was er een muis in d'r bed?"

„Je zult 't niet weten! hou je nou maar niet zo onnozel."

„Waarachtig, dat ik er niets van weet."

„Nou, ze stapte in bed en toen ze zich neer liet ploffen, voelde ze iets ijskoude aan haar voeten. Een ijspegel van een meter lang en dikker dan een mansvuist! Natuurlijk hebben jullie Isa omgekocht, die even vóór het slapen gaan in d'r bed te leggen."

„Kostelijk, zeg! maar ik weet er werkelijk niets van. Ik heb een idee, dat „das Hännchen" haar die kool gestoofd heeft. Die twee putten zich uit in het mekaar streken doen."

„Aardig type, hè? ik hoop maar niet, dat Els haar hart aan hem verliest."

„Na, wenn schon, denn schon," zou Fritzl' zeggen. „Wat is er tegen?"

„Dat „das Hännchen" een ontzettende flirt is en van de een naar de ander fladdert. Els komt net zo fijn over alle narigheid die ze had, heen."

„Maak je geen zorgen. Els heeft hem heus wel door. Ik moet altijd lachen over die moederlijke bezorgdheid van jou voor Els. Je doet net of je stukken ouder bent, dan zij."

„Ik ben toch een paar jaar ouder."

„Nou ja, wat scheelt twee of drie jaar op onze leeftijd?"

„En toch heb ik altijd 't gevoel of ik haar zo'n beetje moet bemoederen. Els is net 'n kind om met vlag en wimpel overal in te vliegen en daar wil ik haar zo graag voor behoeden."

„Kun je toch niet. 't Leven moet haar wijzer maken. Láát ze zich 'n paar maal stoten. Ook niet erg. En of ie nou Hännchen, of Rik, Pietje of Klaasje heet, dat doet er niet toe. Ze moet haar reeks ontgooche-

lingen hebben en dan is ze misschien pas rijp voor de liefde met een grote L.!”

„Best mogelijk,” zei Bea en ze liet haar hoofd behagelijk in de stoel rusten en dacht, dat ze zich eigenlijk nog nooit zo kalm, zo weldadig gevoeld had als vandaag op het zonne-terras, met over zich de besneeuwde bergen en naast zich zorgende Henk, die maar één gedachte had: ’t haar naar de zin te maken. O, ’t leven was goed, zelfs met een gekneusde enkel!”

„Verveelt ze zich met me?” vroeg Henk zich af, toen ze een tijdje bleef zwijgen.

„Plaatje draaien?” stelde hij voor. „Dan haal ik je gramfoon even van boven.”

„O, neen, laat,” wuifde Bea’s hand afwerend. „Die stilte is juist zo zalig.”

Hadden ze een uur gezwezen? Twee uur? Henk wist het zich niet meer te herinneren. Alleen dacht hij, dat in Bea’s ogen nooit *die* uitdrukking was geweest als toen ze, opgeschrikt door het luiden van de etensbel, plotseling zei:

„O, wat jammer. Is het al zó laat? Dit was de dag der dagen, Henkiel!”

En Henk, achter haar lopend, toen ze naar de eetzaal hinkte, dacht:

„In een paar uur zwijgen, kom je elkaar dikwijls nader, dan in een dag praten. Nou oppassen, jong, en niks bederven. Geen munt willen slaan uit een tedere stemming, die misschien de sneeuw en de zon geldt.”

’s Middags had Henk op Bea’s aandringen een stevige wandeling gemaakt en was zij op het balcon van haar kamer in het zonnetje blijven lezen.

Na enige uren van dan weer indommelen, dan weer lezen, hoorde ze de skilopers terug komen van hun tocht.

Van beneden klonk lachen, praten, het gezoem van een bijenkorf.

Daar klopte Henk al op haar deur.

„Ik kom!” riep ze en de plaid van zich afwerpend, hinkte ze naar de deur. „Hè, wat ruik jij fris! Als een Maartse dag!” lachte ze, toen Henk haar naar beneden droeg. Alles roezemoesde door elkaar en allemaal wilden ze Bea wat vertellen toen deze haar entrée in de gelagkamer maakte.

Boven en langs de kachel op latten, lagen in bonte orde de pullovers, de wanten, de sokken te drogen, zoals dat de gewoonte was na iedere tocht en de skilopers met kleuren als boeien en schitterende ogen zaten verzadigd van genot en eigenlijk nog te vol van alles om al naar hun kamers te trekken, op de banken, die om de enorme wit stenen kachel stonden.

De Wirt, vergenoegd tussen z'n gasten rondlopend, de hond achter hem aan, beval ze aan, na de koude tocht een glaasje Entzian te drinken.

„Weet u, dat verwarmt, dat jaagt alle kou uit het lichaam. Damals im Krieg . . .”

„O, hemel! daar krijgt de kolonel het weer!” steunde Tom en gauw bestelde hij drie Entzians, één voor Toet, één voor hem zelf en één voor „het hondje met een lam pootje”, waarmee hij Bea bedoelde, en stuitte daarmee des Hauptmann's woordenvloed.

„Hänchen, zing wat voor ons?” vroeg Els en Hans Prell, een donkere Oostenrijker, die voor zang studeerde, gaf één van die aardige Tiroler liedjes ten beste, waarbij het hele gezelschap het refrein meejodelde.

„O, 't is hier tè gezellig om naar boven te gaan,” steunde Els, maar Jet commandeerde de hele troep naar hun kamers, want het was te koud geworden om buiten te rusten.

„Til!” zei Ida Brenner. „We zouden nog eens samen praten, voel je er wat voor om op mijn kamer te komen rusten?”

„Graag,” zei Til en ze volgde haar naar boven, ont-

deed zich op haar eigen kamer van haar kleren, toog dan in kimono naar Ida Brenner.

„Zo, kind, vlei jij je nu maar op m'n bed neer, dan kom ik in „de grootste weelde van het huis” bij je zitten,” en Ida schoof een verkleurde trijpen fauteuil aan, die zij bij wijze van voorrecht had gekregen met het oog op de vele gasten, die zij aanbracht. „En nu vertel je me eens fijn van alles wat je drukt — of liever gedrukt heeft — want je ziet er de laatste dagen niet bepaald uit als iemand die zorgen heeft.”

„En toch zijn ze niet van me weg,” zei Til. „En doemen ze 's nachts als grauwe gestalten voor me op.”

En toen vertelde Til aandachtig luisterende Ida van al wat ze dat laatste jaar door gemaakt had.

Er was een zwijgen nadat ze haar hart uitgestort had en Til frommelde onrustig aan de franje van de plaid waaronder ze lag.

„Ja,” zei Ida Brenner dan langzaam. „Ik ken dat. Je vecht er tegen en kunt er bijna niet tegen op.”

„Kent u het ook?” vroeg Til verwonderd. „U, die zó flink en doortastend is?”

„Ben ik niet altijd geweest. Ik zie in jou mezelf terug op die leeftijd en omdat ik het daardoor zo goed kan begrijpen, wil ik proberen je te helpen.”

En Ida Brenner vertelde, hoe haar vader, die apotheker was, besloten had, dat ze hem naderhand in de zaak zou opvolgen en dus haar opleiding voor apothekeres moest hebben. Het was een studie, die haar niet lag en ze voelde dat ze het nooit tot een goed einde zou brengen.

„Vader was streng, heel streng zelfs, maar niet onbuigzaam, Goddank! Zie eerst wat je er van maken kunt, toon je goede wil en lukt het niet, dan zullen we verder zien, zei hij. Ik heb m'n goede wil getoond, ben blijven doorwerken, tot ik niet meer kon en de zenuwen me de baas werden. 't Heeft me niets gehin-

derd, hoor, dat 't zo ver kwam en ik ben die inzinking met gemak weer te boven gekomen. Mijn vader zette een streep onder de studie en liet me volgens m'n eigen wens naar de Academie voor Lichamelijke Opvoeding gaan, waardoor ik geworden ben wat ik nu ben. Zie je, Til, dat zou ik jou ook willen aanraden: probeer eerst het nog een jaar vol te houden. Nu kom je gesterkt naar lichaam en geest terug. Want de weldadige invloed van de wintersport voel je pas na een paar maanden. Geef niet te gauw de moed op. Je zult eens zien, hoe goed je je voelt als je terug bent. Doe veel lichaamsoefeningen, dat houdt je fit. Je kunt bij mij in de Inrichting komen, dan zal ik je helpen. Maar geef niet te gauw op, wat je eenmaal begonnen bent. En mocht het je niet lukken, wel, dan *kun* je nog een andere kant op. Ook *dàn* ben ik bereid je te helpen, want wie eenmaal goed in de put gezeten heeft, die weet wat het zeggen wil. Kijk, jouw studie is heel wat minder droog dan de mijne was. Je hebt een uitgesproken talent — dat hoorde ik van je vriendinnen — 't zou jammer zijn een voorbarig einde aan je studie te maken. Probeer wat je kunt. Zie er niet tegen op en geloof in de overwinning."

„Ik zàl 't proberen,” beloofde Til, Ida's krachtige handdruk beantwoordend.

Toen bleven ze samen nog wat na praten, net zolang tot hun ogen dichtvielen en ze eendrachtig in slaap zeulden.

„Mijn kop d'r af,” dacht Ida Brenner, toen Til naar haar kamer terug was gegaan om zich te kleden voor de avond, „mijn kop d'r af, als dit kind doorgaat met de studie. Ik hoor 't uit al haar woorden. Ze komt niet heen over haar kleinmoedigheid. 't Hindert niet. 't Kind staat me aan. Ik zal haar helpen, zoals ik 't een jonger zusje zou doen."

Van beneden klonk een vreselijk gejoel tot haar door, roepen van Skiheil.

„Ah! Lemcke's nieuwe leerlingen die begroet worden!” dacht ze en ze ging naar het balcon. „Die Lemcke is toch onvermoeibaar! Zo terug van de tocht, of alweer naar beneden om de nieuwe groep te halen en daarmee naar boven. Allemaal jonge mensen en ach! . . . daar is Vater Holland ook!” en Ida maakte van haar handen een spreektrumpet en brulde:

„Skiheil, Vater Holland!” naar een achter de nieuwe groep klauterend al bejaard heertje, dat er in z'n ski-pak uitzag als het Michelin-mannetje.

„Halloh!” riep hij vrolijk terug. „Skiheil, juffrouw Brenner!”

Ida liep vlug naar beneden om met de anderen de nieuwe gasten welkom te heten.

„Allemachtig!” lachte Bob, toen hij het Michelin-mannetje ontdekte. „Die is de achttien ook al lang gepasseerd!”

„Wil ie ook best weten,” zei Ida. „Zeg jij nou maar es dat 't geen kraan is? Vier en zestig jaar en dan nog op de latten! en maakt alle tochten mee! Daar heb je nou weer eens het sprekend bewijs er voor wat een mens met een wil bereiken kan.”

„Alles goed en wel, maar als ie stijf van de reumatiek was, kon ie 't niet,” vond Toet.

„Dat is ie ook wel eens,” zei Jet. „Weet je nog wel, Ida, toen ie verleden jaar die Ischias-aanval had? jij hebt 'm nog gemasseerd. In twee dagen stond ie weer op de latten.”

„Ja,” lachte Ida. „Eerst nog een beetje krom en dat je 't hem aan kon zien, dat ie nog pijn had, maar al gauw weer 't heertje en praats voor tien. Ja, kinderen, daar kunnen jullie allemaal een voorbeeld aan nemen! dat is de generatie met merg in de botten! Ah, Vater Holland,” begroette ze hem, toen hij met

uitgestrekte handen op haar af kwam. „Welkom in sneeuwland.”

„Allemaal Hollanders?” informeerde hij, toen hij hun groepje langs keek. „Eén er van ken ik,” herinnerde hij zich direct. „Iets met een e, juffrouw Let, Bet, Tet?”

„Jet,” friste Ida z'n geheugen op.

„Natuurlijk, Jet. Dag, m'n beste kind, hoe gaat 't? Ook weer op de latten? Natuurlijk! wie eenmaal z'n hart verloor aan die grote luciferstokken, die komt hier altijd weer. Skiheil kinderen, ik ga me 'n beetje opfrissen en vanavond open ik het bal met m'n oude vriendin Ida.”

„Een patente oude heer,” vond Bob, toen Vader Holland naar boven was getrokken.

„Ha!” juichte Els. „Daar is Isa met de post. Hoeveel is er voor mij bij, Isa?”

„Niets!” plaagde Isa en ze trachtte zich te verdedigen tegen een heel escadron gasten, dat probeerde haar de post afhandig te maken.

„Een reuze brief van m'n mima!” gilte Els en ze kroop met haar brief vlak bij de kachel.

„'t Is weer net als iedere dag,” dacht Toet verbitterd. „Iedereen krijgt wat, behalve ik. Dat tante nou niet eens één kaart van me beantwoordt! Ze stelt 't natuurlijk weer van dag tot dag uit. Geen tijd! briden! en uit Indië ook niets. Ik heb ze toch al weken tevoren m'n adres gestuurd. Je kunt dood en begraven zijn en geen haan, die er naar kraait! Ze zullen hier ook wel eens denken: dat moet vast een draak van 'n schepsel zijn, die Toet Numan, geen levende ziel, die zich om haar bekommert!”

Toet keek met verdrietige blikken naar al die brieven en kaarten lezende mensen. Soms klonk een schaterlach op.

„Ik moest er geen cent om geven,” dacht ze. „Ik heb waarachtig genoeg plezier in m'n leven tegenwoor-

dig. Maar je wilt toch eens voelen, dat je eigen familie dat meeleeft en voelt en 't je van harte gunt. Ik zou het óók fijn vinden om al die aardige kiekjes, die er van ons gemaakt zijn, aan iemand te sturen. Ik zou me er ook in willen verheugen, nu al, om alles van die heerlijke dagen te vertellen aan iemand.... thuis."

Tom, die juist een gezellige brief van z'n moeder verslonden had, met allerlei moederlijke waarschuwingen van „warm kleden" en „niets wagen" keek naar Toet, die zich wat afgezonderd had en in een hoek van de zaal met een tijdschrift zat, waarin ze niet las.

„Verduveld zuur," dacht hij, toen hij de bekende verbitterde trek op haar gelaat zag. „Nooit post voor háár. Die moeder van mij heeft eigenlijk ook niets bizonders te schrijven, maar ze voelt, dat ik toch precies wil weten, hoe 't thuis is. Nou maar niet ineens naar haar toe gaan, net doen of ik niet zie, dat er alwéér niks voor haar bij was. Gisteren keek ze ook al zo verdrietig en ging niet eens kijken toen de post kwam. Ik zou die lui met plezier eens af kunnen knokken."

Toet bleef die avond stil, en schoon ze zich dwong vrolijk met de anderen te zijn, de ware stemming wilde niet komen.

Tom, die haar geen moment uit het oog had verloren, doch zich opzettelijk weinig met haar bemoeid had, kwam juist toen er veel gedanst werd, naar haar toe.

Toet dacht, dat hij kwam vragen of ze dansen wilde en ze had al een weigering op de lippen.

Maar Tom had heel andere plannen.

„Zeg, ik heb daar es even naar buiten gekoeke-loerd, maar het is een avond om te zoenen, o neen, zo bedoel ik 't niet." zei hij een beetje verlegen onder Toet's verbaasde blik. „Ik wil maar zeggen, een schitterende avond voor een wandeling in de sneeuw. Je

moet die maanverlichte sneeuwvelden zien. 't Is waarachtig...."

„Om te zoenen," lachte Toet om hem over z'n verlegenheid van straks heen te helpen.

„Kleed je warm en dan gaan we ons even afstappen."

Toet was in twee tellen klaar en nagekeken door Isa, die toegeeflijk lachte, stapten ze de deur uit.

„Mooi of niet mooi?" vroeg Tom triomfantelijk.

„Schitterend," zei Toet zacht. „Moet je die donkere sparren zien, net spookgestalten. Zo onwezenlijk, hè? Net of je in een andere wereld bent."

„Haak in, zeg?" Tom boog uitnodigend zijn arm naar haar toe. Toet haakte in. Zo liepen ze een poos zwijgend door.

Toen zei Tom en er was een tedere klank in zijn stem:

„En vertel me nou es wat er is, kleintje?"

Het doorstoofde Toet. Zó had nog nooit iemand zich om haar bekommerd. Wat was het goed, gesteund door Tom's arm door dit sprookjesland te lopen. 't Leek een droom, een mooie.

„'t Was om de post," zei ze dan zacht. „Ik schaam me nu alweer 'n beetje over m'n knorrigheid. Ik moest er glad maling aan hebben, maar dat kan ik niet. After all is 't een lam gevoel, dat er niemand is die zich om je bekommert."

„Niemand?" Zijn hoofd boog zich naar haar toe en hij keek regelrecht in haar ogen.

„Nou ja, van m'n familie," zei ze dan, licht verward door z'n blik.

De uitgestrekte sneeuwvelden, de volle, lachende maan, de grote eenzaamheid.

„Toet?"

„Ja?"

„Zou jij.... zou jij.... eigenlijk is 't een reuze brutaliteit van me.... ik ben nog niets.... ik heb nog

een paar
jaar voor
de boeg. Maar,
zie je, als jij
van me houdt,
als jij wilt wacht-
ten tot ik er
ben ...
ik zal
werken als twee paar-
den. Wil je Toet?
wil je?"

De donkere sparren
waren de enige zwij-
gende getuigen van
dit jong verbond.

„Zal 't je niet
te lang vallen, dit
wachten?" vroeg
Tom, terwijl zijn
grote, brede hand
het kopje, dat tegen
zijn schouder lag, be-
streelde.

„Het weten, dat er
iemand is, waar ik iets voor zijn kan, het weten, dat
er iemand is, die ik alles kan vertellen..... O,

De donkere sparren waren de enige,
zwijgende getuigen

Tom! kun je het voelen hoe kil, hoe eenzaam mijn leven in al die jaren is geweest?" bijna dromerig zei Toet het en haar ogen stonden vol tranen. „Iemand voor *mij!* het is een sprookje. Ik zal denken, dat ik gedroomd heb als ik morgenochtend wakker word."

„Dan zal ik er zijn als je beneden komt. En dan zal ik je aankijken en zul je weten, dat 't geen droom was, maar werkelijkheid. Dat er iemand is, Toet, die altijd voor jou zal zijn, alleen voor jou, z'n leven lang."

De maan, de goede, oude maan lachte. Z'n brede mond was één grijns.

„Voor jou alleen!" monkelde hij. „Hoeveel malen heb ik ze dat al horen zeggen, als ik de sneeuw bescheen en van dit landschap een sprookjeswereld maakte! en als ze weer terug zijn, dan is het: Liebchen adé! Ja, ja, de romantiek van de witte bergen...."

Maar de oude maan scheerde ze allemaal over één kam, al die moderne jonge mensen. Dat doet de oudere generatie meer. Waarom zou de maan anders zijn?

Ida Brenner masseerde voorzichtig Bea's enkel.

„Nou, meisjelief, je boft werkelijk buitengewoon. Ik geloof al z'n leven, dat die ouwe kribbebijter van 'n dokter er geen enkel bezwaar tegen zal hebben, dat je op de afscheidsfuij mee huppelt."

„Dat heb ik dan voor een goed deel aan uw massage te danken," zei Bea dankbaar.

„En aan het feit, dat je je rustig hebt gehouden. 't Was niet zo'n erge opoffering met dien stoeren knaap als page naast je, wel?"

„Nou," Bea had bijna het bekende pch! pch! pch! ten beste gegeven, nu „die juffrouw Brenner zo'n

beetje viste," maar gezien het grote leeftijdsverschil hield ze het toch maar binnen! „Nou," herhaalde ze dan. „'t Was toch wel zuur ze allemaal te zien wegtrekken. En Lemcke, die nogal zei, dat ik een van de beste van de beginnelingen was! 't Is gewoon een streep door m'n eerezucht!"

„Ja, ja," plaagde Ida haar. „Praat er maar netjes over heen. Intussen geloof ik, dat zich daar een keurig romannetje heeft afgespeeld op dat zonneterras!"

Bea trampelde inwendig van woede.

„'n Echte zeurpiet!" dacht ze nijdig. „En nou moet je nog heel liefies doen, want ze heeft me waarachtig toch trouw gemasseerd. Jakkas, dat denken nu ook de andere gasten. Gezanik ook van Henk, om maar steeds om me heen te hangen! ik zal ze morgenavond op de afscheidsfuif wel eens even laten zien, dat er *niets, niets* tussen Henk en mij is. O, als die oude nijdas van 'n dokter me niet laat gaan!"

Maar de oude nijdas vond goed, dat ze de afscheidsfuif zou bijwonen.

„En ik kom zelf ook," beloofde hij, want hij was in een erge milde bui. „En dan drinken we samen op de goede afloop van uw enkel-kneuzing."

„Hoera!" juichte Els, toen ze die middag op Bea's kamer kwam om te praten over de laatste avond, die een „knal-avond" beloofde te worden. „Ik krijg Isa's Zondagse pracht te leen!"

„Zal je kostelijk staan," vond Bea. „Je hebt net een snuit voor die aardige muts met fladderlinten."

„O, en dat keurs moet je zien en die wijde rok! ik laat me kiekeken! dat moeten ze op school zien!" taterde Els opgewonden. „Wat doe jij aan, Bé?"

„Pch! pch! pch!"

„Jasses, wat flauw!"

„Hoe flauw!"

„Ze krijgt weer praats! d'r pootje is weer O.K.!"

Toch fijn, Bé, 't had ellendig geweest als jij niet mee had kunnen doen. Zeg, Bé, d'r is vast wat aan 't handje met T. en T. Ze zijn gewoon als parkieten. Weet jij er iets van?"

„Pch, pch, pch!"

„Onuitstaanbaar ben je weer! Wat kan 't mij ook eigenlijk bommen! Tenminste één paar van onze club dat mekaar gevonden heeft!"

„Ja."

„Of is er nog een stel?"

Bea trok geheimzinnig de schouders op en Els verterde van nieuwsgierigheid.

„Kun je je mond houden?" deed Bea gewichtig. „Kan ik er heus van op aan?"

„M'n eerewoord!" zwoer Els plechtig. „Zeg op! wie?"

„Vater Holland en ik!"

„Verhip!" zei Els nijdig, maar ze moest toch lachen toen ze aan de combinatie Bea en het Michelin-mannetje dacht en dan, zonder enige overgang: „Ik kan wel grienen als ik er aan denk, dat de koek overmorgen op is en we naar huis moeten! ik zou eeuwig in die zalige witte wereld willen blijven! Zeg Bé, ben ik lekker bruin gebrand? ja, hè? enig, finaal enig! wat zullen ze op school ogen opzetten! Ik ga morgen nog de hele dag zonnebaden! ik ben goed bruin, niet?"

„Je bent gewoon een moriaan!" lachte Bea.

„Hoe jij nog bruiner kon, dan je al was, is *mij* een raadsel! en het wit van je ogen steekt er griezelig tegen af. Je bent gewoon van Dalsum als de moor in Othello."

„Je zult me morgenavond zien," deed Bea geheimzinnig.

„Dik me zorg!" zei Els onverschillig, hoewel ze verschroeide. „Nou, ik ga een pietsie naar de Uebungswiese. Je mag vandaag buiten wandelen, hé? ik kom je bekijken, als je kwijnend aan Henk's

arm bungelend door de sneeuw spankert. Zeg, wat kijk je me verscheurend aan! wat is er?"

„Dat gezanik met Henk moet nou eens uit zijn, begrepen? Ik houd niet van die malle toespelingen!"

„Wat heb ik nou aan me . . . aan me Brettl'n hangen?" spotte Els. „Eerst zitten jullie als tortels bij elkaar en dan mag er weer opeens niets van gezegd worden. O, Beatrice, uw naam is . . . April!"

De volgende dag, na het avond-eten, werd met koortsachtige ijver de eetzaal ontruimd voor de eindfuif. Alles hielp mee en in minder dan geen tijd stonden stoelen en tafeltjes aan de kant en was de eetzaal herschapen in balzaal.

„Enig!" jubelde Els, die door het dolle heen was, „er komen vanavond nog gasten uit andere hotels en verschillende dorpsnotabelen. Handig van dien ouden vechtjas om uit onze afscheidsfuif nog een sla'tje te slaan!"

Toen gingen allen naar boven om zich te kleden voor het feest. Isa hielp Els in het aardige kleurrijke costuum, dat de Tiroler volksdracht weergaf en ze was verrukt toen Els kant en klaar was, verklaarde, dat „das Fräulein Els" een geboren Tirolse was.

Daar Jet ze tevoren had gezegd, dat bij de afscheidsfuif de gasten zich meestal costumeerden, had ieder wel iets in z'n koffer gestoken, dat dienen kon om er een vreemd uitziend costuum van samen te flansen.

Toet, in sarong en kabaja, leek zo uit de Oost weggelopen en Tom, als Inlands bediende, een sarong, die wat te nauw was en waaruit z'n donkere pantalon te voorschijn gluurde, om z'n benen, op z'n dik hoofd een omgekeerd raffia fruitmandje, liep met het gebloemde parasolletje van Vrouwe Heinen achter Toet aan. Het gaf een gebrul toen het tweetal binnen kwam.

Henk was een ongure apach en zag er werkelijk

afschrikwekkend uit, terwijl Bob als Hollandse boer een klompendans uitvoerde, die nooit nog door een Hollandse boer vertoond kon zijn en die een menigeling was van alle moderne dansen. Maar de goedge lovige Tirolers namen aan, dat het een nationaal-dans was, zoals Bob beweerde.

Til had met behulp van Ida een costuum in mekaar gedraaid, dat de Nederlandse maagd moest voorstellen en al had de helm die ze op haar hoofd droeg een enigszins vreemde vorm, het deerde niemand.

Jet en Ida waren de Siamese tweelingen en ze oogstten enorme bijval, vooral toen bleek, dat ze met haken en ogen aan elkaar bevestigd waren en ze, wanneer ze één van beide gingen dansen, maar even losgehaakt behoeften te worden.

„Waar is Bea?” werd er geroepen, toen de hele club present was en alleen Bea nog mankeerde.

„Die is nog een uurtje gaan rusten, om helemaal fit te zijn,” zei Ida Brenner, die haar gemasseerd had.

Maar toen Bea een uurtje later de zaal in kwam, beleet Henk nijdig z'n lippen en dacht: „Geraffineerd nest, nu is alle aandacht op háár gevestigd.”

't Was *niet* waar, want Bea was op aanraden van Ida nog een uurtje blijven rusten. Maar Henk was niet de enige, die het dacht.

„Al wat man is, wordt vanavond dodelijk van haar!” zei Els in eerlijke bewondering voor Bea, die zich als Spaanse gecostumeerd had, in een kleurige fel-rood en geel zijden sjaal met lange franje's en op haar donker kopje een breed-gerande zwart vilten hoed droeg, waartegen in de binnenrand twee knal-rode bloemen gehecht waren, die rustten op het zwarte haar.

„Ordinair!” zei minachtend mevrouw Heinen.

„Origineel,” vond haar man en hij gaf Bea een vriendelijk knikje.

Waarna de hoge Vrouwe de hele avond met spin-nige ogen en saamgeknepen lippen bleef zitten.

Bea, die niet te veel mocht dansen, zocht zich een plaatsje midden in de zaal uit en kreeg al direct enige nieuwe gasten om zich heen, die zich lieten voorstellen.

De Rechtsanwalt van het dorp, een tamelijk bejaard heertje met ietwat rode neus sprak „begeistert” over „die schöne Carmen”.

Henk, met nijdig vertrokken gezicht, kwam naar haar toegelopen, zei met iets als geweld in zijn stem:

„Deze dans is voor mij. Ga mee!”

„Ik denk er niet aan! ik zit net,” deed Bea afwerend.

En Henk, gebruik makend van z’n rol als apache, trok haar mee en zei met woest rollende ogen:

„Vooruit! dansen zul je!”

Bea, met Carmen allures, gooide het hoofd in de nek, hield vol, dat ze er niet aan dacht om nu al te dansen.

„Menen ze het?” dacht Els, die vlak bij hen zat. „Of doen ze maar zo?” Maar ze zag Bea’s nijdig kopje en kende haar te goed, om niet te weten, dat het haar wel degelijk ernst was.

„Famos; Fabelhaft!” applaudisseerde de Rechtsanwalt en hij bestelde z’n zesde biertje.

Els stond op en naar Henk lopend, vroeg ze:

„Toe, laat Bé nu nog maar even zitten. Dans met mij. Ik houd wel van ’n wilde apachendans en mijn enkels kunnen er tegen. Ezel!” zei ze dan nijdig, toen ze met Henk weg danste. „Zo moet je maar doen! Bé is net in de goede stemming om zich te laten ringeloren!”

„Tja,” gaf de woeste apach van daar straks deemoedig toe. „Ik ben weer een stomme kaffer geweest. Maar, God Els, ze maakte me ook zo nijdig

met dat uitdagende alleen binnenkomen van haar, toen alles al zat. Niks dan raffinement; en voor wie slooft ze zich nou zo uit? Voor 'n handjevol sjappie's!"

„Je hebt 't maar weer eens ganselijk mis, jongetje,” stuitte Els zijn woordenvloed. „Moest ik er niet zelf bij zijn geweest, dat juffrouw Brenner haar na het masseren aanried om nog een uurtje te blijven liggen! Oh, die Männer! direct klaar met verdenkingen! Laat Bé nu in Godsnaam vanavond met rust, want ze heeft stierlijk 't land aan de toespelingen, die hier gemaakt worden over jullie teder samenzijn van de laatste dagen.”

„Teder! 't Zou wat! ze was voor haar doen lief en ze liet toe, dat ik haar verwende. Ik heb me er natuurlijk weer te veel van voorgesteld. Ook goed, ik zal 't wel weer verduwen! Ze is lucht voor me! Ze zal geen last meer van me hebben.”

„Hè, jongen,” gromde Els, „bederf je eigen en een andermans avond toch niet! hoe gewoner je nou doet, hoe prettiger 't voor Bé is. Je ziet nou alweer, dat het helemaal geen opzet van haar was om het laatst van allen binnen te komen. Voor die lelijke verdachtmaking ben je haar dit wel verschuldigd. Vooruit, ouwe waterrot, trek je snuit in een vriendelijker plooi en dan maar: van je héla! hola! houd er de moed maar in, zoals onze liefelijke volkszang ons leert!”

„Gelijk heb je!” stemde Henk in. „We nemen een stevige Jan Doedel en we zullen de boel eens op poten zetten!”

Het werd, zoals Els het naderhand zo kernachtig uitdrukte: een reuze gezellige pan! en zelfs mevrouw Heinen werd er op het laatst van de avond door aangestoken en liet zich verleiden in alle statigheid een walsje met Vader Holland te doen.

Er werd eeuwige vriendschap geklonken, senti-

mentele liedjes gezongen en toen het vier uur in de morgen was, verklaarde de Rechtsanwalt, dat ie *niet* naar huis ging, want dat zijn vrouw hem de huid vol zou schelden en hij pas de volgende morgen de echtelijke woning binnen durfde komen, want dan was zijn ega ter kerke. Als ze dan terug kwam was haar eerste woede wat gezakt.

„Trouw niet, jonge mensen,” beweerde hij op tragische toon. „Je bent je vrijheid kwijt, voor altijd.”

„En hij gaat nog niet naar huis, nog lang niet, nog lang niet!” zong Henk, met het Tiroler hoedje van den Wirt schuin op z'n hoofd.

Waarop de Rechtsanwalt treurig het hoofd schudde en z'n zoveelste biertje bestelde.

Toen werd Isa door sterke armen in de hoogte getild en in triomf door de zaal gedragen, Lemcke op de schouders getild en bespeecht en werd er gezworen, dat „die Rose” hen terug zou zien tot in lengte van jaren.

„Es lebe die Rose, hoch! hoch! hoch!!”

De volgende middag was de afreis.

„O, ik moet huilen” zei Els, toen ze naast Til in de slede zat en uit alle macht wuifde naar de achterblijvenden.

„Ik niet! 't was zalig, heerlijk, om nooit te vergeten en ik heb een gevoel of ik bergen kan verzetten,” juichte Til.

„Ja, eigenlijk heb ik dat gevoel ook,” gaf Els toe. „M'n vingers tintelen om te beginnen.”

„Weet je Els,” zei Til zacht. „Ik hoef nu niet bang meer te zijn, dat er niets anders voor me te doen valt als de piano-studie toch een mislukking blijkt te zijn.”

„Wat ga je dan doen?” vroeg Els nieuwsgierig.

„Dan helpt Ida Brenner me om iets te bereiken in háár vak. Maar 't zal misschien helemaal niet nodig zijn. Ik heb me nog nooit zó fit gevoeld.”

„Fijn, negerpop,” zei Els hartelijk en ze drukte even de gebreide want die naast haar onder de plaid lag.

Stil zat Bea naast Henk in de slede.

„Scheelt er wat aan?” vroeg hij bezorgd. „Je bent zo stil.”

„Ik neem dit alles nog eens helemaal in me op,” zei Bea, turend naar de witte bergen. „Ik heb nooit kunnen denken, dat het zó mooi zou zijn.”

„Volgend jaar zien jullie 't allemaal terug. Waar ik dan zwalk mag Job weten.”

„Och, wie kan 't zeggen, en stel, dàt we gaan; is de tweede keer alles nog zó mooi als de eerste maal, dat je het zag? ik ga niet graag tweemaal naar dezelfde plaats.”

Henk lachte.

„Waarom lach je?”

„Om onze plechtige beloften van vannacht, hier ieder jaar terug te komen.”

„Nou ja, in zo'n pret-roes!”

„Bé?”

„Ja?”

Henk schraapte even z'n keel, dan vroeg hij:

„Toen we die dagen samen op het zonne-terras zaten, toen heb ik het gevoel gehad, dat we elkaar nader waren gekomen, dan ooit tevoren. Heb ik het mis gehad?”

Even zweeg Bea en op haar smal gezichtje kwam een bijna pijnlijke trek. Dan, hem eerlijk in de ogen kijkend, zei ze:

„Het waren fijne dagen, Henk en er zijn ogenblikken geweest, waarin ik me volmaakt gelukkig heb gevoeld. Maar . . . dàt wat jij bedoelt, neen, Henk, dat is er niet geweest. Er was zoveel procent dankbaarheid voor al je goede zorgen en opofferingen, en zoveel procent van wat Tom eens in scherts „de romantiek van de witte bergen” noemde.”

„Dank je voor je eerlijkheid, Bé. Ik was voor de zoveelste maal een ingebeelde gek.”

„Misschien komt het nog eenmaal,” zei Bea zacht. „Misschien laat ik op dit ogenblik het geluk aan me voorbij gaan. Wie zal 't zeggen?”

„Ik kan wachten.” Henk's kaakspieren bewogen heftig. „Ik zal altijd weer terug komen en pas als er een ander is, waar je van houdt, zal ik uit je leven verdwijnen.”

Bea voelde het, dat dit geen ijdele klanken waren. Hij zou wachten. Een huivering trok langs haar schouders en even rilde ze. Toen, haar blikken gevestigd op de hoge bergen, die als onmetelijke torens afstaken tegen de helderblauwe lucht, zei ze:

„Misschien komt ééns het moment in mijn leven, dat ik terug zal denken aan deze sledetocht door de sneeuw en ik berouw zal voelen, omdat ik toen niet dankbaar aanvaardde wat jij me aan trouw en liefde hebt willen bieden. Maar 't is beter geen halve dingen te doen, Henk. Alles of niets, dat is mijn devies.”

„God geve, dat het dan alles voor je zal zijn,” zei hij ernstig. „Al zal dat dan misschien niet met mij zijn.”

Op de terugreis was er lang niet de uitbundige vrolijkheid van de heenreis. Steeds werd er gesproken over de veel te vlug voorbijgegane dagen, alles werd van begin tot einde nog eens doorleefd, maar de koffergramfoon zweeg en er was heel de reis een ernstige stemming.

„Een echte weemoeds-stemming,” vond Els. „En toch zijn we niet melig.”

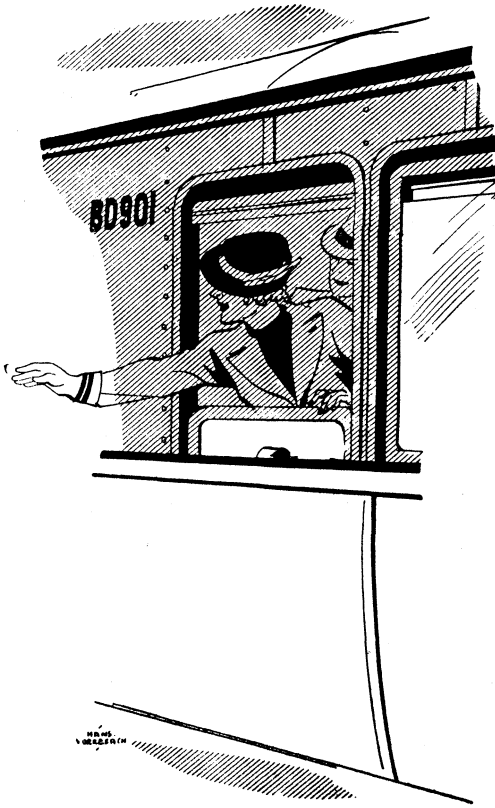
„Helemaal niet,” zei Til. „Wil je geloven, dat ik tòch m'n piano'tje gemist heb? Terwijl ik de hemel gedankt heb bij het idee, dat ik nou lekker een paar weken geen toets behoefde aan te raken.”

„Moet je die T. en T. zien zitten,” spotte Els. „Ze

hebben oog noch oor voor hun omgeving. Dodelijk vervelend zijn verliefde luidens toch."

„Tom heeft het zwaar te pakken,” lachte Bea. „Hij denkt niet eens aan eten!”

Toen ze Rozendaal gepasseerd waren, begonnen ze allen onrustig te worden, ging de reis niet gauw genoeg om en verlangde ieder naar een joyeuse aankomst.

Hoera! gilde Els.

„Hoera!” gilde Els, toen de trein het Centraal station binnenreed. „Bende’s mensen staan er,” kraaide ze, toen ze het hoofd uit het portierraam stak. „Halloh Daddy! dag moe-oe-oe-derr! bruin ben ik, hè?” en triomfantelijk, de „latten” over de schouders, stapte Els, als haantje de voorste, het eerst de wagon uit.

In een kring van familieleden en kennissen stond het troepje bruingebrande jonge mensen op het perron en meer nog dan bij hun vertrek keken

de passagiers, die de trein verlieten, nog eens met welgevallen om naar het gezonde, sportieve troepje. Wat apart van de anderen stonden T. en T.

„Zie je, m’n kind,” basde Tom, terwijl zijn arm

krachtig de hare drukte. „Voor mij is er ook niemand, want moeder heeft wel wat anders te doen dan zoonlief, die al die weken pret heeft gehad, van het station te gaan halen. Maar 't hindert niks, wij hebben mekaar.”

En Toet, hem vol aanziend, zei zacht:

„Deze keer heeft 't me geen zeer gedaan, dat er niemand voor *mij* was, want nu is er altijd iemand voor mij.”

„Zo is 't. En nu nemen we fijn een taxi — ik heb nog net genoeg over — en dan rijd ik je naar je huis. Eerst even door die kakelende mierenhoop dringen en dan gaan we.”

„Dag! dag! tot gauw!” en nagewuifd door de anderen, holden ze vlug de stationstrappen af.

Toen spatte het troepje pratende mensen uiteen, gereed, ieder zijns weegs te gaan.

„Ik kom vanavond een beetje bij je na-praten!” riep Els naar Til.

Jet en Bob stonden handen schuddend onder de stationskap, waar Jet, die opgewacht was door haar jongere zuster, op het punt stond in een taxi te verdwijnen.

„Nou jongetje, denk aan je belofte en ga es een beetje studeren,” vermaande Jet.

„Als je me in de gaten blijft houden,” zei Bob en er was een mannelijker klank in z'n stem.

„We zien mekaar wel eens bij Bea. Nou, tot kijks dan!” een krachtige armzwaai van Jet, dan stapte ze, gevolgd door haar zuster in de taxi.

Als laatsten van het troepje kwamen Bea en Henk het station uit.

„Is 't goed, dat ik je naar huis breng?” vroeg Henk.

„Natuurlijk, gezellig! blijf 'n boterham bij me eten, anders is 't zo vreemd plotseling in m'n eentje te zijn.”

Toen Bea de deur van haar kamer open deed, stroomde een zoete rozengeur haar tegemoet.

„O, hoe beeldig!” riep ze, toen ze midden op tafel een vaas met rode rozen zag staan. „Wat een weelde, rozen in de winter! geen kaartje er bij? van jou natuurlijk! een reuze welkom,” en Bea gaf hem een krachtige handdruk.

„Ontdoe je van overvloedige goederen, dan fris ik me even op en ben in tien minuten bij je. Hè, toch ook weer gezellig in je eigen hok te zijn.”

Toen ze terug kwam, zat Henk genoeglijk z’n pijp te roken.

Bea dekte vlug de tafel.

„Reuze goeïig,” zei ze dan. „Mevrouw heeft voor alles gezorgd. Heb ik nog koffie-extract? Even melk warmen. Ik heb honger, jij ook?”

„Nou en of!”

Zingend liep Bea door de kamer. Een kwiek, charmant vrouwtje, dat de koffietafel verzorgt.

„Zo zou het *kunnen* zijn,” dacht Henk en z’n kaakspieren weerlichtten, zoals Bea altijd zei. „Profiteer nou maar van het ogenblik,” vermaande hij zichzelf. „En zeg nou om hemelswille geen gekke dingen.”

Na de koffie bleef Henk nog een uurtje, dan nam hij afscheid, met de belofte gauw weer eens te komen oplopen.

„Zo,” zei Bea, terwijl ze vlug en handig de kopjes-boel omwaste, „nu morgen weer flink aan het werk en . . .” even trof haar de leegheid van de kamer nu Henk weg was.

Ze zette zich neer op de divan, haalde de lange sigarettenpijp voor den dag, stak een sigaret op en turend langs de rookwolkjes, die ze uitblies, peinsde ze:

„’t Zal weer moeten wennen, het alleen wonen. ’t Wàs gezellig met zo’n hele troep bij elkaar. En ’t was óók knus zoals we daarnet met z’n beidjes aan tafel zaten. Maar . . . neen, er is *niet* genoeg om er

mijn zo moeilijk verkregen vrijheid voor op te geven. Nòg niet!"

Toen stond ze veerkrachtig op, pakte uit haar bureau de rol, die ze moest instuderen en waar ze de hele vakantie niets aan gedaan had.

„Eerst wat bereiken, eerst proberen wat te bereiken," zei ze zacht tot zichzelf en in de vastheid van dit besluit lag de teruggevonden energie om door te zetten wat ze begonnen was.
